

آخري نبي ﷺ كى پياري سيرت

Son Peygamber'in ﷺ Mübarek Hayatı

Tarafından Urduca olarak sunulmuştur
Majlis Al-Madina-tul-‘Ilmiyyah (Dawat-e-Islami)

Türkçe'ye çeviren
Tercüme Departmanı (Dawateislami)

Son Peygamber'in ﷺ Mübarek Hayatı
Aakhri nabi ki pyari Seerat'ın Türkçe çevirisi

TÜM HAKLARI SAKLIDIR

TELİF HAKKI © 2024 Maktaba-tul-Madinah

Bu yayının hiçbir bölümü, Maktaba-tul-Medine'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz veya iletilemez.

1. Baskı:	Safar-ul-Muzaffar, 1445 AH – (Sep, 2024)
Tarafından çevrildi:	Translation Department (Dawat-e-Islami)
Yayımcı:	Maktaba-tul-Madinah
Miktar:	3000

SPONSORLUK

Vefat eden aile üyelerinizin İsal-ı Şevab'ı için dini bir kitap veya kitapçık basımına sponsor olmak isterseniz lütfen bizimle iletişime geçmekten çekinmeyin.

Maktaba-tul-Madinah

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah Mahallah Saudagran,
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

Email: global@maktabatulmadinah.com | feedback@maktabatulmadinah.com

Phone: +92-21-34921389-93

Web: www.dawateislami.net | www.maktabatulmadinah.com

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kitap Okuma Duası

Dini bir kitabı veya dersi okumadan önce aşağıdaki duayı okuyunuz.
إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ, okuduğunuz her şey aklınızda kalacaktır. Dua şöyledir:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Tercüme

Ey Allah'ım عَزَّوَجَلَّ bizlere ilim ve hikmetin kapılarını aç ve üzerimize rahmetini indir. Ey Azametli ve Bağışlayıcı olan!

(Mustarâf c 1 s.6.Dariülfikir Beirut)

Not: Başlangıçta ve sonunda bir kez Salât-u Selam okuyunuz.

İçindekiler

1. Bölüm.....	1
Salat ve selam üzerine olsun.....	1
Cahiliyenin Karanlığı.....	1
Hazreti Peygamber'in ﷺ Doğumunun Bereketi.....	2
Hazreti Peygamber'in ﷺ Doğumu Dünyayı Nuruyla Aydınlatı3	
Hazreti Peygamber'in ﷺ Nesebi.....	4
Hazreti Peygamber'in ﷺ Ebeveynleri.....	5
2. Bölüm.....	6
Hazreti Peygamber'in ﷺ Mübarek Çocukluğu.....	6
Emzirme Süreci.....	6
Emzirmenin Hikmeti.....	7
Çocukluk Hadiseleri ve Bunlardaki Hikmetler.....	8
Çocukluğunun Güzel Yönlerinden Bazıları.....	9
Hazreti Peygamber'in ﷺ Varlığının Bereketi.....	10
Benî Sa'd'da Geçirilen Süre ve Geri Dönüş.....	12
3. Bölüm.....	14
Sevgili Peygamber'in ﷺ İleri Çocukluğu.....	14
Sevgili Peygamber'in ﷺ Annesinin Hazin Vefatı.....	14
Sevgili Peygamber'in ﷺ Ebeveynlerinin Vefatı.....	14
Çocukluğun Diğer Bereketleri.....	15
Yemen'e Yolculuk.....	16
Levant'a (Şam'a) İlk Ticaret Kervanı.....	17
Sonraki Ticaret Kervanları.....	17
Hilf'ül-Fudûl'a Katılım.....	18

4. Bölüm	20
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Mübarek Gençliği.....	20
Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ile Evliliği	22
Kâbe'nin İnşasındaki Rolü.....	23
Onun صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Eşsiz Asil Şahsiyeti	25
5. Bölüm	27
İlahi Vahiy ve İslam'ın Yayılmasının Aşamaları	27
Hira Mağarası'nda İbadet	27
Vahyin Başlangıcı ve Peygamberliğin Bildirilmesi.....	27
İslam'ın Tebliğinin Başlangıcı ve İlk Aşaması	29
İslam'ın Tebliğinin İkinci Aşaması.....	30
İslam'ın Tebliğinin Üçüncü Aşaması.....	31
6. Bölüm	32
Müşriklerin Zulümleri ve Habeşistan'a Hicret	32
Müşriklerin Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Zulümleri	32
Müşriklerin Mübarek Sahabelere Karşı Gaddarlıkları.....	33
Habeşistan'a Hicret.....	34
7. Bölüm	36
Boykot ve Hüzün Yılı	36
Şi'b Ebî Talib Boykotu.....	36
Hüzün Yılı.....	38
8. Bölüm	39
Taif Yolculuğu ve Medine'ye Hicret.....	39
Taif Yolculuğunda Yaşananlar	39
En Zor Gün.....	41
Cinlerin Müslüman Olması.....	42
Medine-i Münevvere'de İslam'ın Nuru	42
Akâbe Biatleri, Birinci Akâbe Biati, el-Ûla	44
İkinci Akâbe Biati.....	45
Medine'ye Hicret.....	45

Müşrikler Meclisi.....	46
Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Hicreti.....	47
9. Bölüm.....	48
Hicret'ten Hudeybiye Antlaşması'na.....	48
Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Medine'de.....	48
Mescid-i Kubâ'nın İnşası ve İlk Cuma Namazı.....	49
Medine'deki Süreç.....	50
Mescid-i Nebevi'nin İnşası.....	50
<i>Ensar ve Muhacir</i> Birbirlerinin Kardeşleridirler.....	52
Kiblenin Değişmesi.....	52
Müşriklerin Tuzakları ve Müslümanların Attığı Adımlar.....	54
Gazve ve Seriyeye Arasındaki Farklar.....	55
Bedir Savaşı'nın Sebepleri.....	56
Bedir Savaşı'nda Kim, Nerede Ölecek?.....	60
Bedir Savaşı' ve Sonuçları.....	60
Bedir Şehitleri.....	61
Esirlerin Akıbetleri.....	61
Uhud Savaşı'na Götüren Sebepler ve Asker Sayıları.....	62
Ordular Karşı Karşıya.....	64
Savaşın Başlangıcı.....	64
Uhud Savaşı'ndaki Bazı Hadiseler.....	65
Recî' Vakası.....	66
Bî rimaûne Vakası.....	66
Benî Nadîr Gazvesi.....	67
Benî Mustalik Savaşı ve İfk Hadisesi.....	69
Hendek Savaşı ve Sebebi.....	70
Benî Kureyza Savaşı.....	71
Umre İçin Niyet ve Hayret Verici Mucize.....	72
Bey'atürrıdvân.....	74
Hudeybiye Antlaşması ve Sebepleri.....	75
10. Bölüm.....	77

Hudeybiye'den Mübarek Zahirî Vefatına.....	77
Krallar İslam'a Davet Edildi	77
Hayber Savaşı ve Sebepleri	79
Umretü'l-Kazâ.....	81
Mûte Savaşı ve Sebepleri	83
Mûte Savaşı.....	83
Mekke'nin Fethinin Sebepleri	85
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Mekke'ye Girişi.....	86
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Merhametli Tavrı	88
Huneyn Savaşı.....	89
Tebük Savaşı.....	91
Hac Emiri Hazreti Ebubekir Sıddık رَضِيَ اللهُ عَنْهُ	92
Heyetlerin Gelişi.....	93
Heyetlerin Çok Olmasının Sebebi	93
Kinde Heyeti.....	94
Fezâre Heyeti	95
Sa'd bin Bekr'in Kabilesinin Heyeti.....	96
Veda Haccı (Haccetü'l-Vedâ).....	97
Veda Hutbesi	98
Veda Hutbesi'nin Olağanüstü Etkisi	99
Mübarek Saçların Dağıtılması.....	99
Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Son Hastalığı ve Ahirete İrtihali	100
11. Bölüm	102
Hilye-i Şerîf, Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Görünüşü ve Ahlakı..	102
Mübarek Görünüşü	102
En Sevdiği Yiyecekler	104
Giydiği Kıyafetler.....	105
Bindiği Mübarek Hayvanlar	105
Mübarek Alışkanlıkları ve Tavırları	105
Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Faziletleri ve Sıfatları.....	106

Kur'an Ayetleri ve Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Yüceliği.....	109
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Huzuruna Çıktıktan Sonra Günahlardan Bağışlanma Dileme Emri.....	109
Hazreti Peygamber Muhammet Mustafa'nın صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Gelişinin Müjdesi ve Ona İman Emri.....	110
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Yücelik ve Şanının İfade Edilmesi....	110
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Faziletleri ve Ümmetine Olan Sevgisi	110
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Mescid-i Harem'den Mescid-i Aksa'ya Miraç Etmesi	111
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Rahmeti.....	111
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Kâinat Peygamberliği	112
Yüce Allah'ın ve Meleklerin, Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Salat ve Selam Göndermesi ve Müslümanlara da Salat ve Selam Göndermesi Emri ...	112
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Yücelik ve Şanı	112
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Şanının Antlarla İfade Edilmesi.....	113
Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Verilen İlahi Lütüflar	113
Ona Sayısız Niteliklerin İhsan Edilmesi	114
Hadis-i Şerifler Işığında Hazreti Peygamber Muhammed Mustafa صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ	114
Hazreti Âdem'in عَلَيْهِ السَّلَام Tüm Soyunun Önderi.....	114
Hazreti Peygamber Muhammed Mustafa'nın صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Beş Ahlakı..	115
Peygamberler Arasında İlk.....	115
Hazreti Ömer'in رَضِيَ اللهُ عَنْهُ Sözlerinde Hazreti Peygamber Muhammed Mustafa'nın صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Şanı.....	116
12. Bölüm.....	119
Hazreti Peygamberin صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Ailesi, Akrabaları ve Dostları	119

Hazreti Peygamberin صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Ailesi.....	119
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Süt Akrabaları.....	120
Süt kardeşleri:	121
Müminlerin Valideleri	122
Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Kutlu Soyu.....	124
Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Gazveleri (Savaşları) ve Seriyeleri (Seferleri).....	126
Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Genel Olarak Kullanmış Olduğu Birtakım Eşyalar	128
Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Binikleri ve Diğer Hayvanları.....	129
Develer.....	130
Beyaz Horoz.....	130
Keçiler.....	130
13. Bölüm	131
BİR BAKIŞTA SÎRETÜ'N-NEBÎ	131

1. Bölüm

Sevgili Peygamber'in ﷺ Mübarek Doğumu

Salat ve selam üzerine olsun

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ:

لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا وَلَا تَجْعَلُوا أَقْبِرِي عِيدًا وَصَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ

“Evlerinizi kabristan, kabrimi de bayram yeri yapmayınız, bana salat ediniz. Şüphesiz siz nerede olursanız olun salatlarınız bana ulaşacaktır,” buyurmuştur.¹

Cahiliyenin Karanlığı

İnsanın yaratılışının temel amacı Yüce Allah'a kulluk ve itaattir. Ancak insan, dünyanın şatafatı, nefsinin ve şeytanın aldatması nedeniyle bu amacından gafletle uzak kalmıştır. Yüce Allah, insanlara bu amacı hatırlatmak ve onları doğru yola iletmek için farklı çağlarda birçok peygamber göndermiştir. Mübarek peygamberler insanlara gerçek amaçlarını fark ettirecek ve onlara yol gösterecek rehberlerdir. Bu

¹ Ebû Dâvûd, cilt. 2, s. 315, Hadis 2042

peygamberler farklı çağlarda birtakım topluluklara ve bölgelere gönderilmiştir. Nihayetinde Allah ﷻ, Hazreti Peygamberi ﷺ Kıyamet Günü'ne değin bütün kâinata peygamber olmak üzere göndermiştir.

Daha önceki peygamberlerin öğretileri Onun gelişinden önce unutulmuş, bütün dünya cehaletin karanlığında kaybolmuş ve birçok kötülük dünyadaki toplumları sarmıştı. Özellikle Arap Yarımadası son derece vahim bir durumdaydı. Zulüm ve adaletsizlik, hayasızlık ve müstehcenlik, kavgâ, kumar ve aşırı içki tüketimi, katliâm, cahiliye âdetleri, putperestlik ve kibir, cehalet karanlığının her tarafa yayılmasına neden olmuştu.

Hazreti Peygamber'in ﷺ Doğumunun Bereketi

İşte böyle bir ortamda Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ doğdu. Onun mübarek doğumuyla birlikte yaşanan ve müjde niteliğindeki bazı olaylar, artık İslâm'ın nurunun küfrün karanlığını ortadan kaldıracığı bir dönemin geldiğini göstermiştir.

Nüşrevân'ın sarayı bir depremle sarsıldı ve on dört sivri ucu yıkıldı; İran'da ateşe tapınanların tapınaklarındaki yüzyıllardır yanan ateşlerin bir anda sönmesi, adeta çağlayarak akan Sava Nehri'nin kurumması ve buna benzer daha birçok olay artık devrim niteliğinde bir değişimin yaşandığının ve yeni bir dönemin başladığının göstergesiydi.

Hazreti Peygamber'in ﷺ Doğumu Dünyayı Nuruyla Aydınlattı

Bu koşullar altında Hazreti Amine'nin رضى الله عنها mübarek evinde nur ve sevinç ışıkları parladı ve Hazreti Peygamber ﷺ doğdu. Onun ﷺ mübarek doğumu sadece annesini sevindirmekle kalmadı, aynı zamanda tüm mahzunlara ve mazlumlara da mutluluk getirdi.

Hazreti Peygamber ﷺ meşhur Arap kabilesi Kureyş'in bir kolu olan Benî Hâşim'e mensuptu. Onun ﷺ ailesi, tüm ailelerin en üstünüdür. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ kendisi için şunu demiştir, “Yüce Allah, Hazreti İsmail'in عَلَيْهِ السَّلَام soyundan Benî Kinâne'yi mübarek kıldı ve Benî Kinâne'den Kureyş'i seçti, Kureyş'ten de Benî Hâşim'i seçti ve beni de “Benî Hâşim'den seçti.”¹

Meşhur bir görüşe göre, Hazreti Peygamber ﷺ Fil Vakasından 55 gün sonra, M.S. 20 Nisan 571'e denk gelen 12 Rebiyülevvel pazartesi günü, annesinin Mekke-i Mükerrerme'deki²

¹ Müslim, s. 962, Hadis 5938

²Mekke şehrinin tam adı Mekke-i Mükerrerme'dir. Dünyanın en önemli ve antik şehirlerinden biridir. Bütün Müslümanların kiblesi, Hazreti İbrahim عَلَيْهِ السَّلَام ve oğlu Hazreti İsmail'in عَلَيْهِ السَّلَام inşa ettirdiği kutsal Kâbe buradadır. Bugün şehrin büyüklüğü 760 kilometrekaredir. Şehir, denizden yaklaşık 130 kilometre uzaklıkta ve deniz seviyesinden 277 metre yüksekliktedir. Şehrin iklimi nispeten sıcaktır. Yaz aylarında hava çok sıcaktır ve sıcaklık 40°'ye çıkabilmektedir. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ mübarek zahirî hayatının yaklaşık 53 yılını burada geçirmiştir.

evinde gece karanlığının dağıldığı gün ışığının gelmeye başladığı bir şafak anında doğmuştur. ¹

Hazreti Peygamber'in ﷺ Nesebi

Hazreti Peygamber'in ﷺ baba tarafından mübarek nesebi şu şekildedir:

1. Hazreti Muhammet ﷺ	12. Fihr'in oğlu
2. Abdullah'ın oğlu	13. Mâlik'in oğlu
3. Abdülmuttalib'in oğlu	14. Nadr'ın oğlu
4. Haşim'in oğlu	15. Kinâne'nin oğlu
5. Abdümenâf'ın oğlu	16. Huzeyme'nin oğlu
6. Kusay'ın oğlu	17. Müdrike'nin oğlu
7. Kilâb'ın oğlu	18. İlyas'ın oğlu
8. Mürre'nin oğlu	19. Mudar'ın oğlu
9. Ka'b'ın oğlu	20. Nizâr'ın oğlu
10. Lüeyy'ın oğlu	21. Ma'ad'ın oğlu
11. Galib'in oğlu	22. Adnan'ın oğlu ²

Hazreti Peygamber'in ﷺ ana tarafından mübarek nesebi şu şekildedir:

1. Hazreti Muhammet ﷺ
2. Amine'nin oğlu

¹ Meâricü'n-Nübüvve, 1. Bölüm, 2. Cilt, s. 14'ten alınmıştır.

² Sîretü'n-nebeviyye, İbn Hişâm, 1. Cilt, s.89-103'ten özetlenmiştir
Sîretü'n-nebeviyye, İbn Hişâm, 1. Cilt, s. 89-103-238'den özetlenmiştir

3. Vehb'in kızı
4. Abdümenâf'ın oğlu
5. Zühre'nin oğlu
6. Kilâb'ın oğlu.²

Hazreti Peygamber'in ﷺ Ebeveynleri

Hazreti Peygamber'in ﷺ babası hem görünüş hem de şahsiyet olarak eşsiz bir insan olan Hazreti Abdullah'tır رَضِيَ اللهُ عَنْهُ. Hazreti Peygamber'in ﷺ mübarek doğumundan önce 25 yaşındayken vefat etmiştir.¹

Hazreti Peygamber'in ﷺ annesi Hazreti Amine'dir رَضِيَ اللهُ عَنْهَا. O, nesep ve asalet bakımından Kureyş kadınlarının en üstün olanıydı. Babasının vefatından sonra çok sevdiği oğlunu büyüttü.

¹ Sîretü'n-nebeviyye, İbn Hişâm, 1. Cilt, s. 89-103'ten özetlenmiştir.

2. Bölüm

Hazreti Peygamber'in ﷺ Mübarek Çocukluğu

Emzirme Süreci

Mekke'nin ileri gelenleri, yeni doğan çocukluklarını annelerinin yanında büyötmektense onları kırsal bölgelerde yaşayan kabilelere göndermeyi ve çocukluklarını orada geçirmelerinin temin etmeyi gelenek hâline getirmişlerdi. Çünkü çocuklarının temiz yemekler yemelerini, bedenlerinin ve uzuvlarının güçlenmesini, Arapçanın en saf hâlini oradan öğrendikten sonra onlar gibi güzel Arapça konuşabilmelerini istemekteydiler.

Bu sebeple Sevgili Peygamber ﷺ Hazreti Halime es-Sa'diyye'ye رضى الله عنها teslim edildi. Hazreti Halime es-Sa'diyye رضى الله عنها, Benî Hevâzin'in bir kolu olan Benî Sa'd kabilesine¹ mensuptu. Bu kabile, belagat ve Arapça hususlarında en iyisiydi. Hazreti Halime es-Sa'diyye رضى الله عنها, bir çocuğu emzirmek için kabilesinin kadınlarıyla birlikte Mekke'ye geldi. Hazreti Halime es-Sa'diyye'nin رضى الله عنها serveti

¹ Benî Sa'd kabilesi, Mekke'den Taife giden yolda bulunan Şuksan adlı bir köye 15 ila 20 kilometre mesafede yer almaktadır. Bu bölge tamamen çorak bir bölge değildir. Bazı kısımlarda ekim mümkündür. Bu bölgenin iklimi ve havası sıhhat için çok iyidir. Hazreti Halime'nin رضى الله عنها köyünün adı Şevhata'dır. Aynı zamanda Şuhta olarak da adlandırılır. Mekke'ye karayolu ile yaklaşık 153 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır.

zirveye ulaşmış ve iki yıl boyunca Hazreti Peygamberi ﷺ emzirme ayrıcalığına sahip olmuştur.¹

Emzirmenin Hikmeti

Bazı rivayetlere göre Hazreti Halime'nin رضی اللہ عنہا yanı sıra altı bahtiyar kadın da Sevgili Peygamberi ﷺ emzirme imtiyazına kavuşmuştur. Bütün bu kadınlara iman hazinesi bahşedilmiştir.²

Hazreti Halime'nin رضی اللہ عنہا Hazreti Peygamberi ﷺ emzirmesiyle edindiği mükâfat, tüm ev halkının iman hazinesiyle zenginleşmesidir.

Hazreti Halime'nin رضی اللہ عنہا eşi Hazreti Haris رضی اللہ عنہ,³ oğulları Abdullah bin Haris رضی اللہ عنہما, iki kızlarıysa Üneyse bint Haris ve Cüdâme bint Haris'tir رضی اللہ عنہ. Cüdâme bint Haris ayrıca Hazreti Şeyma رضی اللہ عنہا olarak da bilinir, Hazreti Peygamberi ﷺ kolunda sallamış ve ona ﷺ ninniler söylemiştir.⁴

Mekke'den Benî Sa'd'a Yolculuğu Gösteren Bir Harita

Insert image

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s. 278'den türetilmiştir

² Siretü'l-Halebiyye, cilt 1, s. 124'ten edinilip özetlenmiştir.

³ O bir mümindir ve Son Peygamber'in ﷺ mübarek dostluğunun bereketine kavuşmuştu. Üstelik kendisi Resulullah'ın huzurunda da bulunmuştur. (*Fetâvâ-yı Rızviyye*, cilt. 30, s. 293)

⁴ Tabakat İbn Sa'd, 1. Cilt, s. 89

Çocukluk Hadiseleri ve Bunlardaki Hikmetler

Hazreti Halime'nin رضى الله عنها, Resulullah'ı صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ almak için mübarek eve vardığında şöyle dedi, “Sevgili Peygamber’in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ beyaz bir beze sarılı olduğunu gördün, etrafa ondan koku yayılıyordu. Altında yeşil ipek bir örtü serilmişti ve mübarek sırtının üzerinde dinleniyordu. Yavaş yavaş yanına gelip, elimi mübarek göğsüne koyduğumda gülümsemeye başladı. Doğal olarak sürmeli gözlerini açtı ve bana bakmaya başladı. Işığın gözlerinden yayıldığını ve gökyüzüne ulaştığını hissettim. Ben de kendiliğinden onu iki gözünün arasından öptüm ve ona sarıldım.”¹

Onu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ emzirmek için oturduğunda Peygamberlik bereketi görünmeye başladı. Allah'a hamdolsun! Hazreti Halime'nin رضى الله عنها sütü öyle arttı ki, Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ve süt kardeşi Abdullah bin Hâris rahatlıkla emdiler ve ikisi de huzur içinde uyudular.

Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ sütannesinin yalnızca bir taraftan emerdi. Diğer taraf süt kardeşinin payı olduğu için, emzirilmek istense bile o taraftan emmezdi. Bu, Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ adaleti temin edeceğine işaret etmekteydi.

Onun صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ bereketiyle Hazreti Halime'nin رضى الله عنها zayıf ve sütü olmayan dişi devesi bol süt verdi. Hazreti Halime'nin رضى الله عنها eşi dişi deveyi sağdı ve ikisi de sütü doyasıya içtiler. Geceyi büyük bir rahatlık ve huzur içinde geçirdiler, bütün gece çok güzel uyudular.

¹ Meâricü'n-Nübüvve, 2. Cilt, s. 19'da edinilip özetlenmiştir.

Uyandıklarında Hazreti Halime'nin رَضِيَ اللهُ عَنْهَا kocası Hâris bin Abdüluzzâ şöyle dedi, “Halime, çok mübarek bir çocuk getirdin.” Hazreti Halime'nin رَضِيَ اللهُ عَنْهَا şöyle cevaben, “Ben de bu çocuğun çok mübarek olmasını ve Allah'ın bir rahmeti olarak bize gelmesini umuyorum. Çok yakında evimiz hayır ve bereketle dolacak” dedi

Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ mübarek çocukluğunu geçirdiği Hazreti Halime es-Sa'diyye'nin رَضِيَ اللهُ عَنْهَا evi

Insert image

Hazreti Halime رَضِيَ اللهُ عَنْهَا şöyle anlatmıştır, “Hazreti Peygamberle صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ birlikte Mekke'den köyümüze doğru yola çıktığımızda, yolda zayıflığı nedeniyle tüm kervanın arkasında kalan katırım o kadar hızlı yürümeye başladı ki hiçbir binek hayvanı onunla yarışamazdı.”¹

Çocukluğunun Güzel Yönlerinden Bazıları

Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Halime es-Sa'diyye'ye رَضِيَ اللهُ عَنْهَا geldiğinde hayvanlarının sayısı, izzeti artmaya, hayra ve berekete kavuşmaya başladı.

Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ orada kaldığı sürece Hazreti Halime'nin رَضِيَ اللهُ عَنْهَا evi hayır ve bereketle doluydu. Bu nimetler gün

¹ Meâricü'n-Nübüvve, 2. Cilt, s. 20'den edinilip özetlenmiştir.

geçtikçe artmaya devam etti ve ev halkı refah içinde bir hayat yaşamaya başladı.

Hazreti Halime رضى الله عنها şunları anlatmıştır, “Emzirme çağında ona bakarken çok rahattım. Diğer çocuklar gibi ne bağıırır ne de ağlardı. 2 aylıkken emeklemeye, 3 aylıkken ayağa kalkmaya, 4 aylıkken duvar desteği ile her yöne yürümeye başladı. 5 aylıkken düzgün bir şekilde yürüyordu. 8 aylıkken, açıkça anlaşılabilir bir şekilde konuşurdu. 9 aylıkken, anlamlı bir şekilde konuşmaya başlamıştı.”¹

Hazreti Halime رضى الله عنها ayrıca şunu ekledi, “Erken yaşta söylediği cümle “الله أكبر كبيراً والحمد لله كثيراً” (*Allahu Ekber Kebirâ, ve'lhamdulillahi kesirâ*, Allah en büyüktür, tüm övgüler Yüce Allah içindir) idi. Beşiğindeyken, ay ile konuşurdu ve kendisi hangi yöne işaret ederse o yöne eğilirdi.”²

Hazreti Peygamber'in ﷺ Varlığının Bereketi

Hazreti Halime رضى الله عنها, Sevgili Peygamber'in ﷺ bereketini şu şekilde zikrediyor,

- ❖ Kabilem Benî Sa'd kuraklıktan mustarıpti. Onunla birlikte kabileme ulaştığımda kuraklık sona erdi. Topraklar yemyeşil oldu, ağaçlar meyvelerle doldu, hayvanlar çok sağlıklı hâle geldi.

¹ Meâricü'n-Nübüvve, 2. Cilt, s. 20

² Cem'u'l-Cevâmi', 3. Cilt, s. 212, Hadith 8361

- ❖ Bir gün komşum bana, “Ey Halime! Eviniz gece boyunca aydınlık kalır. Nedeni nedir?” diye sordu. Ben de “Bu nur herhangi bir kandilden değil, Muhammed’in ﷺ nurlu yüzündendir” diye cevap verdim.
- ❖ Benim yedi keçim vardı. Mübarek elini keçilerin üzerine koyduğumda, onun bereketi sayesinde keçiler o kadar çok süt vermeye başladılar ki, bir günde sağılan süt 40 gün yetiyordu. Sadece bu da değil, keçilerimin sayısı da öyle bereketlendi ki sayıları 7’den 700’e çıktı.
- ❖ Kabilem bana bir keresinde “Onun bereketinden bize de bir pay ver!” dedi. Böylece onun mübarek ayaklarını bir su havuzuna koydum ve o suyu kabilenin keçilerine içirdim. Böylece keçiler çocuk doğurdu ve onların sütü kabileyi refah ve zenginliğe kavuşturdu.
- ❖ Çocuklar onu oynamaya çağırdıklarında, “Ben oynamak için yaratılmadım” derdi.
- ❖ Çocuklarımla birlikte keçilerin otlanaacağı kırsala giderdi. Bir gün oğlum bana, “Sevgili anne! (Peygamber) Muhammed ﷺ çok asalet sahibi birisidir. Hangi tarlaya gitse yemyeşil oluyor, bir bulut onu güneşten gölgesiyle koruyor, ayağı kum üzerinde hiçbir iz bırakmıyor, ayaklarının altındaki taşlar hamur gibi yumuşayıp

üzerlerinde ayağının izi çıkıyor, kırsaldaki hayvanlar onun mübarek ayaklarını öpüyorlar.”¹

Benî Sa'd'da Geçirilen Süre ve Geri Dönüş

Hazreti Halime رضى الله عنها ve ailesi devamlı Hazreti Peygamber'in صلى الله عليه وآله وسلم bereketlerini gördüler. Ondan manevi bereketler aldılar ve onun sayesinde kaderlerini şekillendirdiler.

Böylece iki yıl geçti. Hazreti Halime رضى الله عنها, anlaşma gereği onu süttten kesti ve annesi Hazreti Amine'nin رضى الله عنها yanına götürdü. Hazreti Amine رضى الله عنها, Hazreti Halime'yi رضى الله عنها gücüne göre hediyelerle karşıladı. Sevgili Peygamber'in صلى الله عليه وآله وسلم bereketlerini gören Hazreti Halime رضى الله عنها, onun kendisiyle kabilesinde daha fazla vakit geçirmesini arzuladı.

Ne tesadüf ki, aynı günlerde Mekke'de de salgın bir hastalık başlamıştı. Hazreti Halime رضى الله عنها, Sevgili Peygamber'in صلى الله عليه وآله وسلم salgın hastalıktan korunması için bir süre daha kendisiyle birlikte kabilesinde kalması için Hazreti Amine'yi رضى الله عنها ikna etti.

Böylelikle Hazreti Halime'nin رضى الله عنها gönlündeki gerçekleşmiş, hanesi Hazreti Amine'nin رضى الله عنها mübarek oğlu ile bir kez daha aydınlanmış ve Sevgili Peygamber'in صلى الله عليه وآله وسلم mübarek varlığı sayesinde evi bir kez daha rahmet ve bereket membaı hâline gelmişti.

¹ el-Kelâmü'l Avde fit'Tefsîr A'lem Neşret (Enver-i Cemal-i Mustafa), s. 107-109'dan özetlenmiştir

Hazreti Peygamber ﷺ yaklaşık dört yıl Benî Sa'd kabilesinde kaldı. Süt kardeşleriyle birlikte otlatmak için keçileri de oraya götürürdü. Keçileri yaylaya çıkardıktan sonra onlara çobanlık yapmak neredeyse tüm peygamberlerin عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ sünnetidir. Çocukluğunda yaptığı bu işle peygamberlik vasıflarından birisini daha göstermiştir.

Benî Sa'd kabilesinde Şakk-ı Sadr olayı ilk olayı meydana geldiğinde Hazreti Halime رَضِيَ اللهُ عَنْهَا çok telaşlanmıştı ve onu Hazreti Amine'ye رَضِيَ اللهُ عَنْهَا götürüp kendisine teslim etmişti. Hazreti Peygamber ﷺ o andan itibaren çok sevdiği annesi tarafından büyütülmüştü.

Insert image

Şakk-ı Sadr, göğsün yarılması demektir. Melekler, Resulullah'ın ﷺ mübarek göğsünü yardılar ve onun mübarek kalbini çıkarıp yıkadılar. Bu eyleme Şakk-ı Sadr denir. Bu eylem onun mübarek hayatında dört defa tekrarlanmıştı. İlki dört yaşındayken, ikincisi on yaşındayken, üçüncüsü 40 yaşındayken, dördüncüsü ise Miraç yolculuğuna çıkmadan önce gerçekleşmiştir. Benî Sa'd vadisinin (resimdeki) göğsün yarıldığı yer olduğu meşhurdur.

3. Bölüm

Sevgili Peygamber'in ﷺ İleri Çocukluğu

Sevgili Peygamber'in ﷺ Annesinin Hazin Vefatı

Hazreti Peygamber ﷺ altı yaşındayken, mübarek annesi onu babaannesinin ailesini ziyaret etmek üzere Medine'ye götürdü. Bu yolculukta babasının hizmetçisi Ümmü Eymen de رضى الله عنها onlara eşlik ediyordu.

Dönüşte Sevgili Peygamber'in ﷺ annesi Ebvâ'da¹ vefat etti, yine aynı yere defnedildi. Babası çoktan vefat etmişti, şimdi de annesi ahirete irtihal etmişti. Ümmü Eymen رضى الله عنها onu teselli etti, gözyaşlarını sildi ve Mekke'ye geri götürüp büyükbabası Abdülmuttalib'e رضى الله عنه teslim etti.

Sevgili Peygamber'in ﷺ Ebeveynlerinin Vefatı

Sevgili Peygamber ﷺ, anne ve babasının vefatından sonra dedesi Abdülmuttalib tarafından büyütüldü. O Mekke'nin en ileri

¹ Ebvâ, Mekke ile Medine arasında Kızıldeniz istikametinde yer alan bir vadidir. Mekke'ye yaklaşık 261 kilometre, Medine'ye ise 222 kilometre uzaklıktadır. Hiçbir savaşın yaşanmadığı Ebvâ Vadisi'nde yalnızca bir Gazve yaşanmıştır. Günümüzde Ebvâ Vadisi, Hureybe olarak da bilinmektedir.

geleniydi. Mübarek torununu çok sever, onu sürekli yanında tutar, yanında oturtur, onu kendisi doyurur, geceleri de yanında uyuturdu.

Abdülmuttalib'in oturması için Kâbe'nin avlusuna ona özel bir koltuk konurdu. Nüfuzlu ileri gelenler bile buranın üzerine basmaya cesaret edemiyorlardı, ancak Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ geldiğinde hiç tereddüt etmeden büyükbabasının koltuğuna otururdu.¹ Hazreti Peygamber ﷺ sekiz yaşındayken dedesi de vefat etmişti.²

Daha sonra amcası Ebû Tâlib'in yanında yaşadı. Ebû Tâlib, onun mübarek çocukluğuyla ilgili şunları söylemiştir, “Ben Sevgili Peygamber'in ﷺ yalan söylediğini, herhangi bir kimseyi aldattığını, herhangi bir kimseye zarar verdiğini, hayâsız çocuklarla oynamaya gittiğini, toy sözler söylediğine şahit olmadı. O daima müthiş bir tutumda, asil ve yüce bir şahsiyet sahibiydi, her zaman çok yumuşak sözlü, son derece muttaki ve erdemliydi.”³

Çocukluğun Diğer Bereketleri

8 yaşındayken amcası Ebû Tâlib velayetini üstlendi. O da hayır ve bereketle bolluğa kavuştu. Onu kendi çocuklarından daha çok sever, gözünün önünden ayırmazdı.

¹ Şîretü'n-nebeviyye, 1. Cilt, s. 306

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s 306

³ Şîret-i Mustafa, s. 83

Ebû Tâlib şunları söylemiştir, “Benim çocuklarım (Sevgili Peygamberden صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ önce) yemek yediğinde doymazlardı, fakat Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ onlarla yemek yemeye başladığından beri bütün çocuklar doyardı. Bu yüzden ben çocuklarıma ne zaman yemek vermek istesem şöyle derdim, “Durun! Oğlum (Muhammed صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) gelsin, sonra yemeye başlayın.”

Aynı şekilde çocuklarına süt vermek istediğinde, önce Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, sonra da çocuklarına verirdi (ve hepsine yetecek kadar süt olurdu). Eğer sütü ilk önce oğullarından biri içerse, sütün tamamı o tek çocuk tarafından içilirdi. Bunu gören Ebû Tâlib şöyle derdi, “Ya Muhammed صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Senin bereketine ne denir ki!”¹

Yemen’e Yolculuk

Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 10 yaşındayken amcası Zübeyr’le birlikte Yemen’e gitti. Yolda çok tuhaf bir olay yaşandı.

Bir vadide bir deve insanların geçişini engelliyordu. Deve, Sevgili Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ görünce yere oturdu ve göğsünü yere sürtmeye başladı. Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLİهِ وَسَلَّمَ kendi devesinden indi ve ona bindi. Vadinin diğer tarafına varınca deveden indi.

Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ yolculuktan döndüğünde vadinin sular altında kaldığını gördü. Kureyşlilerden kendisini takip etmelerini istedi. Vadiye girdi ve bütün Kureyşliler onu takip etti.

¹ Delâilü’n-Nübüvve, 1. Cilt, s. 95

Yüce Allah suyu kuruttu. İnsanlar Mekke'ye döndüklerinde bu olayı herkese anlattılar. Bunu işitince, bu çocuğun üstün yüceliğinin eşsiz olduğunu söylediler.¹

Levant'a (Şam'a) İlk Ticaret Kervanı

Sevgili Peygamber ﷺ 12 yaşındayken amcası Ebû Tâlib ile birlikte ilk ticaret kervanıyla Levant'a seyahat eti. Kervan, Busrâ şehrine vardığında asıl adı "Sergius" olan Bahîrâ isimli bir rahiple karşılaştı. Sevgili Peygamber, ﷺ peygamberlik alametlerinden tanıdı. Onun elini tutarak ilanda bulundu, "O, bütün âlemlerin efendisidir; O, âlemlerin Rabbinin Elçisidir. Yüce Allah onu âlemlere rahmet olarak gönderecektir."

Daha sonra Sevgili Peygambere ﷺ ve kervandakilere yemek verdi. Yemek esnasında peygamberliğin bazı başka alametlerini daha gördü. Ebû Tâlib'e, "Onu Levant'a götürme. Eğer Levant halkı onu peygamberlik alametlerinden tanırsa, onu öldürmeye kalkışsınlar" dedi.

Bu nedenle oradan geri döndü. Rahip ona yolculuk için azık da verdi.²

Sonraki Ticaret Kervanları

Hazreti Peygamber ﷺ birçok ticaret kervanıyla seyahate çıkmıştır. 10 yaşındayken amcası Zübeyr bin Abdülmuttalib³ ile

¹ Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 2. Cilt, s. 139

² Tirmizî, 5. Cilt, s. 356-357, Hadis 3640'tan alınmıştır

³ Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 2. Cilt, s. 139

birlikte kervanla Yemen'e¹ gitti. Hazreti Hatice رضى الله عنها için yaptığı seyahatlardan ikisi de Yemen'e idi.

Rivayet edildiğine göre, Hazreti Hatice رضى الله عنها onu iki defa ticaret için (Yemen'de bir yer olan) Cüreş'e gönderdi ve bu iki yolculuk için de bir dişi deve verilmişti.²

Hilfü'l-Fudûl'a Katılım

Zübeyd şehrinden bir adam mallarını satmak için Mekke'ye geldi. Âs bin Vâil adında bir kimse ondan mal satın aldı fakat ödeme yapmadı. Tüccar bazı kabilelerden yardım istedi ama hiçbiri ona yardım etmedi. Daha sonra Ebûkubeyş Dağı'na çıkıp oradaki herkesten yardım talebinde bulundu. Bunun üzerine Kureyş'in³ barış yanlısı bir kısmı ıslahat hareketi başlattı.

İleri gelen liderler, Abdullah bin Cüd'ân'ın evinde toplandılar ve orada bulunan Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amcası Zübeyr bin Abdülmuttalib رضى الله عنها, karşılıklı anlaşma yapmalarını önerdi. Kureyş ileri gelenleri, huzursuzluğu ortadan kaldırmak, kervanları korumak, fakirlere yardım etmek, mazlumlara destek olmak ve

¹ Yemen ile Mekke arasındaki mesafe yaklaşık olarak 1034 kilometredir.

² Müstedrek, 4. Cilt, s. 178, Hadis 4887

³ Ebûkubeyş Dağı Mescid-i Harem'in dışında, Safâ ve Merve tepelerinin yakınında bulunan bir dağdır. Yüce Allah'ın emriyle dünyada yaratılan ilk dağ bu dağdır. Bu dağa aynı zamanda 'el-Emîn' de denmektedir. (Tefsîr ed-Dürrü'l-Mensûr, 2. Cilt, s. 266, Beled'ül Emîn, s. 206)

zalimlerden hesap sormak hususlarında anlaşmaya vardılar ve kesin bir kararlılık sağladılar.

Bu anlaşmaya Hazreti Peygamber de صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ katıldı. Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, peygamberlik ilanından sonra bile bu anlaşmaya katılmaktan büyük mutluluk duyarak, “Bu anlaşma beni o kadar memnun etti ki, biri bana bu anlaşma karşılığında kırmızı develer verseydi, o kadar memnun olmazdım. Bugün bile, mazlum bir kişi bu anlaşma kapsamında benden yardım isterse, ona yardım etmeye hazırım.”¹

Bu anlaşmaya “Hilfü'l-Fudûl” ismi verilmiştir. Bunun sebebi ise uzun zaman önce Mekke’de bir anlaşma yapılmış olmasıdır. Bu anlaşmanın oluşmasına sebep olanların hepsinin adı “Fadl” idi. Bu nedenle adı “Fadl” olan birkaç kişinin yaptığı anlaşmaya “Hilfü'l-Fudûl” adı verilmiştir. Türkçe karşılığı Fazllar’ın yemini anlamına gelmektedir.²

¹ er-Ravdu'l-Unuf, 1. Cilt, s. 242-244

² Sîretü'n-nebeviyye, İbn Hişâm, 1. Cilt, s. 265

4. Bölüm

Sevgili Peygamber'in ﷺ Mübarek Gençliği

Levant'a İkinci Ticaret Kervanı

Hazreti Peygamber ﷺ başından beri üstün bir karaktere sahipti. 25 yaşına geldiğinde doğruluğu ve dürüstlüğü her yerde takdir edilirdi. Mekke çevresinde “Sadık” ve “Emîn” (güvenilir) unvanlarıyla bilinir ve anılırdı.

Mekke'de Hatice adında saygın ve zengin bir soylu kadın vardı. Ticaret maksadıyla mallarını satmak üzere Levant'a götürebilecek ve kendisine kârla geri dönebilecek dürüst birisine ihtiyacı vardı.

Onun güvenilirliği ve dürüstlüğü kendisine ulaştığında ona bir mesaj göndererek, “Mallarımı ticaret için Levant'a götür. Sana başkalarına ödediğimin iki katını ödeyeceğim” dedi

Hazreti Peygamber ﷺ onun bu teklifini kabul etti ve tüm mallarıyla birlikte Levant'a doğru yola çıktı. Hazreti Hatice'nin رضى الله عنها kendisine hizmet edecek ve diğer ihtiyaçlarını karşılayacak Meysere isimli kölesi de bu yolculukta ona eşlik etmekteydi.

Hazreti Peygamber ﷺ bir kez daha Levant'ın ünlü şehri Busrâ'ya vardığında Nastura adlı bir rahibin ibadet mahallinin yakınlarında dinlendi. Rahip, Meysere'yi hâlihazırda tanımaktaydı. Bunun üzerine yanına gelerek Hazreti Peygamberi ﷺ işaret etti ve “Ağacın altındaki kim?” diye sordu. Meysere cevaben, “O, Mekke ehlidir ve Benî Hâşim kabilesine mensuptur. Adı **Muhammet**, unvanı ise **emîndir**” demiştir.

Rahip, “Bu ağacın altında peygamberden başka kimse durmadı” dedi. Daha sonra “Gözlerinde kızarıklık kalıyor mu?” diye sordu.

Meysere, “Evet öyle ve her zaman da kızarıktır” diye cevap verdi.

Bunu duyan Nastura “O, Yüce Allah’ın son Peygamberidir. *Tevrat’ta* ve *Zebûr’da* okuduğum tüm alametleri onda görebiliyorum. Keşke peygamberliğini ilan edeceği sırada hayatta olabilsem. Hayatta kalırsam ona صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ tüm gücümle yardım edeceğim ve tüm hayatımı ona hizmet ederek geçireceğim. Ey Meysere! Onu asla terk etmemenizi tavsiye ederim. Ona hizmet etmeye devam edin, çünkü Yüce Allah ona peygamberlik lütfetmiştir” dedi.

Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, mallarını sattıktan kısa bir süre sonra geri döndü. Kervanı Mekke’ye vardığında Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا evinin damında oturmaktaydı. İki meleğin, Yüce Allah’ın Son Peygamberi’ni صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ güneşten gölgelediğini gördü. Bunu görmüş olmak Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا üzerinde çok derin bir etki bıraktı.

Birkaç gün sonra hizmetçisi Meysere ile bu konuyu konuştuğunda, ona yolculuk boyunca ne tür olaylara tanık olduğunu anlattı. Meysere daha sonra Sevgili Peygamber’in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ doğruluğu, dürüstlüğü, insanlara iyi davranması, onlara sempati duyması, meseleleri kavraması ve zekâsıyla ilgili gördüğü harikulade anları anlattı. Ayrıca rahip Nastura’nın Hazreti Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ olan sevgisini tüm kalbiyle ifade ettiğini ve onun hakkında ne tür öngörülerde bulunduğundan da bahsetti.

Bunları duyan Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا, Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ karşı büyük bir teslimiyet ve hürmet duydu.

Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ile Evliliği

Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا, Mekke'nin çok saygın ve bir hanımdı. Kureyş kabilesinin bir kolu olan Benî Esed bin Abdüluzza'dandı. Soyu, üç nesil öncesinde Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ soyuna katılmaktaydı.¹

İffetinden dolayı Mekkeliler ona iffetli anlamına gelen *tahire* derlerdi. O esnada Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا 40 yaşında, iki kez evlenmiş ve iki eşi de vefat etmişti. Çok zengin ve varlıklı insanlar ona evlenme teklif etmiş ancak o, bu teklifleri geri çevirmiş ve bir daha evlenmemeye karar vermişti.

Fakat Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ üstün karakterini, ahlakını, bereketini ve hayret verici olaylarını duyunca kalbi ona meylettirdi ve evlenmeyi düşündü. Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا, kardeşi Avvâm bin Huveylid'in eşi, Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ halası Safiyye'yi رَضِيَ اللهُ عَنْهَا çağırıldı.

Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا, Hazreti Safiyye'den رَضِيَ اللهُ عَنْهَا Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ hakkında bazı kişisel bilgiler detaylıca istedi. Ardından,

¹ Faizan-e-Khadija-tul-Kubra, p. 35-38 Faizân-ı Hatice'tül Kübra, s. 35-38

Levant yolculuğundan döndükten neredeyse 3 ay sonra ona bir evlenme teklifi gönderdi.

Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا bizzat kendisinden hoşlanmasının nedenini “Ben onu asil karakteri ve dürüstlüğünden dolayı sevdim” diyerek ifade etmiştir.

Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ bu teklifi aile büyüklerine, amcalarına (babasının küçük kardeşlerine) ilettiler. Akabinde onlar da evlenme teklifini münasip gördüler. Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ nikâhı, amcası Ebû Tâlib'in hutbe vermesi ve kendi servetinden 20 develik bir mehir vermesiyle kıyılmıştır.¹

Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا, 25 yıla yakın bir süre Sevgili Peygamberle صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ beraber yaşadı. Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, Hazreti Hatice'nin رَضِيَ اللهُ عَنْهَا yaşadığı müddetçe başka bir kadınla evlenmedi. Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ oğlu İbrahim رَضِيَ اللهُ عَنْهُ hariç, diğer tüm çocukları Hazreti Hatice'den رَضِيَ اللهُ عَنْهَا dünyaya gelmiştir. Hazreti Hatice رَضِيَ اللهُ عَنْهَا, bütün servetini Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ hibe etmiş, bütün ömrünü onunla geçirmiştir.

Kâbe'nin İnşasındaki Rolü

Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 35 yaşına geldiğinde, şiddetli bir yağmur, Kâbe'yi su basmasına neden olmuştu, yapıda büyük hasara yol açmış ve yapının bir kısmı çökmüştür. Kureyşliler,

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s. 370-376'dan özetlenmiştir.

Kâbe'nin tamamını yıktıktan sonra yüksek bir kapı ve çatıyla birlikte güçlü bir bina inşa etmeye karar verdiler.¹

Kureyşliler inşaata toplu olarak başladılar. Sevgili Peygamber de ﷺ bu inşaata katılmış ve inşaat için taşlar getirmiştir.

Farklı kabileler Kâbe'nin farklı kısımlarının inşasını kendi aralarında paylaştırdılar, ancak Hacerülesved'in yerleştirileceği zaman ihtilaflar ortaya çıktı. Bu noktada kabileler birbirleriyle şiddetli bir anlaşmazlık yaşadılar.

Insert image

Bunlar Hacerülesved'in resimleri. Hacerülesved, Hazreti Âdem ﷺ ile birlikte Cennetten indirilen bir taştır. Bu taşa dokunup öpmek günahları siler. Araplar için bu taş son derece kutsaldır. Bu taş bugün de Kâbe'nin duvarında gömülü hâlde bulunur.

Her kabile Hacerülesved'i yerleştirme şerefine sahip olmak istemekteydi ve eğer herhangi bir kabile buna engel olursa, o zaman kılıç devreye girebilirdi.

Hacerülesved'i kimin yerleştireceğine dair tartışma dört gün sürdü. Bu ihtilafın önüne geçebilmek için ihtiyarlardan birisi “yarın sabah mabede girecek ilk kişi bu hususta bizim adımıza karar versin, kararı da ne olursa olsun tüm kabileler bunu şartsız kabul etsin” önerisinde bulundu. Bütün kabileler bunu kabul etti.

¹ Seerat al-Halbiyyah, vol. 1, p. 204, briefly Siretü'l-Halebiyye, 1. Cilt, s. 204, özetlenmiştir

Allah'a hamdolsun! Sabah mabede ilk giren kişi Sevgili Peygamberdi ﷺ. Bunu gördüklerinde herkes çok sevindi ve "O emindir, her ne karar verirse versin kabul edeceğiz" dediler.

Sevgili Peygamber ﷺ büyük bir hikmetle bu anlaşmazlığı giderdi. Hacerülesved'i yerleştirmek isteyen kabilelerden birer önder seçmelerini istedi.

Kabileler önderlerini seçtiler. Daha sonra mübarek şalını yayıp üzerine Hacerülesved'i yerleştirdi ve ileri gelenlere hepsinin Hacerülesved'i şaldan tutarak kaldırmalarını söyledi.

Herkes onun dediği gibi yaptı ve Hacerülesved, yerine yaklaşıncaya, Sevgili Peygamber ﷺ bu mukaddes taşı kaldırdı ve mübarek elleriyle yerine yerleştirdi. Böylece onun hikmeti sayesinde, nifak ve ihtilaf alevleri söndürülmüş, herkesin kalbine huzur ve mutluluk gelmiştir.¹

Onun ﷺ Eşsiz Asil Şahsiyeti

Peygamberliğin ilanından önce bile, Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ tüm hayatı, yüce karakter ve asil tutumu bir numuneydi. Doğruluk, dürüstlük, vefa, sözünde durma, büyüklere hürmet, küçüklere şefkat, zayıfları gözetme, nezaket, cömertlik, hüsnüzan, merhamet ve şefkat olsun, her konuda ve eylemde erdemli ve asilliğiyle eşsiz ve benzersizdi. O, açgözlülük, aldatma, yalan söyleme, sözünde durmama, alkol içme, dans etme, şarkı söyleme,

¹ Sîretü'n-nebeviyye, 2. Cilt, s. 13'ten özetlenmiştir

yağmalama, hırsızlık, müstehcen konuşma gibi cahiliye döneminde çok yaygın olan her türlü kötü alışkanlıktan uzaktı. Esasen onun şahsiyeti öyle yüceydi ki, o dönemin Araplarının bozulmuş toplumunda bile, asalet, dürüstlük, güvenilirlik ve doğruluğu herkesçe takdir edilirdi.

Asil şahsiyetinden dolayı Mekke halkının kalbinde onun özel bir yeri vardı. 40 yaşına gelmişti, bununla birlikte her türlü ahlaksız, şirk içeren ve cahilane işten uzak durmuştu.

Putperestlik Mekke'de oldukça yaygın bir işti. Yalnızca mukaddes Kâbe'nin etrafından 360 tane tapılan put bulunurdu. Ancak o *صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ*, bu putların önünde asla eğilmezdi.

Peygamberliğin ilanından sonra Hazreti Peygamber'in *صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ* hasımları, onun hayatının herhangi bir dönemindeki en küçük bir kusuru veya herhangi bir zafiyeti bulmak için ellerinden geleni yapmışlar, böylece Hazreti Peygamber'in *صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ* onur ve haysiyetini lekeleyip onu insanlar önünde aşağı göstermek istemişlerdi. Ancak hiçbir düşmanı bu konuda başarılı olamadı ve asil şahsiyetinde işaret edebilecekleri tek bir olay bile bulamadılar.

Bu nedenle peygamberliğini ilan eder etmez, nasip sahipleri *kelime-i şehadet* getirerek kendilerini ona adadılar.

5. Bölüm

İlahi Vahiy ve İslam'ın Yayılmasının Aşamaları

Hira Mağarası'nda İbadet

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ 40 yaşına geldiğinde yeni bir dönüşüm yaşadı. İlahi aşk ve Yüce Allah'a ibadet tutkusu onu bir mağaraya çekerek Mekke'nin yoğun hayatından çıkardı.

Hazreti Peygamber ﷺ orada yalnız kalır ve Yüce Allah'a ibadetle meşgul olurdu. Mübarek Kâbe'ye kısa bir mesafede bulunan Hira Mağarası'na birkaç gün yetecek erzakla gider, mağaranın huzur dolu ortamında ibadet ve tefekkürle meşgul olurdu. Erzakları bitince bazen kendisi almak için eve gelirdi, bazen de Hazreti Hatice رضى الله عنها gönderirdi.

Bu nurlu mağara günümüzde o günkü hâliyle aynı yerdedir.

Vahyin Başlangıcı ve Peygamberliğin Bildirilmesi

Vahiy gerçek rüyalarla başladı. Sevgili Peygamber ﷺ gece uykusunda hangi rüyayı görürse görsün, günün aydınlığı ve güneşin nuru gibi, onun yorumu daha sonra gerçekleşirdi.

Altı ay bu hâlde geçti. Mübarek Ramazan ayı geldiğinde, Hira Mağarası'nda inzivaya çekilmişken, bir gece meleklerin efendisi Cebrail عليه السلام, Yüce Allah'ın vahiy niteliğindeki ilk yüce mesajını ona ﷺ getirdi.

Ardından bir müddet vahiy nazil olmadı. Daha sonra Hazreti Peygamber ﷺ tekrar bir yere giderken ve birisi ona “Ya Muhammed” diyerek seslendi. Hazreti Peygamber ﷺ gökyüzüne baktığında, mağaraya gelmiş olan Cebrail'i عَلَيْهِ السَّلَام yerle gök arasında bir kürsüde oturur halde buldu.¹

Hazreti Peygamber ﷺ korkuya kapılmıştı. Evine gitti ve kendini bir battaniyeyle örterek uzandı. O anda, Kur'an'da geçen aşağıdaki ayetler nazil oldu,

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۖ قُمْ فَأَنْذِرْ ۚ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۚ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ۚ وَالرُّجْزَ
فَاهْجُرْ ۚ

74:1 Ey örtünmüş olan 74:2 Kalk ve uyar. 74:3 Rabbini tespih et.
74:4 Elbiseni temiz tut. 74:5 Ve kirli şeylerden (putlardan) sakın.²

Insert image

Hira Mağarası, Mescid-i Harem'e yaklaşık 4 kilometre uzaklıktaki Nur Dağı'nda yer almaktadır. Bu mağaranın yüksekliği 350 metreden fazladır. Bu mağaranın özelliği mukaddes Kâbe'nin doğrudan bu mağaradan görülebilmesidir. Mağara, güneş ışınlarının girmeyeceği bir açıda, yaklaşık 4 metre uzunluğunda ve 1,5 metre genişliğindedir. Hazreti Peygamber'in ﷺ dedesi Abdülmuttalib de رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

¹ İrşâdü's-Sârî, 1. Cilt, s. 103, 3. Hadis bağlamında

² [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (29. Cüz, Müddessir, 1. ve 5. Ayetler arası)

mübarek Ramazan ayında ibadet etmek için bu mağaraya gelirdi. Bugün de Hazreti Peygamber'in ﷺ ümmetinden müminler bu mağarayı ziyaret ederek gönüllerini ve gözlerini dinlendirmektedirler.

Sevgili Peygamber ﷺ, Rabbinden bu emri aldıktan sonra, hakikat sancağını yükseltmeye ve tevhidin aydınlığıyla dünyayı aydınlatmaya kararlı bir niyetle yola çıkmıştı.¹

İslam'ın Tebliğinin Başlangıcı ve İlk Aşaması

Öncelikle Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, güvendiği ve durumunu bilen kişileri gizlice İslam'a davet etti. Bu şartlar altında Hatice bint Huveylid رضى الله عنها ilk kadın, Ebû Bekr es-Sıddîk رضى الله عنه ilk hür erkek, Ali bin Ebî Tâlib رضى الله عنه ilk erkek çocuk, Zeyd bin Hârise رضى الله عنه ilk azat köle ve Bilâl-i Habeşî رضى الله عنه İslam'a giren ilk köleydi.²

İslam'ın yayılması gizlice devam etti. Susamış insan nasıl leziz ve soğuk bir suya koşuyorsa, aynı şekilde bahtiyar insanlar da hakikat davetine icabet ederek fedakârca İslam'a koşular.

Üç yıllık bir süre içinde bir grup Müslüman bir araya gelmekteydi. Hazreti Peygamber ﷺ bu süre zarfında Müslümanları eğitmek ve yönlendirmek için Dârülerkam'da kaldı.³

¹ Buhârî, 1. Cilt, s. 9, Hadis 4

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s. 115

³ Sîretü'l-Halebiyye, 1. Cilt, s. 402

İslam'ın Tebliğinin İkinci Aşaması

Üç yıl sonra şu ayet nazil oldu,

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢٣﴾

Ve (Sevgili Peygamber,) yakın akrabalarını uyar.¹

Bu mübarek ayette Sevgili Peygambere ﷺ yakın akrabalarını da İslam'a davet etmesi emredilmektedir. Hazreti Sevgili Peygamber ﷺ Safa Dağı'nın üzerine çıkıp Kureyş halkını İslam'a davet etti. Tüm Kureyşliler toplandığında, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ şunu sordu, "Ey ümmetim! Bu dağın arkasında bir ordunun size saldırmak üzere saklandığını söylesem bana inanır mısınız?"

Hepsi bir ağızdan şöyle cevap verdi, "Evet, kesinlikle sana inanırız çünkü sen her zaman doğru söylersin ve eminsindir."

Bunun üzerine Sevgili Sevgili Peygamber ﷺ, "Ben de diyorum ki, sizi ilahi azaba dair uyarıyorum ve eğer iman etmezseniz, o zaman Yüce Allah'ın azabı başınıza gelecektir" dedi.

Bunu duyan bütün Kureyşliler bundan rahatsız oldular ve oradan ayrıldılar. Amcası Ebû Leheb de aralarındaydı ve Sevgili Peygambere ﷺ karşı küstah sözler söylemeye başladı. Sevgili Peygamber ﷺ onun saygısızlığına cevap vermedi ancak Yüce Allah, o

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (19. Cüz, Şuara, 214. Ayet)

şeytani kâfiri kınamak için Kur'an-ı Kerim'de tam bir suresini nazil etti.¹

İslam'ın Tebliğinin Üçüncü Aşaması

Peygamberliğin ilanının dördüncü yılında Hicr Suresi'nin şu ayeti nazil oldu,

فَاَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٣﴾

*Sana emrolunanı açıkla ve müşriklerden yüz çevir.*²

Bu mübarek ayette Yüce Allah, Sevgili Peygambere ﷺ İslam'ı herkese açıkça tebliğ etmesini emretmektedir. Bundan sonra İslam'ı tebliğ etmeye, şirk ve putperestliğe açıkça karşı çıkmaya başlanmıştır. Bu ortamda Kureyş'in ve hatta Arap Yarımadası'nın tamamı ona ﷺ karşı çıkmaya başladı.³

Insert image

Kâbe'den Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'na Giden Yol

¹ Buhârî, 3. Cilt, s. 294, Hadis 4770

² [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (14. Cüz, Hicr, 94. Ayet)

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s.462

6. Bölüm

Müşriklerin Zulümleri ve Habeşistan'a Hicret

Müşriklerin Sevgili Peygambere ﷺ Zulümleri

Sevgili Peygamber ﷺ, İslam'ı açıkça tebliğ etmeye başlar başlamaz, şiddetli zulüm ve baskılara maruz kaldı. Benî Hâşim'in intikam alabilme ve onlarla savaşıma tehlikesi nedeniyle müşrikler Yüce Allah'ın Son Peygamberi'ni ﷺ şehit edemediler, ancak ona her türlü zulmü yaptılar.

Ona kâhin, büyücü, deli ve aklını yitirmiş diyorlar, ona karşı küstahça cümleler söyleyip, alaycı yorumlarda bulunuyorlardı. Bazen üzerine çöp atar, bazen mübarek kapısına hayvan kanı döker, bazen yoluna dikenler koyar ve bazen de onun mübarek bedenini hedef alırlardı.

Sevgili Peygamber ﷺ bir gün Kâbe'de secde ederken Ukbe isimli bir müşrik, onun mübarek sırtına deve bağırsaklarını koydu. Bunu gören müşrikler kahkahalarla gülmeye başladılar. Daha sonra Hazreti Fatıma رَضِيَ اللهُ عَنْهَا geldi ve deve bağırsaklarını onun sırtından aldı.¹

Yine bir defasında Sevgili Peygamber ﷺ Kâbe'de namaz kılmaktayken, Ukbe isimli müşrik, mübarek boynuna bir şal doladı ve onu öyle bir çekti ki, Sevgili Peygamber ﷺ sanki

¹ Buhârî, 1. Cilt, s. 193, Hadis 520

boğulacakmış gibi oldu. Bunu gören Ebubekir Sıddık رضي الله عنه geldi ve o müşriki iterek uzaklaştırdı. Daha sonra müşrikler Ebubekir Sıddık'a da رضي الله عنه zulmetmeye başladılar.¹

Müşriklerin Mübarek Sahabelere Karşı Gaddarlıkları

Müşrikler, Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ile birlikte, mübarek sahabilere karşı da her türlü baskıyı uygulamış haddi aşmışlardır.

Bir defasında Hazreti Ebubekir رضي الله عنه Kâbe'nin mabedinde hutbe verdiğinde, müşrikler ve kâfirler, Müslümanlara saldırdılar. Hazreti Ebubekir'i رضي الله عنه o kadar dövdüler ki yüzü kan revan içinde kalmıştı. Burnu ve kulakları da kanla kapanmış ve yüzü tanınamaz hâle gelmişti. Hazreti Ebubekir رضي الله عنه bilincini kaybetmiş ve uzun süre kendine gelememişti.²

Hazreti Habbâb رضي الله عنه, çok az kişinin İslam'ı kabul ettiği bir dönemde Müslüman olmuştu. Kureyşliler ona çok zulmediyorlardı. Bir keresinde işkence ederken onu yanan kömürlerin üzerine sırtüstü yatırmışlar, bir kişiyi de göğsünün üzerine çıkarmışlardı. O kişi, sırtındaki etlerin erimesinden dolayı yanan kömürler sönünceye kadar göğsünün üzerinde durmuştu. O kömürlerin izleri hayatı boyunca sırtında kaldı. Bir defasında Hazreti Ömer رضي الله عنه,

¹ Buhâri, 2. Cilt, s. 575, Hadis 3852

² Tarih İbn Asâkir, 3398, 30. Cilt, s. 49

halifeliğinde onun sırtında bu izleri görmüş, çok üzülmüş ve ağlamıştı.¹

Hazreti Bilal رضي الله عنه, boynuna ip bağlanarak pazar alanlarında sürüklenir, sopalarla acımasızca dövülürdü. Kavurucu öğle sığağında, kızgın kumların üzerine yatırılır ve göğsüne çok ağır bir taş konulurdu, sıcağın dili ağzından dışarı çıkardı. Bu hâliyle bile “Ahad Ahad”² diye haykırırdı.³

Bu süreçte yalnızca erkekler değil, Müslüman olan kadınlar da işkence ve zulme maruz kalacaktı. Ammâr bin Yâsir’in رضي الله عنهما annesi Hazreti Sümeyye رضي الله عنها, İslam uğruna canını feda eden ilk mübarek kadındır. O, Ebu Cehil’in mızrakla şehit ettiği yaşlı bir kadındı.

Hazreti Sümeyye رضي الله عنها İslam’ın ilk kadın şehidi olma şerefine sahiptir.

Habeşistan’a Hicret

Mekkeli müşriklerin Müslümanlara açıktan zarar vermeleri, zulümlerini de artırmaları üzerine Yüce Allah’ın Son Peygamberi صلى الله عليه وآله وسلم salih ashabının Habeşistan’a⁴ hicret etmesine izin verdi.⁵

¹ Tabakat İbn Sa’d, 43, 3. Cilt, s. 122

² Yüce Allah’ın ortağı olmadığına dair birdir, birdir anlamına gelen ifade.

³ Şerhü’l Ez-Zürkani ala’l-Mevahib, 1. Cilt, s. 498

⁴ Şu anda Afrika kıtasında bulunan Etiyopya’nın bazı bölgeleri, Araplar tarafından Habeşistan olarak adlandırılıyordu. Daha sonra İslam’ı kabul etme şerefine nail olan Habeşistan Kralı Necaşi orada hüküm sürmekteydi. Türbesi Etiyopya’da bulunmaktadır.

⁵ Şerhü’l Ez-Zürkani ala’l-Mevahib, 1. Cilt, s. 502

Habeşistan Kralı Necaşi, Hıristiyan inancına mensup, adaletli ve yumuşak kalpli bir insandı. Bu nedenle peygamberliğin ilanının beşinci yılında on bir erkek ve dört kadından oluşan bir grup sahabe, anavatanlarını terk ederek Habeşistan'a hicret etti.

Buna İlk Hicret denir. Birkaç gün sonra Habeşistan'a pek çok erkek ve kadın sahabe de hicrete devam etti. Bir noktada Habeşistan'a hicret edenlerin sayısı 82'ye çıkmıştı.¹

Bunu gören Kureyşliler, Habeşistan Kralı'na bir heyet göndererek kralın Müslümanları Kureyş'e teslim etmesi konusunda ısrar etti ancak müşriklerin bu çabaları sonuçsuz kaldı.²

Habeşistan'a hicret güzergâhının haritası

Insert image

Mescid-i Necaşi, Habeşistan

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 31

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s. 506

7. Bölüm

Boycot ve Hüzün Yılı

Şi'b Ebî Talib Boykotu

Mekkeli müşrikler, vahşi zulüm ve baskılarıyla İslam'ın nurunu söndürebileceklerini veya zayıflatacaklarını zannetmişlerdi, ancak tüm çabalarına rağmen Müslümanların sayısı artmaya devam etmişti. Bu durum Kureyşlileri iyice çileden çıkarmıştı.

Kureyş'in tüm ileri gelenleri ve Mekke'nin diğer müşrikleri, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ ve ailesini tamamen boykot etmek için bir plan yaptılar. Bu plana göre Kureyş'in bütün kabileleri, "Benî Hâşim ailesi Hazreti Peygamberi ﷺ onlara teslim edene kadar, Benî Hâşimden herhangi birisiyle evlenilmeyecek, onlarla herhangi bir ticaret yapılmayacak, hiçbir yiyecek ve erzağın onlara ulaşmadığından emin olunacak, onlarla hiçbir beşerî münasebet kurulmayacak, sohbet edilmeyecek, selam verilmeyecek ve tanış olunmayacak" diye bir anlaşma yapmışlardı.

Mansûr bin İkrime anlaşmayı yazdı, Kureyş'in tüm ileri gelenleri de bunu imzalayıp Kâbe'nin içine astı.

Ebû Leheb hariç Benî Hâşim'in ailesinin tamamı artık Şi'b Ebî Talib olarak anılan Ebû Tâlib Vadisi'nde abluka altına alınmıştı. Bunların

arasında sadece soy bağı sebebiyle Hazreti Peygamber'in ﷺ yanında bulunan gayrimüslimler de vardı.¹

Tüm Benî Hâşim üç yıl boyunca vadide kaldı. Bu üç yıl çok zor geçmişti. Benî Hâşim ailesi hayatta kalmak için yaprakları yiyip, kurumuş derileri pişiriyorlardı. Küçük çocuklar açlıktan dolayı sesleri uzaktan duyulacak kadar yüksek sesle ağlıyorlardı. Ancak taş kalpli müşrikler, vadinin içine yiyecek ulaşmaması için vadinin her tarafına muhafızlar koymuşlardı.²

Üç yıl bu şekilde geçince Yüce Allah, Sevgili Peygambere ﷺ termitlerin anlaşma kağıdını üzerinde Allah lafzı bulunan kısım hariç yiyip yok ettiğinin haberini verdi.

Sevgili Peygamber ﷺ bu haberi Ebû Tâlib'e verdi ve Ebû Tâlib de Kureyşli müşriklerin yanına giderek "Ey Kureyşliler! Yeğenim bana bu şekilde bir haber getirdi. Siz de anlaşmanızı getirin! Eğer bu haber doğruysa bu zulümden vazgeçin, eğer bu haber doğru değilse o zaman yeğenimi ben bizzat size teslim ederim" dedi.

Onlar da bunu kabul ettiler. Anlaşmayı getirmek üzere çıktıkları yolda gördükleri onları hayrete düşürmüştü, çünkü her şey kelimesi kelimesine Sevgili Peygamber'in ﷺ bildirdiği gibiydi.³

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s.12-14 arası

² Seerat-e-Mustafa, p. 139 Siret-i Mustafa, s. 139

³ Sharh al-Zurqaani 'ala-al-Mawahib, vol. 2, p. 37, summarised Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 37'den özetlenmiştir

Hüzün Yılı

Peygamberliğin ilanının 10. yılında, Şi'b Ebî Talib ablukasının sona ermesinden kısa bir süre sonra, Hazreti Peygamber'in ﷺ amcası Ebû Tâlib vefat etti. Bu vefat Sevgili Peygamberi ﷺ çok üzmüştü.¹

Ebû Tâlib'in vefatının üzerinden henüz bir hafta bile geçmeden eşi Hazreti Hatice de رَضِيَ اللهُ عَنْهَا vefat etti. Onlar her adımında ona destek olan, yardımcı olan, Mekke'de kendisine en yakın iki kişiydi.

Sevgili Peygamber ﷺ, küfür ve şirk karanlığına tevhit nurunu tuttuğunda, müşrikler ona karşı büyük bir küstahlık gösterdiler. Bu imtihanlarda onun desteği ve sığınağı hâline gelenler bu iki kişi vefat etti.

Onların aynı yıl için çok kısa bir süre içerisinde vefat etmeleri, Hazreti Peygamberi ﷺ derinden üzdü ve hüznülendirdi. Bu yüzden Hazreti Peygamber ﷺ o yılı *Hüzün Yılı* olarak isimlendirdi.

Insert image

Şi'b Ebî Talib'in eski bir resmi. Bugün burası Mescid-i Harem'in içine dahil edilmiştir.

Hazreti Hatice el-Kübra'nın رَضِيَ اللهُ عَنْهَا mübarek kabrinin eski bir resmi

¹ Sharh al-Zurqaani 'ala-al-Mawahib, vol. 2, p. 38 Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 38

8. Bölüm

Taif Yolculuğu ve Medine'ye Hicret

Taif Yolculuğunda Yaşananlar

Hazreti Hatice رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ve Ebû Tâlib'in vefatından sonra müşriklerin baskı ve zulümleri daha da arttı. Sevgili Peygamber صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, onların bu davranışlarından dolayı Taife gidip orada İslam'ı tebliğ ederse ve onların önderleri de İslam'ı kabul ederse, bunun Müslümanlara güç ve kuvvet vereceğini düşündü. Bu niyetle Taife gitmeye karar verdi.

Yaya olarak Taife doğru yola çıktı. Yanında sadece kölesi Zeyd bin Hârise رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ vardı. Taife vardı, birkaç gün dinlendikten sonra Taif ileri gelenleriyle görüştü.

Bunlardan üçü olan Abdi Yalil ve iki kardeşi Mesûd ve Habîb'i İslam'a davet etti, ancak davetini reddederek sadece Hazreti Peygamberle صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ alay etmekle kalmadılar, aynı zamanda Taif'in ahlaksız ve fesat insanlarını da kışkırtarak onu takip etmeleri için teşvik ettiler, bu kişiler de bir araya gelerek Hazreti Peygamberi صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ peşinden giderek aşağıladılar.

Bu insanlar alaycı sözler söylüyor, ahlak dışı cümleler kuruyor, putlarının sözlerini söyleyerek Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ peşinden koşuyor, taş atıyorlardı.

Onun ﷺ mübarek ayaklarına çok fazla taş atmışlardı, mübarek ayakları yaralanıp kanamaya başlamıştı. Mübarek ayaklarının kanamasından çarıkları kan içinde kalmıştı. Zeyd bin Hârise رضى الله عنه, onu taşlardan korumak için öne çıktı, taşlar ona geldi ve o da kanlar içinde kaldı.

Sevgili Peygamber ﷺ, yara ağrılarının şiddetinden dolayı oturduğunda, bu ahlaksızlardan birisi ileri doğru hareket etti ve onu acımasızca sarsarak ayağa kaldırıp, yürümeye zorladı. Hazreti Peygamber ﷺ yürümeye başladığında zalimler tekrar onunla dalga geçmeye, alkışlamaya, sövmeye, taşlamaya başlamışlardı.

Nihayet yakınlardaki Zeyd bin Hârise'nin رضى الله عنه bir üzüm bağında sığındı. Bu bağ meşhur müşrik ve düşman Utbe bin Rebîa'nın bahçesiydi. Sevgili Peygamber'in ﷺ hâlini görünce o bile ona merhametle baktı. Kölesi aracılığıyla bir salkım üzüm gönderdi ve Sevgili Peygamber ﷺ de bunu kabul etti.

Üzümleri getiren Hıristiyan köle Addâs, Sevgili Peygamberi ﷺ dinledikten sonra ona iman etti ve mübarek ellerini ve ayaklarını öpmeye başladı.¹

Insert image

Burası Taif'te bulunan Mescid-i Addâs'tır. Sevgili Peygamber'in ﷺ yaralandıktan sonra istirahat ettiği yer olduğu söylenmektedir. Taif, Mekke'ye yaklaşık 91 kilometre uzaklıkta

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 49-56 arası

bulunan bir şehirdir. Rakımı 1680'dir. Burası Arabistan'ın diğer bölgeleri kadar sıcak değil, oldukça havadardır. Taif'in üzümleri ve balı çok meşhurdur. Ayrıca burası Arabistan'ın etrafı surlarla çevrili ilk şehridir.

En Zor Gün

Yıllar sonra Hazreti Aişe رَضِيَ اللهُ عَنْهَا, Yüce Allah'ın Son Peygamberi'ne صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ sordu, "Senin için Uhud Savaşı'nın olduğu günden daha zor bir gün var mıdır?" Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ şöyle cevap verdi, "Evet, ey Aişe! Taif'in ileri gelenlerinden Abdi Yalil'i İslam'a davet ettiğim gün benim için Uhud Savaşı'nın olduğu günden bile daha çetin geçti. O, İslam davetini kabul etmedi ve Taifliler beni taşıdı. Bu acı ve üzüntü içinde başımı eğerek yürümeye devam ettim, ta ki Karnül-Sâ'alib'e varınca, nefesim yerine geldi. Oraya vardığımda başımı kaldırdığımda bir bulutun beni gölgelediğini gördüm. Hazreti Cebrail عَلَيْهِ السَّلَام, o buluttan bana seslendi ve "Yüce Allah, insanların cevabını duydu ve şimdi dağların meleği, senin emrini yerine getirmek için mübarek huzurunda hazır" dedi. Ardından dağların meleği bana selam verdi ve mütevazı bir şekilde "Ya Muhammed صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Yüce Allah beni sana, ne emredersen onu yerine getireyim diye gönderdi. Eğer bana Ebûkubey's Dağı'nı da Keiken Dağı'nı da bu müşriklerin üzerine ters çevir dersen, bunu yaparım" dedi.

Bunu duyan Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ şöyle cevap verdi, "Hayır, aksine ben Yüce Allah'ın, onların soyundan, sadece Yüce

Allah'a ibadet edecek ve şirk koşmayacak insanlar yaratacağını ümit ediyorum.”¹

Cinlerin Müslüman Olması

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Taif yolculuğundan dönüşünde “Nehle” isimli bir yerde konakladı. Gece teheccüt namazında Kur'an-ı Kerim okurken Nesebeyn'den bir grup cin gelerek Kur'an-ı Kerim'i dinledikten sonra Müslüman oldu. Daha sonra o cinler kendi kavimlerine dönüp onlara vaaz verdiler. Böylece Mekke'den büyük bir cin topluluğu İslam'ı kabul etti.²

Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de Cin Suresi'nin ilk ayetlerinde bu durumu zikretmiştir.

Medine-i Münevvere'de İslam'ın Nuru

Mekke'nin kuzeyinde Yesrib adında bir şehir vardı ve Sevgili Peygamber'in ﷺ gelişinden sonra buranın adı “Medine”³ olmuştur. Peygamberliğin ilanında burada Evs ve Hazrec adında iki

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 51

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s. 137-138'den özetlenmiştir

³ Medine'nin tam adı “Medine-i Nebi”dir. Bu şehrin temelleri İslam üzerine kurulmuştur. Mescid-i Nebevi ve Hazreti Peygamber'in ﷺ mübarek türbesi burada yer almaktadır. Şu anda, bu şehrin büyüklüğü yaklaşık 589 kilometrekaredir. Bu şehir, Mekke'ye yaklaşık 342 kilometre mesafede bulunmaktadır, günümüzde bu mesafe karayoluyla 450 kilometredir. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, zahiri hayatının yaklaşık 10 yılını burada geçirmiştir. Bu şehir, Peygamber sevdalıların gözlerinin nuru olan bir şehirdir.

kabile bulunuyordu ve bazı Yahudiler de onlarla birlikte yaşamaktaydı.

Bu kişiler müşrik olmalarına rağmen, çok yakında Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ geleceğini Yahudilerden öğrenmişlerdi. Sanki Sevgili Peygamber'in ﷺ gelişini bekliyorlardı, adeta ona iman ederek bahtlarını değiştireceklerdi.

Hazreti Peygamberi ﷺ, peygamberliğin ilanının 11. yılında, Hac münasebetiyle gelen kabileleri İslam'a davet etmek üzere Mina'ya gitmişti. Mina'da bugün Mescid-i Akâbe'nin¹ bulunduğu yerde bir vadi vardır.

Hazrec kabilesinden altı kişi orada Sevgili Peygamber'in ﷺ yanına geldi. Sevgili Peygamber ﷺ onlara isimlerini ve soylarını sordu. Daha sonra onlara Kur'an-ı Kerim'den birkaç ayet okudu ve onları İslam'a davet etti, bu da onları çok etkiledi.

Döndüklerinde birbirlerine “Şüphesiz o, Yahudilerin hakkında konuştuğu Son Peygamber'dir. Bu yüzden bizden önce hiçbir Yahudi ona iman etmemiş olsun” dediler. Bunu söyledikten sonra hepsi Müslüman olup Medine'ye gittiler ve orada aile fertlerini ve akrabalarını da İslam'a davet ettiler.

¹ 'Aqabah means ravine in Arabic. Arapça bir kelime olan akâbe, vadi anlamına gelmektedir.

Akâbe Biatleri, Birinci Akâbe Biati, el-Ûla¹

Ertesi yıl, yani peygamberliğin ilanının 12. yılında, Hac vesilesiyle Medine'den 12 kişi daha Mina Vadisi'nde gizlice İslam'ı kabul etti ve Sevgili Peygambere ﷺ biat etti. İslam tarihinde bu biat, Birinci Akâbe Biati olarak adlandırılır.

Bu biate, Akâbe Biati denmesinin sebebi, Akâbe yakınlarındaki Mina Dağı'nda, Cemretül Akâbe olarak da adlandırılan yerde biat edilmesidir.²

Sevgili Peygamberden ﷺ kendilerine İslam'ın emirlerini öğretecek bir hoca görevlendirmesini istediler. Sevgili Peygamber ﷺ, Mus'ab bin Umeyr'i رضى الله عنه onlarla birlikte Medine'ye gönderdi. Medine'de insanların evlerine giderek onları İslam'a davet etti, bunun sonucunda hemen her gün çok sayıda insan İslam'a iman etmeye başladı, öyle ki İslam yavaş yavaş her yere yayılmaya başlamıştı.

Evs kabilesinin önderi Sa'd bin Muâz رضى الله عنه da onun daveti üzerine Müslüman olmuştu ve İslam'ı kabul eder etmez, Evs kabilesinin tamamı da onunla birlikte Müslüman oldu.³

Insert image
Akâbe Mescidi, Mina

¹ Birinci Akâbe Biati

² Faizân-ı Siddik-ı Ekber, s. 199

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s. 140-142'den alınmıştır

İkinci Akâbe Biati¹

İlk biatin üzerinden bir yıl sonra, peygamberlik ilanının 13. yılında, Hac vesilesiyle Medine'den yaklaşık 72 kişi, müşrik çevrelerinden gizlice Sevgili Peygambere ﷺ bağlılık yemini etti ve Sevgili Peygamber'in ﷺ ve İslam'ın korunması için hayatlarını ve mallarını; sahip oldukları her şeyi feda edeceklerine ant içtiler.²

Medine'ye Hicret

Medine'de pek çok insan İslam'ı kabul ederken, Müslümanlar sanki kendilerine yeni bir sığınak bulmuş gibiydi. Sevgili Peygamber ﷺ, mübarek sahabelere Medine'ye hicret etme konusunda icazet verdi.³ Bunun akabinde ilk hicret eden Ebû Seleme رضى الله عنه oldu. Devamında başka kimseler de Medine'ye hicret etmeye başladılar.

Müşrikler bunu öğrenince onların hicret etmesini engellemek için çalışmalara başladılar, ancak insanlar gizlice hicret etmeye devam ettiler. Kısa süre içinde pek çok sahabe Medine'ye hicret etti. Artık Mekke'de Müslümanlardan müşriklerin elinde hapsedilenler ve yoksulluk nedeniyle Medine'ye hicret edemeyenler kalmıştı.

Hazreti Peygamber ﷺ henüz Yüce Allah tarafından hicretle emrolunmadığı için o da Mekke'de kalmıştı. Onun emri gereği

¹ İkinci Akâbe Biati

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s. 143'ten alınmıştır

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s.143

Hazreti Ebubekir رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ve Hazreti Ali de رَضِيَ اللهُ عَنْهُ Mekke'de kalmaktaydılar.

Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Medine'ye hicret güzergâhının haritası

Insert image

Müşrikler Meclisi

Bütün bu durum, Kureyşli müşrikleri son derece endişeye sevk etmişti. Medine halkının İslam'ı kabul ettiğini ve sayılarının arttığını, Mekke halkının da oraya hicret ettiğini görünce, eğer Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ de oraya hicret ederse, taraftarlarından oluşan bir orduyla Mekke'yi işgal edebileceğini düşündüler. Bu tehlikeyi hisseden Mekkeli müşriklerin ileri gelenleri Dârünnedve'de toplantı yaptılar.

Bu toplantıya müşriklerin seçkin aydınlarının tamamı katıldı. Farklı önerilerde bulunuldu ve bunların arasından Ebu Cehil'in önerisi herkes tarafından kabul edildi. Önerisi, her kabileden bir gence kılıç verilmesi ve hep birlikte Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ saldırıp onu şehit etmeleriydi. Bütün kabilelerden insanlar buna katıldığında Benî Hâşim kimseyle savaşamayacak ve kan parası almak konusunda uzlaşacaklardı.

Bu konuda bir fikir birliği sağlanmış ve toplantı sona ermişti. Cebrail عَلَيْهِ السَّلَام, Yüce Allah'ın emriyle gelip Hazreti Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ bu olayı bildirdi ve "Bu gece yatağında uyuma ve Medine'ye hicret et" demiştir.

Hazreti Peygamber'in ﷺ Hikreti

Müşrikler, gece vakti planladıkları gibi, Sevgili Peygamber'in ﷺ mübarek evini kuşatıp, ona ﷺ saldırmak için uyumasını beklemeye başladılar. O esnada orada yalnızca Hazreti Ali رضی اللہ عنہ bulunuyordu.

Müşrikler, Sevgili Peygamber'in ﷺ düşmanları olmalarına rağmen, onun güvenilirliğine ve dürüstlüğüne mutlak bir güven duyuyorlardı. Eşyalarını ona emanet etmelerinin nedeni de buydu. O dönemde bile pek çok emanet eşyası onun mübarek hanesinde muhafaza ediliyordu.

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Hazreti Ali'ye “Şalım üzerine alıp yatağında uyu. Ben gittikten sonra da bu emanetleri sahiplerine teslim et ve Medine'ye gel” demişti.

Hazreti Peygamber ﷺ bir avuç toprak alıp Yasin Suresi'nin ilk ayetlerini okuyarak müşriklerin üzerine attı ve kimse onu tanımadan kalabalık müşriklerin arasından rahatlıkla geçti.¹

Daha sonra Hazreti Ebubekir رضی اللہ عنہ ile birlikte Sevr Mağarası'na ulaştı ve orada üç gün üç gece kaldı.² Ardından Medine'ye gitti.

Insert image

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 1. Cilt, s.144'ten özetlenmiştir

² Buhârî, 2. Cilt, s. 593, Hadis 3905

9. Bölüm

Hicret'ten Hudeybiye Antlaşması'na

Sevgili Peygamber ﷺ Medine'de

Medine halkı, Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ geliş haberini almıştı. Onu öyle bir sabırsızlıkla bekliyorlardı. Medineli kadınlar ve çocuklar bile onun gelişinden bahsediyordu.

O zamanlar Mekke ile Medine arası yolculuk 12 gün kadar sürmekteydi. Medineliler günlerini bekleyerek geçirdiler ancak artık dayanamamışlardı. Huzursuz olup arzularını yerine getirmek için efendilerini karşılamak üzere Medine dışında bir tarlada toplanmışlardı. Güneş doğmaya başlayınca özlemle evlerine dönerlerdi. Bu rutini her gün tekrar etmekteydiler. Her gün yeni bir kararlılık ve inançla gelirler, Sevgili Peygamberi ﷺ karşılamak için yollara düşerlerdi.

Bir gün Medineliler her zamanki gibi Sevgili Peygamberi ﷺ bekledikten sonra geri dönmüşlerdi. Aniden bir Yahudi, evinden bir kervanın yaklaştığını gördü. Kervanı görünce anladı ve yüksek sesle "Ey Medineliler! Her gün beklediğiniz merhamet kervanı geldi" dedi. Bunu duyan Ensar'ın tamamı, silahları teçhiz hâlde, Yüce Allah'ın Son Peygamberi'ni ﷺ karşılamak için sevinç içinde evlerinden çıktılar.

Bugün Mescid-i Kubâ'nın bulunduğu Medine'den beş kilometre uzaklıkta, Sevgili Peygamber ﷺ Rebiyülevvel ayının

12'sinde gelmiş ve Benî Amr bin Avf kabilesi, Hazreti Peygamberi ﷺ ağırlama şerefine nail olan bahtiyar kabile olmuştur.

Sevgili Peygamber ﷺ, bu kabilenin ileri gelenlerinden Külsûm bin Hidm'in رضى الله عنه evinde kaldı. Daha önce Medine'ye hicret eden birçok sahabe de bu evde kalmaktaydı. Kureyş'in emanetlerini iade ettikten birkaç gün sonra Hazreti Ali de رضى الله عنه Mekke'den ayrıldı ve o da Medine'ye gelip aynı evde kaldı.¹

Mescid-i Kubâ'nın İnşası ve İlk Cuma Namazı

Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ Kûba'da yaptığı ilk şey, orada bir mescit inşa etmek oldu. Külsûm bin Hidm'in رضى الله عنه hurma kurutmak için kullanılan boş bir arazisi vardı. Hazreti Peygamber ﷺ o araziyi satın aldı ve orada bir mescidin temelini attı. Bu mescit günümüzde hâlâ "Kûba Mescidi" olarak anılmaktadır.²

Sevgili Peygamber ﷺ orada iki hafta kadar kaldıktan sonra Medine'ye doğru yola çıktı. Yolda Benî Sâlim kabilesinin mescidinde ilk cuma namazını kıldı ve ardından Medine'ye gitti.

Insert image

Kûba Mescidi

¹ Delâilü'n-Nübüvve, 2. Cilt, s. 499-500

² Vefâü'l-vefa, 1. Cilt, s. 250'den seçilip alınmıştır

Sevgili Peygamber ﷺ buyurdu, “Kûba Mescidi’nde namaz kılmak, umreye bedeldir.” (Tirmizî, 1. Cilt, s. 348, Hadis 324)

Insert image

Cuma Mescidi

Medine’deki Süreç

Yüce Allah’ın Son Peygamberi ﷺ Medine’ye vardığında, Ensar’dan birçok sahabe onun evlerinde kalmasını istediler ancak O, “Yüce Allah nereyi isterse (dişi) devem orada oturur” dedi.

Hazreti Peygamber’in ﷺ devesi bugün Mescid-i Nebevi’nin bulunduğu yerde oturdu. Burası Ebû Eyyûb el-Ensârî’nin رضى الله عنه evine yakındı. Ebû Eyyûb el-Ensârî, Sevgili Peygamber’in ﷺ eşyalarını onun müsaadesiyle evine götürdü, Sevgili Peygamber de ﷺ onun evinde kaldı.

Ebû Eyyûb el-Ensârî رضى الله عنه, Sevgili Peygamber’e ﷺ yedi ay boyunca hizmet etme şerefine nail oldu. Mescid-i Nebevi ve çevresindeki odalar hazır olunca, mübarek zevceleriyle birlikte orada ikamet etmeye başladı.

Mescid-i Nebevi’nin İnşası

Medine’de Müslümanların cemaatle namaz kılacakları böyle bir yer yoktu. Bu nedenle bir mescit yapılması çok önemliydi.

Yüce Allah’ın Son Peygamberi’nin ﷺ mübarek evinin yakınında “Benî Neccâr” adında bir meyve bahçesi vardı. Bu bahçenin

arazisi iki yetim çocuğa aitti. Hazreti Peygamber ﷺ her iki yetim çocuğu da çağırđı. İkisi de mescit için arazilerini bağışlamak istediler ama Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ bunu kabul etmedi ve bedelini Hazreti Ebubekir'in رضى الله عنه servetinden ödedi.

Sevgili Peygamber ﷺ, zemini tesviye ederek mescidin temelini kendi mübarek elleriyle atmış, duvarlarını pişmemiş tuğlalardan yaptırmış, çatısını da hurma sütunları üzerine hurma yapraklarından yaptırmıştı. Yağmur yağdığında çatı akardı. Bu mescidin inşasında, mübarek sahabeleriyle birlikte Hazreti Peygamber de ﷺ tuğla taşıdı.¹

İlk ezan da buradan okunmaya başlandı. Başlangıçta Hazreti Bilal رضى الله عنه Müslümanları namaza çağırđı. Daha sonra Abdullah bin Zeyd Ensari رضى الله عنه ve diğeri sahabeler رضى الله عنهم rüyalarında ezan sesini duydular. Sevgili Peygamber'in ﷺ emriyle Abdullah bin Zeyd رضى الله عنه, Hazreti Bilal'e رضى الله عنه bu sözleri öğretti ve o da ezan okumaya başladı.²

O gün başlanmış olan ve hâlen uygulanmakta olan şeri ezan usulü, Kıyamet Günü'ne kadar uygulanmaya devam edecektir.

Mescid-i Nebevi'nin Resimleri

Insert images

¹ Buhâri, 1. Cilt, s. 165, Hadis 428 | el-Mevâhibü'l-Ledünniyye, 1. Cilt, s. 156-161'den seçilip özetlenmiştir

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 163

Ensar ve Muhacir Birbirlerinin Kardeşleridirler

O ana kadar Medine'deki muhacirlerin toplam sayısı 45 ile 50 civarındaydı. Vaziyetleri iyi değildi, yoksul durumdaydılar, aileleri ve malları Mekke'de kalmıştı.

Ensar, onlara karşı çok misafirperver olmasına rağmen, Muhacirler hayatlarını uzun süre başkalarına dayanarak yaşamaktan hoşlanmıyorlardı. Bunun üzerine Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, Muhacirlerle Ensar arasında kardeşlik tesis edip onları kardeş ilan ederek birbirlerine yardımcı olmalarını sağladı ve bu meseleyi çözdü.

Bunun üzerine Mescid-i Nebevi'nin inşasından sonra bir gün Sevgili Peygamber ﷺ, Ensar ve Muhacirden sahabeleri Enes bin Mâlik'in evinde topladı. Ensar'a hitaben "Muhacirler sizin kardeşlerinizdir" dedi. Daha sonra Ensar ve Muhacirlerden birer kişiyi çağırıp "İkiniz de kardeşiniz" dedi. Sevgili Peygamber ﷺ bu kardeşliği kurduğu anda Ensar ve Muhacirin birbiriyle münasebeti öz kardeşler arasındaki münasebet gibi oldu. Bunun üzerine Ensar, Muhacir kardeşlerini evlerine götürüp evlerindeki eşyaların bir kısmını önlerine koydular ve "Siz bizim kardeşlerimizsiniz, evlerimizin eşyalarının yarısı sizin, yarısı da bizimidir" dediler.¹

Kiblenin Değişmesi

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Mekke'de kaldığı sürece

¹ Buhârî, 2. Cilt, s. 555, Hadis 3781

yüzü Kâbe'ye dönük olarak namaz kılmaya devam etti. Hicretten sonra Medine'de ilahi emir gereği her namazda Beytül Mukaddes'e yönelirdi.

Yaklaşık 16 ile 17 ay böylece geçti. Hazreti Peygamber ﷺ Mukaddes Kâbe'nin kible olmasını arzuluyordu. Bu nedenle bir gün, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Benî Selime kabilesinin mescidinde öğle namazını kıldırırken, namaz sırasında kendisine şu vahiy nazil oldu,

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ط

*Yüzünün sıklıkla göğe baktığını görüyoruz; O hâlde, ant olsun ki biz seni, hoşnut olduğun kibleye çevireceğiz; öyleyse şimdi yüzünü Mescid-i Harem'e (Kâbe'ye) çevir.*¹

Insert image

Mescid-i Kibleteyn

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, namaz sırasında yüzünü Beytül Mukaddes'ten Kâbe'ye çevirdi ve bütün Muktediler² de onu takip etti. Bu olayın gerçekleştiği mescide "Mescid-i Kibleteyn" adı verilir. Bu mescit bugün de ayaktadır ve her iki mihrap da hâlâ mevcuttur.

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (2. Cüz, Bakara Suresi, 144. Ayet)

² İmamın arkasında namazlarını eda edenler.

Bu mescit Medine'nin kuzeybatısında, şehir merkezinden yaklaşık 2 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır. Aynı olaya “*Tahvil-i Kible*”¹ de denmektedir. Yahudiler ve münafıklar, *Tahvil-i Kible* nedeniyle büyük sıkıntı yaşadılar.

Müşriklerin Tuzakları ve Müslümanların Attığı Adımlar

Müslümanların Medine'ye hicret etmesinden sonra Mekkeli müşriklerin artık rahat olması gerekirdi ancak onların öfkesi daha da artmıştı. Artık Medinelilerin de düşmanı olmuşlardı.

Ensar'ın önderi Abdullah bin Übey'e şöyle bir mektup yazdılar, “Ya Müslümanları Medine'den çıkarın ya da öldürün, yoksa size saldırırız ve kılıçlarımızla karşı karşıya gelirsiniz.”²

Aynı şekilde Evs kabilesinin önderi de umre yapmak üzere Mekke'ye gittiğinde Mekkeli müşrikler tarafından tehdit edilmişti. Müşrikler sadece tehditlerle yetinmemiş, Medine'ye saldırmak için de hazırlıklara başlamışlardı. Medine'ye saldıracakları ve bütün Müslümanları öldürecekleri mesajını bütün kabilelere iletiler. Bu koşullar altında Müslümanların kendi güvenlikleri için bir şeyler yapmaları zorunluluk hâline gelmişti.

Bugüne kadar Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, ilahi emir gereği insanları sadece deliller ve öğütlerle İslam'a davet etmiş,

¹ Meâricü'n-Nübüvve, 3. kısım, 2. Bölüm, 2. Cilt, s. 73'dan özetlenmiştir

² es-Sünen Ebû Dâvûd, 3. Cilt, s. 212

inkârcılardan gelen felaketlere sabır göstermişti. Ancak hicretten sonra tüm Arap Yarımadası ve tüm Yahudiler Müslümanların düşmanı hâline gelip onları yok etmek için farklı tuzaklar kurmaya başlayınca, Yüce Allah, Müslümanlara, savaşı başlatanlara karşı savaşıma izni verdi.

Bu şartlar altında Sevgili Peygamber ﷺ iki şeye odaklandı,

1. Mekkelilerin Levant'a giden ticaret kervanları durdurulmalı, bu yol kapatılmalı, uzlaşa konusunda anlaşabilmeleri sağlanmalıdır.
2. Müşriklerin Medine'ye saldırmaya dahi cesaret edememesi için çevredeki kabilelerle anlaşmalar yapılması gerekmektedir.

Bu sebeple Sevgili Peygamber ﷺ kendisi de bizzat çevredeki kabilelere giderek, Mekke'deki müşriklerin hareketlerini gözetlemek ve kabilelerle barış antlaşmaları yapmak üzere küçük birlikler gönderiyordu.

Bunun üzerine Müslümanlar, Mekkeli müşriklerle ve onların müttefikleriyle çatışmalara girdiler, irili ufaklı savaşlar başlamıştı. Bu savaşlara İslam tarihinde "Gazveler ve Seriyeler" denmiştir.

Gazve ve Seriyeye Arasındaki Farklar

Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ bizzat katıldığı savaşa "Gazve", katılmadığı savaşa ise "Seriyye" adı verilmektedir. Gazve

kelimesinin çoğulu “Gazavat”, Seriyye kelimesinin çoğulu ise “Seraya”dır.¹

Gazveler ve Seriyyelerin toplam sayısı konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Buhârî'den rivayetine göre 19 Gazve vardır, bunlardan sadece 9'u savaş aşamasına ulaşmış, çoğunluğu ise fiilî bir savaşa dönüşmemiş Gazvelerdir.² Seriyyelerin toplam sayısı 47 ya da 56'dır.³

Bedir Savaş'ının Sebepleri

Müslümanlarla inkârcılar arasında yaşanan ilk büyük savaşa “Bedir Gazvesi” denir.

Bedir,⁴ Medine'ye biraz uzakta bulunan bir köyün adıdır. Orada bir kuyu vardı ve o kuyunun sahibinin adı Bedir'dir. Bu nedenle burası Bedir adıyla anılmaktadır.⁵

Bedir Savaş'ından önce bile Müslümanlarla müşrikler arasında irili ufaklı çatışmalar yaşanmıştı. Bir defasında müşriklerden küçük bir grup Medine'nin meralarına gelip yağma yapmışlardı, bir savaşta da bir kâfir öldürülmüştü. Bu ölüm Mekkeli müşrikleri öfkeliyordu. Onların tepkisi üzerine de Bedir Savaş'ı gerçekleşti.

¹ Meâricü'n-Nübüvve, 3. Kısım, 2. Bölüm, 2. Cilt, s. 76

² Buhârî, 3. Cilt, s. 3, Hadis 3949

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 221

⁴ Bedir, Medine'den 113 kilometre uzaktadır ve bu mesafe karayoluyla yaklaşık 152 kilometredir.

⁵ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 255

Bedir Savaş'ının bir başka nedeni de müşriklerin büyük bir kervanının yakında Levant'tan Mekke'ye döneceği haberinin Medine'ye ulaşmasıydı. Müşriklerin ileri gelenlerinden pek çoğu kervanda bulunuyordu ve onların da kervanda birçok malı vardı. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ şöyle buyurmuştur, “Müşriklerden küçük gruplar bizim peşimizdeler ve hatta onlardan küçük gruplar Medine'de yağma bile yapmıştır. O hâlde neden bu Kureyş kervanına saldırmıyorsunuz? Böylece Levant'a giden ticaret yolları tıkanacak ve bizimle barışmak zorunda kalacaklar.” Bu öneriyi dinleyen bütün Muhacir ve Ensar hazırlıkları yaptı.

Bu amaçla, Hicrinin 2. yılında, Ramazan ayının 12'sinde Sevgili Peygamber ﷺ, savaş için büyük bir hazırlık yapmadan yola çıktı. Diğer herkes de hangi durumda olursa olsun yola çıktı. İslam ordusunun ne yeteri kadar silahı ne de erzağı vardı, çünkü kimse bu yolculuk sırasında büyük bir savaş çıkacağını tahmin etmemişti.

Müslümanların Medine'den ayrıldığı haberini alan Mekkeliler de savaş hazırlıklarına başladı. Sevgili Peygamber ﷺ bu haberi alınca, sahabelerle istişarede bulundu ve bu yolculukta bir savaş çıkma ihtimalinin bulunduğunu onlara bildirdi. Muhacir ve Ensar, Sevgili Peygambere ﷺ itaat edip onu koruyacakları yönündeki kararlılıklarını ifade ettiler.

Hazreti Peygamber ﷺ Medine'den bir buçuk kilometre uzaktaki birlikleri gözden geçirdi ve küçük çocuklara geri dönmelerini emretti. Gerekli tedbirleri aldıktan sonra Mekkeli müşriklerin çıkacağı Bedir bölgesine doğru yola çıkıldı.

Artık ordunun toplam mevcudiyeti 313 kişiydi. Bunların 60'ı Muhacir, geri kalanıysa Ensar'dan teşkil olmaktaydı. Ebû Süfyân ise Müslümanların gittiği haberini aldı. Haberi duyduğunda iki şey yaptı.

1. Kervanlarının güvenliği için gerekli düzenlemeleri yapmaları amacıyla Kureyşlileri bu konuda bilgilendirmek üzere derhal Mekke'ye birisini gönderdi.
2. Kendisi rotasını değiştirerek kervanla birlikte deniz¹ istikametine yöneldi. Kureyşliler, Ebû Süfyân'ın mesajını alır almaz evlerinden çıktılar.

Bedir Savaş'ının Haritası

Insert image

Dağ

Safra Vadisinin Yamacı

Kumlu Alan

Hazreti Peygamber'in Karargâhı

Müslümanların Otağı

Kabristan / Şehitlik

Bedir Su Kuyusu

Savaş Meydanı

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 263

Tepeler

Su Kuyularının Müslümanların Eline Geçmesi

Kuzey

Müşriklerin Otağı

Daha Az Kumul Alan

Kureyşli ileri gelenler bin kişilik bir orduyla yola çıktılar. Askerlere, Kureyş'in zenginlerinin her gün on deve kesip birlikleri doyuracağı şekilde bir erzak sistemi tanzim ettiler.

Kureyş'in en zengini olan Utbe bin Rebîa bu ordunun başkomutanıydı. Yolda Ebû Süfyân, kervanı emniyete aldığını, bu nedenle geri kalanların dönmesi gerektiğini bildiren bir mesaj gönderdi. Ayrıca artık savaşa gerek olmadığını da sözlerine ekledi. Kureyşlilerin bir kısmı geri dönmeyi kabul etti ama bir kısmı da savaşa ısrar ederek bazı kabileleri de kendileriyle kalmaya ikna etti.

Kureyş müşrikleri Bedir Ovası'na Müslümanlardan önce ulaşıp kendilerine daha stratejik ve uygun yerleri işgal ederken, Müslümanlar savaş açısından uygun bir yer bulamadılar.

Allah'a hamdolsun! Bu esnada yağmur yağdı ve bu, arazinin toz ve kumunu sertleştirdi, bu yüzden Müslümanların üzerinde yürümesi daha kolay hâle geldi. Kâfirlerin zemini ise çamurlu oldu ve bu yüzden yürümekte ve manevra yapmakta büyük zorluk çektiler.

Insert image

Mescid-i Arîş, Bedir

Bedir Savaş'ında Kim, Nerede Ölecek?

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, geceleyin bazı muharip sahabeleriyle birlikte savaş alanını teftişe geldi. Elindeki değnekle yere çizgiler çizerek “Burada falan kâfir öldürülecek, falancanın cansız bedeni burada olacak” dedi.

Hazreti Peygamber'in ﷺ söylediklerinin aynısı gerçekleşti. Her kâfirin cesedi, Sevgili Peygamber'in ﷺ bildirdiği yerde bulunmuştur.

Bedir Savaş'ı ve Sonuçları

Miladi takvime göre 13 Mart 624'e denk gelen Hicri 2. yıl, Ramazan ayının 17'si cuma günü Sevgili Peygamber ﷺ, İslam mücahitlerine sıraya dizilmelerini emretti. Savaş başladı ve erzak olmamasına rağmen mübarek sahabeler رضى الله عنهم büyük bir cesaret ve yiğitlik gösterdiler. Bu savaşta Ebu Cehil, Muâz bin Amr ve Muavviz bin Amr رضى الله عنهم adında iki genç sahabe tarafından öldürüldü.

Ebu Cehil, Utbe, Şeybe gibi müşriklerin ileri gelenlerinden pek çoğu savaş meydanında öldürülmüş ve müşrikler güçlerini kaybetmişlerdi. Müşrikler cesaretlerini ve hâkimiyetlerini kaybederek teslim olduktan sonra kaçtılar.

Müslümanlar kâfirleri esir almaya başladı. Bu savaşta yetmiş kâfir öldürülmüş, bir o kadar da kâfir esir alınmıştı. Ebû Süfyân'ın kervanı kaçtı ama Müslümanlar bu savaşta büyük bir başarı elde etti, ihtiyaçlarını ve itibarlarını artırdılar.

Bu savaşta alınan yenilgi, müşriklerin bütün onur ve izzetini zedeledi. Askerî güçleri yok edildi ve ileri gelenleri öldürüldü. Fetihden sonra Sevgili Peygamber ﷺ Bedir'de üç gün kaldı, ardından esirler ve savaş ganimetleriyle birlikte Medine'ye doğru yola çıktı.

Bedir Şehitleri

Bedir Savaş'ında altısı muhacir, sekizi Ensar olmak üzere on dört Müslüman şehit oldu. On üç sahabe رضى الله عنهم Bedir'de sahraya defnedilmiş, Ubeyde bin Hâris isimli bir sahabe de yolda vefat etmişti. Onun mübarek türbesi Safra'da¹ bulunmaktadır. Aynı yerde Sevgili Peygamber ﷺ savaş ganimetlerini mücahitler arasında pay etmiştir.

Bedir Savaş'ına katılan sahabelerin رضى الله عنهم özel bir itibarı ve mertebesi vardır, hepsi büyük faziletlere sahiptir. Bu faziletlerden birisini Resulullah ﷺ şöyle anlatmıştır, “Şüphesiz ki Yüce Allah, Bedir ehlinen haberdardır ve şöyle buyurmuştur, “Artık dilediğinizi yapın. Şüphesiz cennet sizlere vacip olmuştur” yahut “sizler affolundunuz” dedi.”²

Esirlerin Akbetleri

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, Bedir esirlerini mübarek sahabeler arasında paylaştırdı, böylece esirlerin rahatları ve ihtiyaçları

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 325-328'den seçilip özetlenmiştir

² Buhârî, 3. Cilt, s. 12, Hadis 3983

temin edilmiş oldu. Esirler hakkında istişarede bulunulduktan sonra her birinden fidye olarak 4.000 dirhem alındıktan sonra serbest bırakılmalarına karar verildi.

Yoksullukları nedeniyle fidye tutarını ödeyemeyen esirler fidyesiz serbest bırakıldı. Yazmayı bilen esirlerin fidyeleriye Ensar'dan 10 çocuğa yazmayı öğretmeleri idi.

Uhud Savaşı'na Götüren Sebepler ve Asker Sayıları

Müşrikler, Bedir Savaşı'ndan döner dönmez intikam almak için bir sonraki savaşa hazırlanmaya başladılar. Bu hazırlıkları bir yıl boyunca sürdü. Hazreti Peygamber'in ﷺ hicretinin 3. yılı olan Şevval ayında Kureyş müşrikleri, her bakımdan büyük ve güçlü bir orduyla, savaş niyetiyle hazırlanıp yola çıktılar. Henüz İslam'ı kabul etmemiş olan Ebû Süfyân bu ordunun başkomutanı oldu. Gizlice İslam'ı kabul eden ve Mekke'de yaşayan Sevgili Peygamber'in ﷺ amcası Hazreti Abbas رضى الله عنه, bir mektup yazarak, müşrik ordusu hakkında Müslümanlara bilgi verdi.¹

Sevgili Peygamber ﷺ bunu araştırınca müşriklerin ordusunun Medine'ye çok yaklaştığını gördü. Bu durum üzerine Hazreti Peygamber ﷺ sahabelerle رضى الله عنهم istişarelerde bulundu.

Yaşça büyük olan sahabeler şehirdeki düşmanlara karşı savaşıma önerisinde bulunurken gençler açıktan savaşmak istiyordu. Bu öneriyi

¹ Kitâbü'l-Megâzî, Vâkıdı, 1. Cilt, s. 203

duyan Sevgili Peygamber ﷺ silahlarını kuşandı ve dışarı çıktı. Bu sırada herkes, kâfirlerle şehir içinde savaşıma konusunda hemfikirdi, ancak Sevgili Peygamber ﷺ şöyle buyurdu, “Yüce Allah’ın Peygamberi’ne, Yüce Allah kendisiyle düşmanları arasında bir hüküm verene kadar silahlarını çıkarmak yakışmaz. Bu yüzden şimdi Allah’ın adıyla (savaş) meydanına çıkın.”

Sevgili Peygamber ﷺ bin kişilik bir orduyla Medine’den ayrıldı. Yolda münafık Abdullah bin Übey, 300 askeriyle birlikte İslam ordusundan ayrıldı. Müslümanların mevcudiyeti 700’e düşmüştü.

Sevgili Peygamber ﷺ orduyu teftiş etti ve reşit olmayan sahabelerin geri dönmesini emretti.¹

Uhud Dağı

Uhud Savaşı Haritası

Uhud Dağı, Kuzey, Kanat Vadisi, Müslümanların Otağı, Rumat Dağı
(50 okçunun mevzii), Akik Vadisi,

Savaş Meydanı

Hâlid bin Velîd’in Ordusunun Güzergâhı

Müşriklerin Otağı

Medine-i Münevvere

Uhud Dağı, Medine-i Münevvere’nin kuzeyinde, yaklaşık altı ile yedi kilometre boyunca uzanan bir sıradağdır. Genişliği 2 ile 3 kilometre,

¹ Şerhü’l Ez-Zürkani ala’l-Mevahib, 2. Cilt, s. 394-419 arasından seçilip özetlenmiştir

yüksekliği ise 350 metredir. Mescid-i Nebevi'ye yaklaşık 5 kilometre uzaklıktadır. Bir hadiste, Uhud'un Sevgili Peygamberi ﷺ, Sevgili Peygamber'in ﷺ de Uhud'u sevdiğini söylediği nakledilir. Uhud Savaşı (bir rivayete göre) bu dağın eteğinde, Hicri 3. yılda, Şevval ayının 17. yılında, 23 Mart 625 yılında meydana gelmiştir.

Ordular Karşı Karşıya

Müşrikler Şevval ayının 12'sinde Medine yakınlarındaki Uhud Dağı'nda konaklamışlardı. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, 14 Şevval cuma günü Medine'den yola çıktı ve 15 Şevval Cumartesi sabah vakti Uhud'a ulaştı.

Hazreti Peygamber ﷺ sabah namazından sonra orduyu tertip etti. Tertip esnasında orduyu Uhud Dağı'nı arkasında tuttu.

Dağdaki ordunun arkasında, Kureyşli müşriklerin Müslüman birliklerine saldırabilecekleri dar bir geçit vardı. Bu nedenle Hazreti Peygamber ﷺ bu geçidin korunması için 50 kişilik bir okçu grubunu orada görevlendirmişti. Bu taburun komutanlığına Abdullah bin Cübeyr رضى الله عنه getirildi ve kendisine "Savaşı kazansak da kaybetsek de burayı asla terk etmeyin" emri verildi.

Savaşın Başlangıcı

Savaş başladığında Müslümanlar öyle büyük bir beceri ve cesaret sergilediler ki, kâfirler bozguna uğrayarak savaşı terk ettiler, ancak bu esnada tek bir hata nedeniyle savaşın tüm seyri değişti.

Dağdaki dar geçidi korumak üzere görevlendirilen okçular, savaşın kazanıldığını görünce, onlar da diğer sahabelerle birlikte savaş ganimetlerini toplamaya gittiler. Başkomutanları onları durdurmaya çalıştı ancak onlar savaşın bittiğini, artık orada kalmalarına gerek olmadığını düşünmüşlerdi.

Henüz Müslüman olmamış olan Hâlid bin Velîd, bu dar geçidi korumasız görünce, Müslümanlara arkadan (o dar geçitten) saldırdı.

Abdullah bin Cübeyr رَضِيَ اللهُ عَنْهُ, birkaç sahabeyle birlikte büyük bir kahramanlıkla savaştı fakat hepsi şehit olmuştu. Savaşın değişen koşullarını gören kaçan Kureyşli müşrik ordusu geri döndü. Bu ani saldırı seyri tamamen değiştirdi.¹

Uhud Savaşı'ndaki Bazı Hadiseler

Savaş sırasında, bir müşrik Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ nurlu yüzüne kılıcını vurdu, bu darbe sonucu miğferinin bazı parçaları mübarek yüzüne saplandı. Bir taşla vurulması sonucu mübarek dişlerinin bazı köşeleri de kırıldı ve mübarek alt dudağı yaralandı.

Müşrikler, Yüce Allah'ın Son Peygamberi'ni صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ şehit etmek için ellerinden geleni yaptılar, ancak habis emellerine ulaşamadılar. Muhterem sahabeler, Sevgili Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ cesurca müdafaa ettiler.

¹ el-İktifâ', 1. Cilt, s. 377

Savaş bittiğinde müşrikler oradan ayrılırken, Müslümanlar da şehitlerini aramaya başladı. Şehitlerin defni Müslümanları derinden üzdü. Bu gazvede yetmiş kişi şehit olmuştu. Şehitlerden dördü Muhacir, altmış altısı Ensar'dı. Bu şehitlerin tamamı Uhud Dağı eteklerine defnedildi. Bir mezara iki şehit defnedildi. Bu savaşta otuz müşrik öldürülmüştür.¹

Recî' Vakası

Bu yürek parçalayıcı olay hicretin dördüncü yılında yaşanmıştır. Adal ve Kâre kabilesinden birkaç kişi Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ huzuruna gelerek tevazu içinde "Kabilemiz İslam'ı kabul etti. Lütfen onlara İslam'ı öğretecek sahabeler (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ) gönderin" dediler.

Sevgili Peygamber ﷺ onlarla birlikte on kişilik bir sahabe grubu gönderdi. Bu kervan Recî² bölgesine varınca müşrikler onlardan sekizini aldatarak şehit ettiler, geri kalan iki sahabeyi de Mekke'de köle olarak sattılar.³

Bi'rîmaûne Vakası

Meşhur "Bi'rîmaûne" olayı Hicri 4. yılın Safer ayında yaşanmıştır. Cesaretiyle tanınan Âmir bin Mâlik, Yüce Allah'ın Son

¹ Şerhü'z Zûrkani 'ale'l Mevahib, 2. Cilt, s. 419, Meâricü'n-Nübüvve, 2. Cilt, s. 133

² Usfân ve Mekke arasında Recî' adında bir yer vardır. Usfân, Medine'den 380 kilometre ve Mekke'den 93 kilometre uzaklıktadır.

³ Meâricü'n-Nübüvve, 3. Kısım, 4. Bölüm, 2. Cilt, s. 138'den alınmıştır.

Peygamberi'nin صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ huzuruna geldi. Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ onu İslam'a davet etti ama o ne kabul etti ne de nefret dile getirdi. Bunun yerine, seçilmiş bazı sahabelerin kendisiyle birlikte gönderilmesini istedi.

Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ şöyle buyurdu, “Necd müşriklerinden tehlike hissediyorum.” Âmir bin Mâlik “Ben size, ashabınızın canı ve malları konusunda teminat veriyorum” dedi. Bunun üzerine Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ yetmiş sahabe gönderdi.

Bu mübarek sahabeler Bi'rîmaûne'ye vardıklarında kervanın önderi, Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ mektubuyla birlikte Âmir bin Malik'in yeğeni Âmir bin Tufeyl'in yanına gitti. Âmir bin Tufeyl, aldatarak onu da şehit etti ve çevredeki kabilelerin yardımıyla diğer sahabelere رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ saldırdı. Geriye sadece Amr bin Ümeyye رَضِيَ اللهُ عَنْهُ adında bir sahabeyi bıraktılar ve geri kalan tüm sahabeleri رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ şehit ettiler.

Amr bin Ümeyye رَضِيَ اللهُ عَنْهُ Medine'ye vardığında olayı anlattı ve Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ derin bir üzüntü yaşadı.

Benî Nadîr Gazvesi

Amr bin Ümeyye رَضِيَ اللهُ عَنْهُ, Bi'rîmaûne'den dönerken, Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ tarafından himaye altına alınmış olan iki kâfiri öldürmüştü. Bu şekilde Bi'rîmaûne'de şehit edilen sahabelerin intikamını aldığını düşündü, ancak daha sonra gerçeği öğrendi.

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ bu iki kâfirin kan parasının ödeneceğini duyurdu. Bu konuyu görüşmek üzere Benî Nadîr kabilesinin Yahudilerine gitti, çünkü onlarla anlaşması vardı.

Dışarıdan çok nazik bir tavır sergilediler, ancak Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ ve mübarek sahabeleri büyük saygı ve hürmetle bir duvarın yanına oturarak tuzak kurmuşlardı. Hepsinin şehit olması için bir kişiyi yukarıya, üzerlerine ağır bir taş bırakması için görevlendirmişlerdi.

Yüce Allah bu tuzağı Sevgili Peygambere ﷺ bildirdi. Hazreti Peygamber ﷺ hiçbir şey söylemeden hızla ayağa kalktı ve ashabıyla birlikte geri döndü. Medine'ye varınca Yahudilerin bu tuzağını sahabelere haber verdi.

Sevgili Peygamber ﷺ, Ensar ve Muhacirle istişare ettikten sonra Yahudilere, onların tuzak kurarak anlaşmayı bozduğunuzu, bu nedenle on gün içinde Medine'yi terk etmeleri gerektiğine dair mesaj gönderdi.

Yahudiler bunu reddettiler. Onlar bunu reddedince, Sevgili Peygamber ﷺ bir orduyla birlikte yola çıktı ve Yahudilerin kalesini kuşattı. Bu kuşatma on beş gün sürdü. Bu kuşatma sırasında, Sevgili Peygamber ﷺ, Yahudilerin ağaçların arasında saklanarak Müslümanlara zarar verememesi için kalenin etrafındaki bazı ağaçları kestirdi.

Çaresiz kalan Yahudiler, evlerini ve kaleyi terk etmeyi kabul ettiler, ancak şart olarak develerine yükleyebilecekleri kadar eşyalarını yanlarında götürceklerini söylediler.

Sevgili Peygamber ﷺ bu şartlarını kabul etti ve İslam'ı kabul eden iki kişi dışında tüm Benî Nadîr Yahudileri, eşyalarını ve erzaklarını altı yüz deveye yükledikten sonra şarkı söyleyerek ve müzik çalarak sürü hâlinde Medine'den ayrıldılar. Bir kısmı Hayber'e yerleşti, bir kısmı da Levant'a giderek oralara yerleşti.¹

Benî Mustalik Savaşı ve İfk Hadisesi

Medine'den çok uzakta, Huzâa kabilesinin bir kolu olan Benî Mustalik² yaşıyordu. Hicri 5. yılda, Şaban ayında bu kabilenin önderi Medine'yi işgal etmek istediğinde, Sevgili Peygamber ﷺ ordusuyla birlikte onunla savaşmaya gitti. Sevgili Peygamber'in ﷺ geldiğini öğrenince önderleri korkup kaçtı. Kabilenin diğer üyeleri savaşmak istediler ancak Müslümanlar hep birlikte saldırınca on kâfir öldürüldü, bir Müslüman da şehit oldu. Ayrıca çok sayıda ganimet de ele geçirildi.

Aynı savaşta müminlerin annesi, Cüveyriye bint Hâris de esirler arasındaydı. Sevgili Peygamber ﷺ onunla evlendi ve Müslümanlar sevinçe bütün esirleri serbest bıraktılar.

Sevgili Peygamber ﷺ bu gazveden dönerken Hazreti Aişe رَضِيَ اللهُ عَنْهَا bir sebepten dolayı bir yerde kaldı. Daha sonra Yüce Allah'ın Son Peygamberi'ne ﷺ katıldı. Bunu esas alan münafıklar, kendisine asılsız ithamlarda bulundular. Yüce Allah, Kur'an-ı

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 497-520'den seçilip özetlenmiştir

² Bu yerin şu an Medine'den uzaklığı 261 kilometredir.

Kerim'de Nur Suresi 11. Ayetle 20. Ayetleri arasında Hazreti Aişe'nin رضى الله عنها iffetinden bahsetmiş ve münafıkların suçlamalarının yalan olduğunu beyan etmiştir.

Hendek Savaşı ve Sebebi

“Hendek Savaşı” olayı Hicri 5. yılda meydana gelmiştir. Hatemü'l Enbiya Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, Benî Nadîr Yahudilerini, anlaşmaya uymadıkları gerekçesiyle Medine'den sürmüştü. Onların bir kısmı da Hayber'e giderek oraya yerleşmişti.

Bu Yahudiler, Hayber'deki yerleşik Yahudilerle ittifak kurarak Arabistan müşriklerini Hazreti Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ karşı savaşa kışkırtarak onlara sonuna kadar her türlü yardım ve desteği bir şekilde sağladılar. Arabistan'daki bütün müşrikler bir ittifak oluşturarak Müslümanlara karşı savaş açma niyetindeydiler. Bu nedenle bu savaş *Ahzâb Gazvesi* olarak da anılmaktadır. Düşmanın toplam mevcudiyeti 10.000 kadardı.

Bu nedenle Selmân-ı Fârisî رضى الله عنه şu önerilerde bulundu, “Şehrin içinde kalarak savunma savaşı yapmak daha iyi olabilir. Müşriklerin işgal tehlikesi bulunan tarafa hendek kazılmalıdır.”

Medine'nin üç tarafı dar sokaklar ve hurma ağaçlarıyla çevrili olduğundan, bu üç taraftan bir işgal ihtimali yoktu. Sadece bir tarafı açık olduğundan o tarafa derin bir hendek kazılmasına karar verildi.

Bu amaçla, Hicri 5. yılın Zilkade ayının 8. günü, Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, 3.000 sahabeyle birlikte hendek kazmaya başladı. Hendeğin sınırlarını kendi mübarek elleriyle işaretledi ve

yaklaşık dokuz metrekairelik toprağı on kişiye kazmak üzere pay etti. Bu hendek yaklaşık olarak yirmi günde kazıldı. Hendeğin uzunluğu 300 metre, genişliği 9 metre, derinliği ise 5 metreydi.

Insert image

Gatafân, Uhud Dağı

Hendek, Müslümanlar, Sala Dağı

Hendek Savaşı'nın Haritası

O dönemde savaşta hendeklerin kullanılması Arabistan halkı için yeni bir şeydi ve bu savaşın başarı sebeplerinden birisiydi. Müşriklerin ordusu ileri doğru ilerlediğinde, önlerinde hendeği görünce hayrete düştüler. Medine'yi kuşattılar ve bu kuşatma yaklaşık bir ay sürdü. Bu kuşatma o kadar şiddetli ve sıkıydı ki, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ ve mübarek sahabeler رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ açlıkta kaldılar.

Birkaç müşrik bir yerden hendeği geçtiler, fakat onların önden gidenler öldürülünce geri kalanlar kaçtı. Bu savaşta altı Müslüman şehit olmuştur. O dönemde müşriklerin ordusunun başkomutanı olan Ebû Süfyân, havanın aşırı soğuk olması, uzun süren kuşatma ve erzakların tükenmesi neticesinde adeta çileden çıkmıştı.

Onlar bu durumdayken Yüce Allah onlara bir kasırga gönderdi, kazanları alt üst oldu, çadırları darmaduman oldu. Kısacası kendilerini buldukları durumda kaçıktan başka çareleri kalmamıştı.

Benî Kureyza Savaşı

Hendek Savaşı sırasında Benî Kureyza anlaşmayı bozarak müşriklere

yardım etti. Sevgili Peygamber ﷺ, Hendek Savaşı'ndan hemen sonra ordusuyla birlikte onları cezalandırmak için Benî Kureyza'ya doğru yola çıktı. Yirmi beş gün süren kuşatmanın ardından Benî Kureyza teslim oldu ve Sa'd bin Muâz رضى الله عنه kendileri hakkında ne karar verirse versin, bunu kabul edeceklerini söylediler.

Sa'd bin Muâz'ın رضى الله عنه aldığı karara göre, onlarla savaşanlar öldürüldü, kadınları ve çocuklar esir alındı, ganimetler mücahitler arasında paylaştırıldı.

Burada bilinmesi gereken en önemli husus Benî Kureyza'nın bizzat Sa'd bin Muâz'ı رضى الله عنه arabulucu olarak seçtiği ve daha sonra onun kararına göre hareket ettiğidir. Sa'd bin Muâz'ın رضى الله عنه kararı esasen Benî Kureyza'nın dinî öğretilerine uygundu.

Umre İçin Niyet ve Hayret Verici Mucize

Hicretin 6. yılında, Zilkade ayında Resulullah ﷺ, 1400 sahabeyle رضى الله عنهم birlikte umre için ihramını giyerek Mekke'ye doğru yola çıktı. Hazreti Peygamber ﷺ Mekkeli müşriklerin onları umre yapmaktan alıkoyabileceğini düşündüğünden, Mekkeli müşriklerin niyetleri hakkında bilgi getirmek üzere Huzâa kabilesinden bir kişiyi Mekke'ye göndermişti.

Sevgili Peygamber'in ﷺ kervanı 'Asfân yakınlarına varınca, Mekkeli müşriklerin Arap kabilelerindeki bütün müşriklerini topladıkları, onlara her ne olursa olsun Müslümanların asla Mekke'ye girmesine izin vermeyeceklerine talimat verdiklerine dair haber geldi.

Bunun üzerine Mekkeli müşrikler kendileriyle birleşen bütün kabileleri toplayıp bir ordu oluşturdular. Müslümanları durdurmak için Mekke dışında bir yere mevzilendiler. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, kâfir ordusunun konuşlandığı yere doğru farklı bir istikametten ilerledi. Müslümanlar alışılmadık bir istikametten ilerleyerek Hudeybiye'ye ulaştılar ve orada otak kurdular.

Hudeybiye'de ciddi bir su sıkıntısı vardı. Tek su kuyusu da sadece birkaç saat içinde kurumuştü. Mübarek sahabeler susuzluktan huzursuzlanınca, Hazreti Peygamber ﷺ mübarek elini geniş bir kabın içine koydu ve mübarek parmaklarından pınardan akarcasına su fışkırdı.

Daha sonra abdest aldığı suyu oklarından biriyle birlikte kuru kuyuya döktü. Bunun üzerine kuyudan o kadar çok su geldi ki, bütün Müslüman ordusu ve tüm hayvanlar günlerce susuzluğunu o kuyudan giderdiler.

Insert images

Hudeybiye mevkiinde bulunan Mescid-i Şumeysi (Hudeybiye Mescidi)

Su Kuyusu, Hudeybiye

Hudeybiye, Mekke'ye yaklaşık 24 kilometre uzaklıkta bulunan bir yerleşim yeridir. Bir kısmı Mescid-i Harem'in içinde, bir kısmı da Mescid-i Harem'in dışındadır. Günümüzde burası Şumeysi olarak bilinmektedir.

Bey'atürriđvân

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Hudeybiye'ye varınca Kureyşli müşriklerin ordularıyla savaşa hazır olduklarını gördü, kendisi ve ashabıysa ihramlıydı. Bu nedenle onlarla barış görüşmeleri yapılmasının uygun olacağını düşündü. Bu görev için Hazreti Osman'ı رضى الله عنه Mekke'ye gönderdi.

Buna binaen Hazreti Osman رضى الله عنه Mekke'ye gitti ve Kureyşli müşrikleri barış antlaşması yapmaya davet etti. Müşrikler, onun Kâbe tavafını, Safâ ve Merve sa'yılarını yapmalarına izin vereceklerini, ancak Muhammed'in ﷺ Kâbe'ye girmesine kesinlikle izin vermeyeceklerini bildirdiler.

Hazreti Osman رضى الله عنه, “Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ olmadan asla umre yapmayacağım” dedi ve durum daha da kötüleşti. Müşrikler onu Mekke'de alıkoymdu.

Hudeybiye'de Kureyşli müşriklerin Hazreti Osman'ı رضى الله عنه şehit ettiklerine dair söylentiler yayılmaya başladı. Bu haber Sevgili Peygambere ﷺ ulaşınca, “Osman'ın kanının intikamını almak farzdır” buyurdu.

Hazreti Peygamber ﷺ bunu söyledikten sonra bir ağacın altına oturdu ve mübarek sahabelere رضى الله عنهم “Son nefesinize kadar bana sadık kalacağınıza dair elime biat edin” dedi. Bütün sahabeler yemin ederek ona biat ettiler. Bu, İslam tarihinde “Bey'atürriğvân” olarak bilinen biattir.

Bu ağaç ve onun altında yapılan biat, Kur'an-ı Kerim'de Mâide Suresi'nin 7. ve Fetih Suresi'nin birçok ayetinde zikredilmektedir. Bu

biat sonrasında Hazreti Osman'ın رضى الله عنه şehadet haberinin asılsız bir söylenti olduğu ortaya çıktı. Hazreti Osman رضى الله عنها hayattaydı ve tamamen iyiydi.

Hudeybiye Antlaşması ve Sebepleri

Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ve ashabı umre yapmak niyetiyle yola çıktılar. Bu nedenle yanlarında kurbanlık hayvanlar da bulundururlardı. Fakat müşrikler kendileri hayatta oldukları sürece, Müslümanları mübarek Kâbe'ye ulaştırmayacaklarına dair yemin etmişlerdi.

Hazreti Osman رضى الله عنه, Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ barış antlaşması mesajını Mekke'ye götürünce, Kureyşliler de onunla görüşmek üzere bazı kişileri ona gönderdiler ancak hiçbir uzlaşmada bulunulamadı. Daha sonra Kureyş, barış antlaşmasının şartlarını belirlemek için Süheyl bin Amr'ı gönderdi ve bunun sonucunda Hudeybiye Antlaşması oluştu. Bu antlaşmanın bazı şartları şunlardır,

1. Müslümanlar o yıl umre yapmadan geri dönecekler,
2. Gelecek sene umreye gelebilecek fakat Mekke'de sadece üç gün kalabilecekler,
3. Takip eden on yıl boyunca hiçbir savaş olmayacak,
4. Arap kabileleri diledikleri kabileyle dostluk antlaşması yapabilecekler,
5. Mekkeli bir Müslüman Medine'ye gitmek isterse onun geri döndürülmesi sağlanacaktır.

Bu barış antlaşmasına Kur'an-ı Kerim'de "Feth-i Mübîn" yani apaçık bir fetih adı verilmiştir. Görünüşte bu antlaşma Müslümanların aleyhineydi ancak sonrasında yaşanan olaylar, bu antlaşmanın daha sonraki başarılarında anahtar faktör hâline geldiğini göstermiştir.

10. Bölüm

Hudeybiye'den Mübarek Zahirî Vefatına

Krallar İslam'a Davet Edildi

Hudeybiye Antlaşması'ndan sonra her yerde barış hâkim oldu. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ tüm evrenin peygamberi olduğundan, İslam'ın mesajını tüm dünyaya yaymayı amaçlamıştır. Bu nedenle elçiler aracılığıyla farklı krallara mektuplar gönderildi. Bu süreç özet olarak aşağıdaki gibidir,

Elçinin Adı	Şehir/Ülke	Kral/Lider	Cevapları ve Sonuçları
Hazreti Dihye bin Halife	Kudüs	Hirakl (Herakleios, Roma Sezarı)	İslam'ın doğruluğunu kabul etti, ancak saltanat hırsı nedeniyle kelime-işhadeti okumaktan mahrum kaldı. ¹
Hazreti Abdullah bin Huzâfe	Tesfun	Kisrâ (II. Hüsrev Perviz)	Mektubu yırttı; oğlu elçiyi öldürdü, hükümdarlığı Hazreti Ömer'in رضى الله عنه halifeliğinde sona erdi. ²

¹ Buhârî, 6. Bölüm, 3 cilt, s. 12, Hadis 7'den özetlenmiştir

² Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 11. Cilt, s. 362'den özetlenmiştir

Hazreti Amr bin Umeyye	Aksum	Necâşî	Kendisine gelen mektuba büyük hürmet gösterip İslam'ı kabul etti. ¹
Hazreti Hâtib bin Ebû Beltea	İskenderiye	Mukavkıs (Mısır Kralı)	Kendisine gelen mektuba büyük saygı gösterdi ancak İslam'ı kabul etmedi. Akabinde Sevgili Peygambere صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ değerli hediyeler gönderdi. ²
Hazreti Alâ bin Hadramî	Bahreyn	Münzir bin Sâvâ	Kendisine gelen mektuba büyük saygı gösterdi ve halkının büyük çoğunluğuyla birlikte İslam'ı kabul etti. ³
Hazreti Amr bin Âs	Umman	Cülendi'nin İki Oğlu Cafer ve Abd	Mektuba büyük saygı gösterildi ve ikisi de İslam'ı kabul etti. ⁴
Hazreti Süleyt bin Amr	Yemame	Hevze bin Alî	Kendisine gelen mektuba ve elçiye büyük saygı gösterdi ancak İslam'ı kabul etmesinin hükümdarlığın kendisine verilmesi şartına

¹ Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 11. Cilt, s. 365'ten özetlenmiştir

² Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 1. Cilt, s. 348-349'dan özetlenmiştir

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 5. Cilt, s. 34-36'dan özetlenmiştir

⁴ Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 5. Cilt, s. 37-43'ten özetlenmiştir

			bağladı ve bu teklif kabul edilmedi. ¹
Hazreti Şücâ' bin Vehb	Guta (Şam)	Hâris bin Ebû Şemir Gassânî	Bu kibirli kimse kendisine gelen mektubu okuduktan sonra öfkeleni ve ordusunun hazırladı, bunun sonucunda "Mûte Savaşı" ve "Tebük Savaşı" gibi savaşlar yaşandı. ²

Hayber Savaşı ve Sebepleri

Hayber Savaşı Muharrem ayında yapıldı. Bir görüşe göre Hicri 7. yılda meydana gelmiştir.

Hayber, Yahudilerin Arabistan'daki en büyük merkeziydi. Hayber Yahudileri çok zengin ve savaş konusunda uzmandı. Hayber'de pek çok güçlü kale inşa etmişlerdi, bunlardan sekizi çok meşhurdu. Bu sekiz kalenin birleşimine "Hayber" denilmektedir.³

Hendek Savaşı'nda Medine'ye saldıran müşriklerin başında Hayber Yahudileri geliyordu. Bu mücadeleyi zorlaştıran, bu savaşın temellerini atan onlardı. Mekkeli müşrikleri Medine'yi işgal etmeye kıskırtan ve onlara maddi yardımda bulunanlar da onlardı. Hendek Savaşı'nda yaşanan rezillik ve aşağılanma onları daha da kızdırdı ve

¹ Meâricü'n-Nübüvve,2. Cilt, s. 228-229'dan edinilip özetlenmiştir.

² Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 11. Cilt, s 358-359'dan özetlenmiştir, Siret-i Mustafa, s. 373

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 243'ten alınmıştır

öfkelenirdi. Diğer kabilelerle birleşerek Medine'yi tekrar işgal etmeye dair plan hazırlıklarına başladılar.¹

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ onların tuzaklarını öğrenince 1.600 sahabeden رضى الله عنهم oluşan bir orduyla Hayber'e² doğru yola çıktı.

Insert images

O dönemde Yahudilerin askerî üs merkezi olan Hayber Kalesi'nin resimleri

Sevgili Peygamber ﷺ geceleyin Hayber sınırlarına girdi. Geceleyin saldırmaması onun güzel ahlakının bir parçasıydı.

Sabah namazından sonra şehre girdi. Yahudiler kalelerin içinde kalarak savaşmak için bir plan yaptılar. Tüm kaleler yavaş yavaş fethedilmeye başlandı. Hayber'in en büyük ve en sağlam kalesi Kamûs'u, Hazreti Ali رضى الله عنه fethetmişti. Hayber'de yaşanan savaşlarda doksan üç Yahudi öldürülürken, on beş sahabe de رضى الله عنهم şehit olmuştur.³

¹ Siret-i Mustafa, s. 381'den özetlenmiştir

² Hayber, Medine'nin kuzeyinde, Tebuk yolu üzerinde bulunmaktadır. Medine'ye yaklaşık 153 kilometre mesafededir. Hayber toprakları oldukça mümbittir ve bölge kaliteli hurma mahsulleriyle tanınmaktadır. Hayber'deki meyve bahçelerinin çokluğundan, şehir görünmezdi. Bugün yeni şehit antik bölgeden uzakta bulunmaktadır.

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 352-353'ten seçilmiştir

Fetihten sonra Yahudiler Hayber'den sürülmemeyi, topraklarının da kendilerine bırakılmasını, bunun karşılığında mahsullerinin yarısını vergi olarak vermeyi teklif ettiler.

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ onların bu isteğini kabul etti. Mahsul hazır olunca Sevgili Peygamber ﷺ onu pay etmek için Abdullah bin Revâha'yı رَضِيَ اللهُ عَنْهُ gönderdi. O da mahsulü iki eşit parçaya böldü ve Yahudilere istedikleri kısmı almalarını söyledi.

Yahudiler bu paylaşıma hayret ettiler ve “yer ve gök bu adalet sayesinde var oldu” dediler.¹

Hayber'in fethinin yanı sıra birçok bölge de devamında fethedildi. Bazı yerler savaşla, bazı yerler de savaşız fethedildi.²

Umretü'l-Kazâ

Hudeybiye'de yapılan barış antlaşmasının şartlarından biri de Müslümanların gelecek yıl umre yapmaları ve Mekke'de üç gün kalmalarıydı. Bir yılın sonunda Hicri 7. yılda, Zilkade ayında Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ “Geçen yıl Hudeybiye'de bulunanların hepsi gelsin” buyurdu.

¹ Fütûhu'l-Büldân, s. 33-35'ten alınmıştır

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 303'ten seçilmiştir

Şehit olanlar dışındaki tüm sahabeler bu ayrıcalığa kavuştu. Sevgili Peygamber ﷺ iki bin Müslümanla birlikte Mekke'ye doğru yola çıktı. Kurbanlık olarak yanlarında altmış da deve vardı.¹

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Mekke'ye girdiğinde, bazı müşrikler civardaki dağlara tırmanarak bu manzarayı izliyorlardı. Birbirlerine “Tavafı nasıl yapacaklar? Açlık ve ateş onları zayıflattı” diyorlardı.

Sevgili Peygamber ﷺ Mekke'ye vardığında ihramını sağ kolu ve omzu açık kalacak şekilde giydi. Daha sonra “Bu müşriklerin önünde kuvvetini gösteren kimseye Allah rahmet etsin” buyurdu.²

Daha sonra ashabıyla birlikte omuzlarını hareket ettirerek³ büyük bir gururla tavafın ilk üç şavtını çok kararlı bir şekilde yaptı. Bu sünnet günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Tavaf yapan her mümin ilk üç şavtta buna göre tavaf eder.

Daha sonra Sevgili Peygamber ﷺ Safâ ve Merve sa'yını yaptı ve kurbanları kesti. Üç gün Mekke'de kaldıktan sonra Medine'ye döndü. Bu umre, bir önceki senenin umresi sebebiyle yapıldığı için “Kaza Umresi” denmiştir.⁴

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 314'ten özetlenmiştir

² Buna Iztıbâ' denir.

³ Arapçada buna “Remel” denir.

⁴ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 315-325

Mûte Savaşı ve Sebepleri

“Mûte” Levant’ta bir yerdir. Bu savaşın nedeni

Yüce Allah’ın Son Peygamberi ﷺ, Busrâ¹ kralı Kayzer’e bir mektup yazıp onu Hâris bin Umeyr رضى الله عنه aracılığıyla gönderdi. Yolda Şürahbil bin Amr onu şehit etti. Bu haber Sevgili Peygambere ﷺ ulaşınca, onu derinden üzdü. O esnada 3.000 kişilik bir Müslüman ordusunu seferber etti ve kendi mübarek elleriyle beyaz bir bayrak bağlayarak onu Zeyd bin Hârise’ye رضى الله عنه teslim etti ve onu ordunun başkomutanı yaptı. Ardından şunları da buyurmuştur, “Eğer o şehit olursa, Ca’fer bin Ebû Tâlib başkomutan olacak. Eğer o da şehit olursa, Abdullah bin Revâha başkomutan olacak.”²

Mûte Savaşı

Ordu, Hazreti Zeyd’in رضى الله عنه komutasında yola çıktığında, Roma Sezar’ının yüz bin askerle orada olduğu haberi geldi. Yüz bin kadar Hıristiyan Arap da ona katılmıştı.

Hazreti Zeyd رضى الله عنه, Yüce Allah’ın Son Peygamberi’ne ﷺ daha fazla asker talep eden bir mektup yazmak ya da savaşa mı başlamakla ilgili istişarelerde bulundu. Abdullah bin Revâha رضى الله عنه,

¹ Busrâ, Levant bölgesinde bir yerdir, o dönem Şürahbil bin Amr’ın idaresindeydi. Şürahbil bin Amr, Roma Kralı Sezar’a vergi verirdi. Busrâ ve Basra iki farklı şehrin adıdır. Busrâ şehri Hazreti Ömer’in رضى الله عنها halifeliğinde kışla olarak iskân görmüştür.

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s 339-342

“Bizim amacımız zafer ya da zenginlik değil, amacımız şehitliktir” dedi.

Bunu duyan ümmet “Abdullah doğru söyledi” dediler. Daha sonra ilerleyerek Mûte’de otak kurdular. Ordu örgütlenmişti ve topyekûn savaşa hazırды.

Mûte Savaşı’nın yapıldığı Mûte Meydanı

Insert map

Mûte, günümüz Ürdün’ünün şehri Karak’la Ürdün Nehri arasında bir bölgedir. Ürdün Batı Asya’da bulunan bir ülkedir ve başkenti Amman’dır. O dönemde Levant halkı orada hüküm sürmekteydi. İslam ordusu ilk defa Medine’den bu kadar uzağa savaş için gidiyordu. Ürdün ile Medine arasındaki mesafe bin kilometreden fazlaydı.

Burada, iki yüz bin kişilik bir ordunun yalnızca üç bin fedakâr savaşıya karşı verdiği mücadeleyle, insanlık tarihinde hayret verici yeri olan bir savaş yaşandı.

Yüce Allah’ın Son Peygamberi’nin ﷺ bildirdiği gibi Hazreti Zeyd رضی الله عنه şehit oldu. Hazreti Zeyd رضی الله عنه şehit edildiğinde İslam sancağını Hazreti Cafer رضی الله عنه aldı. O şehit edildiğinde ise sancağı Abdullah bin Revâha رضی الله عنه almıştı. Sevgili Peygamber ﷺ Medine’de bütün bu olayları gözlemliyor ve anlatıyordu.¹

¹ Şerhü’l Ez-Zürkani ala’l-Mevahib, 3. Cilt, s. 344-347’den özetlenmiştir

Abdullah bin Revâha'nın رَضِيَ اللهُ عَنْهُ şehadetinden sonra Hâlid bin Velid رَضِيَ اللهُ عَنْهُ sancağı taşıyarak o kadar kahramanca savaştı ki elinde dokuz kılıç kırıldı. Mükemmel savaş yeteneği ve becerisiyle İslam ordusunu düşman kuşatmasından çıkarıp Medine'ye geri getirdi. Yüz bin kişilik orduya¹ karşı sadece on iki sahabenin şehit olması Müslümanlar için bir zaferdi. Geriye kalan İslam ordusu sağ salim geri dönerken, düşman çok daha büyük bir kayıp vermişti.²

Mekke'nin Fethinin Sebepleri

Hudeybiye'de yapılan antlaşmaya göre Müslümanlarla Kureyş müşrikleri arasında on yıl süreyle ateşkes anlaşması vardı. Bu antlaşmanın ışığında Benî Bekr kabilesi Kureyş'le, Benî Huzâa da Müslümanlarla ittifak kurdu. Bu iki kabile arasında uzun zamandan beri düşmanlık vardı.

Bir defasında Benî Bekr, Kureyş'le birlikte Müslümanların müttefiki Benî Huzâa'ya saldırdı. Benî Huzâa halkı canlarını kurtarmak için Kâbe'nin mabedine girdiler ancak orada bile canları bağışlanmadı. Bu saldırıda Benî Huzâa'dan 23 kişi öldürüldü. Benî Huzâa, Sevgili Peygamberden صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ yardım istedi.³

Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Kureyş'e şu mesajı gönderdi aşağıdaki üç maddeden herhangi birisini kabul etmelerini söyledi,

¹ Bazı rivayetlere göre, müşriklerin ordusunun sayısı iki yüz bindi. Bu savaş yedi gün sürdü ve yirmi bin düşman askeri öldürülmüş ve yalnızca on iki sahabe şehit düşmüştür.

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 2. Cilt, s. 348-349'dan özetlenmiştir

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s 276-380'den özetlenmiştir.

1. Öldürülen insanların kan parasının ödenmesi,
2. Benî Bekr ile olan ittifakın sonlandırılması,
3. Hudeybiye Antlaşması'nın sona erdiğinin beyan edilmesi.

Bu şartları dinleyen Kureyş elçisi, antlaşmanın feshine dair kararını açıkladı. Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ elçisi ayrılır ayrılmaz Kureyşliler çok büyük bir hata yaptıklarını anladılar. Daha önce olduğu gibi yeni bir antlaşma yapmak üzere hemen Ebû Süfyân'ı Medine'ye gönderdiler ancak ona aldırış edilmedi.

Hayal kırıklığına uğrayan Ebû Süfyân, bizzat Mescid-i Nebevi'de durarak anlaşmanın yenilendiğini duyurdu ancak kimse ona yanıt vermedi. Mekke'ye giderek durumu Kureyşli ileri gelenlere anlattı.

Ona, “Senin ilanına cevap verdiler mi?” diye sordular. Ebû Süfyân buna “Hayır” diye cevap verdi. Kureyşli müşrikler “O hâlde bu hiçbir şeydir bu ne rahatlayacağımız bir barış antlaşması ne de hazırlanacağımız bir savaş ilanıdır” dediler.

Bu esnada Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ çok gizli bir şekilde savaşa hazırlanıyordu. Amaç, Mekke halkının bundan haberi olmaması, habersizken saldırıya geçilmesiydi.¹

Sevgili Peygamber'in ﷺ Mekke'ye Girişi

Hicretin 8. yılında, Ramazan ayının 10. gününde, Yüce Allah'ın Son

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 384-386'dan seçilmiştir

Peygamberi ﷺ yaklaşık 10.000 kişilik bir orduyla Mekke'ye doğru yola çıktı. Yolda bazı kabileler katılım sağladı ve ordunun mevcudiyeti 12.000 kişiye çıktı.¹

Hazreti Peygamber ﷺ Mekke'ye girmeden önce orduyu ikiye taksim etti. Bir kısmında kendisi hazır bulunurken, öteki kısmı Hâlid bin Velîd'in رضى الله عنه emrine vermiş, diğer yoldan Mekke'ye girmesini emretmiştir.²

Sevgili Peygamber ﷺ Mekke topraklarına varır varmaz verdiği ilk emirleri şunlardı,

- ❖ Teslim olanların korunmalarının temini,
- ❖ Kapısını kapalı tutanların güvenliklerinin temini,
- ❖ Kâbe'ye girmiş olanların korunmalarının temini,
- ❖ Ebu Süfyân'ın evine girmiş olanların korunmasının temini.³

Sevgili Peygamber'in ﷺ bu merhametli tebliği her yerde huzur ortamı yarattı. Bir damla kanın bile akmasına imkân kalmamıştı ancak Kureyş'ten bir kısım Hâlid bin Velîd'in رضى الله عنه ordusuna saldırarak üç Müslümanın şehit olmasına, on iki kadar kâfirin de ölmesine neden olmuştu.

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 395'ten özetlenmiştir

² Buhârî, 3 cilt, s. 102, Hadis 4280

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 417-422'den özetlenmiştir

Sevgili Peygamber ﷺ, kılıçların kullanıldığını ve okların atıldığını görünce, “Savaş yasak olmasına rağmen neden kılıç kullanılıyor?” diye sordu. Tevazuyla, “Bu işi müşrikler başlattı” diye cevap verdi. Sevgili Peygamber ﷺ, “Yüce Allah kaderi mühürlemiştir. Yüce Allah’ın dilediği daha hayırlıdır” buyurmuştur.¹

Yüce Allah’ın Son Peygamberi ﷺ Mekke’nin fatihi oldu, ancak tevazu hâli öyleydi ki, dişi devesinin üzerinde oturmuş, mübarek başı devenin semerine degecek şekilde eğilmiş ve Fetih Suresi’nin mübarek ayetlerini okumaktaydı.²

Devesini oturttu, tavaf etti ve Hacerülesved’i öptü. Daha sonra Kâbe’deki tüm putların kaldırılmasını emretti. Mukaddes Kâbe’deki tüm putlar kaldırılınca içeri girdi, Kâbe’nin her köşesinde tekbirler okudu ve orada iki rekât namaz kıldı.

Sevgili Peygamber’in ﷺ Merhametli Tavrı

Sevgili Peygamber ﷺ, Müslüman birliklerinin yanı sıra binlerce müşrikin de bulunduğu Kâbe çevresindeki Harem’de (ilk) halka açık bir mahkemeyi düzenledi. Bu müşrikler arasında, Sevgili Peygambere ﷺ ve mübarek sahabelerine büyük zulümler yapan, yoluna dikenler koyan, mübarek bedenine pislik atan, onu öldürmeye çalışan, mübarek sahabelerini şehit eden, onu Mekke’den ayrılmaya zorlayan, ona iftira atan ve onu kötü isimlerle çağıran kişiler de vardı. Özetle her türlü zulmü işlemiş kişilerdi.

¹ Şerhü’l Ez-Zürkani ala’l-Mevahib, 3. Cilt, s. 416-417’den özetlenmiştir

² Şerhü’l Ez-Zürkani ala’l-Mevahib, 3. Cilt, s. 434’ten özetlenmiştir

Artık hepsi Sevgili Peygamber'in ﷺ huzurunda suçlular olarak duruyorlardı. Hazreti Peygamber ﷺ isteseydi onlardan çok ağır bir intikam alabilirdi ancak hiçbir şekilde intikam almadı. Aksine o merhametli ses tonuyla şunları söyledi, *لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْيَوْمَ فَادِّعُوا أَنفُسَكُمْ الْيَوْمَ فَادِّعُوا أَنفُسَكُمْ الْيَوْمَ فَادِّعُوا أَنفُسَكُمْ* “Bugün hiçbiriniz suçlu değilsiniz, gidin! Hepiniz özgürsünüz”¹

Sevgili Peygambere ﷺ ve onun mübarek sahabelerine karşı çeşitli şekillerde eziyet eden düşmanlara zafer kazandıktan sonra iyi davranmak, örneği bulunamayacak bir durumdur.

Mekke'nin fethinin ikinci gününde Sevgili Peygamber ﷺ, Kâbe'nin etrafındaki mabedin hükümlerinden söz eden ve bu mabette savaş ve kavganın sonsuza kadar yasaklandığına dair bir hutbe daha okudu.

Bu vesileyle onun güzel davranışı sayesinde çok sayıda insan İslam'ı kabul etti. Hazreti Peygamber ﷺ Mekke civarındaki diğer putları da yok ettirdi.²

Huneyn Savaşı

Mekke'nin fethi ile birlikte İslam'ın hak olduğu tüm Arap Yarımadası'nda ortaya çıktı. Bu sayede birçok kabile İslam'ı benimsemeye başladı. Ancak bu haberin ardından Hevâzin kabilesi

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 449'dan özetlenmiştir

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 487-490'dan seçilmiştir

diğer birkaç küçük kabileyle birlikte Müslümanlara saldırmak niyetiyle yola çıktı.

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ bunu öğrenince 12.000 askerle yola çıktı. İslam ordusu, Mekke ile Taif arasında bulunan Huneyn'de¹ müşriklerle karşı karşıya geldi. Başlangıçta Müslümanlar çok ustaca savaşır saldırdı ve kâfir ordusu savaş alanından kaçmaya başladı, ancak pusuda bekleyen birliklerinin saldırıya geçmesi üzerine İslam ordusu panikledi. Sonunda galip gelen Müslümanlar oldu ve bu savaşta binlerce esir aldılar ve büyük miktarda savaş ganimeti ele geçirdiler.²

Bu savaşın ardından Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Taife doğru yola çıktı ve Taif Kalesi'ni kuşattı. Kuşatma iki haftadan fazla sürdü, ancak pek bir fayda sağlamadı. Bunun üzerine Hazreti Peygamber ﷺ kuşatmanın kaldırılmasını emretti ve "Allah'ım! Sakife (Taif halkına) hidayet ver" diye dua etti.

Sevgili Peygamber'in ﷺ duası sayesinde Taif halkı hicretin 9. yılında Müslüman oldu. Yine onların talepleri üzerine tüm mahkûmlar serbest bırakıldı. Sevgili Peygamber ﷺ Taif'ten dönüşünde Huneyn Savaşı'ndan elde edilen savaş ganimetleri Müslümanlar arasında dağıttı. İki haftadan fazla Mekke'de kaldıktan sonra Medine'ye döndü.³

¹ Huneyn, Mekke'den yaklaşık olarak 29 ve Medine'den 462 kilometre uzaklıkta bulunan bir vadidir.

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 3. Cilt, s. 496-531'den seçilip özetlenmiştir

³ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 4. Cilt, s. 6-19'dan seçilip özetlenmiştir

Tebük Savaşı

Hicretin 9. yılında Recep ayında Tebük Savaşı meydana geldi. Medine ile Levant bölgesi arasında Tebük adında bir yer vardır. Burası Ceyşü'l-Usre (erzağı yetersiz ordu) ile de anılır.¹

Bu durum, Romalıların ve Arap Hristiyanların Medine'ye saldırmak için büyük bir ordu hazırladıkları haberinin Medine'ye ulaşmasıyla tetiklendi. Onlarla savaşmak için, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ bir ordu hazırlanması emrini verdi.² O dönemde, tüm Hicaz bölgesini şiddetli bir kıtlık vurmuştu ve hava da aşırı sıcaktı, öyle ki insanların evlerinden çıkmaları bile çok güçtü.

Tebük'te Bulunan Tövbe Mescidi

(pic)

Tebük şehri, Medine'ye 552 kilometre uzaklıktadır. Karayoluyla bu mesafe yaklaşık 682 kilometredir. İslam ordusunun konakladığı yer bugün Tebük Kalesi adıyla anılmaktadır. Bu savaş, Sevgili Peygamber'in ﷺ fiziki olarak katıldığı son savaştır.

Bu savaşta Hazreti Ebubekir رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ordunun donatılması için evinin tüm eşyalarını, Hazreti Ömer de رَضِيَ اللهُ عَنْهُ evinin eşyalarının yarısını bağışlamıştır. Hazreti Osman رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ve Hazreti Abdurrahman bin Avf bu hususta özel destek verdiler.

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 4. Cilt, s. 65'ten özetlenmiştir

² Tirmizî, 5. Cilt, s. 380, Hadis 3695

Sevgili Peygamber ﷺ 30.000 kişilik bir orduyla Tebük'e doğru yola çıktı. Tebük'e varınca ordunun orada otak kurmasını emretti. Bu kadar uzaktan bile Roma ordusuna dair en ufak bir iz yoktu. Daha sonra gözcülerin Sezar'a İslam ordusunun görkemi ve mevcudiyeti hakkında bilgi vermeleri üzerine, Sezar'ın korku ve dehşetten cesaretini kaybettiği ve yurtlarından dahi çıkamadıkları öğrenildi. Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ Tebük'te 20 gün kaldıktan sonra Medine'ye döndü. Tebük ve yakın çevresindeki bazı bölgeler İslam Devleti'ne dahil edildi.¹

Hac Emiri Hazreti Ebubekir Sıddık رضي الله عنه

Hicretin 9. yılında, Zilkade ayında Tebük Savaşı'ndan döndükten sonra, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ, Hac için 300 Müslümandan oluşan bir kervanı Mekke'ye gönderdi. Hazreti Ebubekir رضي الله عنه Hac Emiri, Hazreti Ali nakip, Sa'd bin Ebû Vakkâs رضي الله عنهم, Câbir bin Abdullah رضي الله عنه ve Ebû Hüreyre رضي الله عنه ise muallim olarak görevlendirildi.

Hazreti Peygamber ﷺ kendi adına yirmi deveyi kurban olarak gönderdi. Hazreti Ebubekir رضي الله عنه, Kâbe çevresindeki mabedin yanı sıra Arafat ve Mina'da da hutbe verdi. Hazreti Ali رضي الله عنه ayağa kalktı ve Tövbe Suresi'nin kırk ayetini okudu ve "Bundan sonra hiçbir müşrik Kâbe'ye giremez ve hiç kimse çıplak tavaf yapamaz."² Dört ay

¹ Meâricü'n-Nübüvve, 2. Cilt, s. 349'dan özetlenmiştir.

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 4. Cilt, s. 115-116, Buhârî, 3. Cilt, s. 128

sonra kâfir ve müşriklerin korunması sona erecektir” ilanında bulundu

Ebû Hureyre ve diğer mübarek sahabeler رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ bu duyuruyu o kadar yüksek sesle yaptılar ki, sesleri kısılmıştı. Bu duyuruların ardından insanlar akın akın Müslüman olmaya başladılar.

Heyetlerin Gelişi

Hicri 9. yılda, Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, İslam'ı tebliğ etmek için her yere vaizler gönderirdi. Bazı insanlar bu vaizlerin İslam davetini kabul ederek Müslüman olurken, bazı kabileler de doğrudan Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ huzuruna giderek nübüvvetin güzelliğine şahit olmak ve İslam'ı orada kabul etmek istemekteydiler. Bu yıl, Senetü'l-Vüfûd (Heyetler Yılı) olarak da isimlendirilir. Vüfûd, Arapçadaki “vefd” kelimesinin çoğuludur. “Vefd” birden fazla kişiden oluşan bir zümre demektir.

Bu nedenle, bazı insanlar kabilelerinin temsilcisi olarak Medine'ye gelir ve İslam'ın davet mesajını bizzat İslam'ın kurucusu olan Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nden صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ dinledikten sonra İslam'ı kabul ederlerdi. Daha sonra kabilelerine geri döner ve onları Müslüman yaparlardı.

Medine'ye farklı zaman dilimlerinde bu tür heyetler gelmekteydi ancak özellikle Mekke'nin fethinden sonra tüm Arap Yarımadası'nın her köşesinde İslam sancağı dalgalanmaktaydı.

Heyetlerin Çok Olmasının Sebebi

Pek çok kabile zaten İslam'ın hakikatini kabul etmiş, ancak Kureyş'in

korkusu ve baskısından dolayı İslam'ı kabul edemeyenler bulunmaktaydı. Mekke'nin fethedilmesi bu engeli ortadan kaldırmıştı. Artık İslam'ın öğretileri ve Kur'an-ı Kerim'in kutsal mesajı tüm kalplere öyle bir hükmetmişti ki, İslam hakkında hiçbir şey duymaya bile dayanamayanlar bile artık Hazreti Peygamber'in ﷺ mübarek önünde kendilerini feda etmeye hazırdı.

Hazreti Peygamber'in ﷺ öğretisinden ve şahsiyetinden etkilenen bu insanlar, artık İslam'ı kabul etmek ve onun mübarek sahabelerinden olma şerefine erişmek için uzak diyarlardan büyük gruplar hâlinde ona geliyordu. Onlar böylece ebedî saadete kavuşacaklardı.

Hicri 9. yılda Mekke'nin fethinden sonra çok fazla heyet gelmişti. Bu sebeple o yıla Senetü'l-Vüfûd (سَنَةُ الْوُفُودِ), yani heyetler yılı denilmiştir. Bir görüşe göre o yıl Hazreti Peygamber'in ﷺ huzuruna altmışa yakın heyet gelmiştir.

Hazreti Peygamber ﷺ, kabilelerin heyetlerini karşılamak ve onlarla görüşmek için özel düzenlemeler yapardı. Her heyet için çok güzel elbiseler giyer ve onları karşılamak için Mescid-i Nebevi'de bir sütuna yaslanarak otururdu. Ardından, her heyetle neşeli bir şekilde konuşur ve onlara İslam'ın temel inançlarını ve emirlerini öğretirdi. Misafirlerini en iyi evlerde ağırlar, misafirperverliklerine hususi özen gösterir ve her heyete muhakkak hediyeler verirdi.

Kinde Heyeti

Bu heyetlerden birisi de Kinde heyetidir. Bu insanlar Yemen civarında yaşıyorlardı. Bu kabileden yetmiş ile seksen kişi büyük bir ihtişamla

Medine'ye geldi. Saçları taranmış, ipek elbiseler içinde ve vücutlarına silahlarla kuşanmış hâlde Medine'ye girdiler. Bu kişiler Sevgili Peygambere ﷺ geldiklerinde kendilerine, “İslam'a girdiniz mi?” diye sordu. Hepsi olumlu yanıt verdi. Hazreti Peygamber ﷺ “O hâlde neden ipek elbise giyiyorsunuz?” diye sordu. Bunu duyar duymaz ipek elbiselerini çıkardılar ve elbiselerinden kalan ipek parçalarını da yırttılar.

Fezâre Heyeti

Heyetlerden birisi de yirmi kişilik Fezâre heyetiydi. Gelip İslam'ı kabul ettiklerini bildirdiler ve Sevgili Peygambere ﷺ, “Bizim bölgemizde şiddetli bir kıtlık var. Artık yoksulluk ve açlıkla yaşamak bizim için dayanılmaz hâle geldi. Lütfen merhamet edin ve yağmur için dua edin” dediler.

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ cuma günü minberde dua etti. Yağmur hemen yağmaya başladı ve bir hafta boyunca yağmaya devam etti. Ertesi cuma günü, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ hutbe okurken bir Arap köylüsü tevazu içinde huzura geldi ve “Ya Resulallah! ﷺ Bol yağış nedeniyle büyükbaş hayvanlarımız ölmeye başladı. Ailemiz açlıktan dolayı huzursuz ve tüm yollar kapandı. Lütfen bu yağmurun tarlalara değil dağlara yağması için dua edin” dedi.

Sevgili Peygamber ﷺ dua etti. Dua edince bulutlar Medine'den uzaklaştı. Böylece sekiz gün sonra Medine'de güneş görüldü.

Sa'd bin Bekr'in Kabilesinin Heyeti

Heyetlerden biri Sa'd bin Bekr kabilesinin önderi Dımâm bin Sa'lebe ile birlikte geldi. Kendisi çok yakışıklı, pembe tenli, uzun saçlı bir adamdı. Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ huzuruna gelerek “Ey Abdülmuttalib'in oğlu! Sana birkaç şey hakkında sorular soracağım ve sorularda sert olacağım. Benden darılmayın” dedi.

Sevgili Peygamber ﷺ “Ne istersen bana sorabilirsin” diye cevap verdi. Daha sonra konuşma şöyle gerçekleşti,

Dımâm bin Sa'lebe: Sizin Rabbiniz ve bütün insanların Rabbi olan Yüce Allah'a yemin ederim ki soruyorum, Yüce Allah, seni peygamberi yaparak bize gönderdi mi?

Sevgili Peygamber ﷺ Evet.

Dımâm bin Sa'lebe: Yüce Allah adına yemin ederek soruyorum, Yüce Allah bize namazı, orucu, haccı ve zekâtı farz kıldı mı?

Sevgili Peygamber ﷺ Evet. Dımâm bin Sa'lebe: Söylediğin her şeye iman ediyorum ve ben Dımâm bin Sa'lebe, kabilem dininizi çok iyi anlayıp, sonra da kavmim Benî Sa'd bin Bekr'e İslam'ı tebliğ etmem için beni size gönderdi.

Daha sonra memleketine ulaştı ve tüm kabilesini topladı. Önce putları kötiledi, sonra İslam'ın doğruluğunu anlatan kabilenin bütün kadın ve erkeklerini bir gecede Müslüman olmaya ikna eden çok güzel bir konuşma yaptı. Tüm kabile, putları kendi elleriyle parçalamış, kendi kabilelerine mescit inşa etmiş ve İslam'ın emirlerini yerine getiren sağlam müminler olmuşlardı.

Daha birçok heyet de Hazreti Peygamber'in ﷺ huzuruna gelerek İslam'ı kabul etti.

Veda Haccı (Haccetü'l-Vedâ)

Hicretin 10. yılının en önemli olayı Veda Haccı'dır. Bu, Sevgili Peygamber'in ﷺ son haccıydı. İnsanlar onun tam bir hac yaptığını gördüler. Hazreti Peygamber ﷺ Zilkade ayında hacca gideceğini ilan etti. Bu hac esnasında meşhur veda hutbesini okudu.

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ hac yapacağını ilan ettiğinde, yaklaşık 124.000 mümin onun etrafında toplanmıştı. Bu hac esnasında, Cemerât yakınlarında "Haccın hükümlerini benden öğrenin! Belki de bundan sonra bir daha hac yapmayacağım" diyerek, bu dünyadan zahiren ayrılacağını da işaret etmiştir.

Hazreti Peygamber ﷺ, Zilkade ayının son perşembe günü Medine'den yola çıkarak Medine halkının mikât yeri olan Zülhuleyfe'ye ulaştı ve burada ihrama girdi, ardından Zilhicce ayının 4. günü Mekke'ye giriş yaptı.

Hazreti Peygamber ﷺ tavaf etti, Makâm-ı İbrâhim'de nafile namaz kıldı, Safâ ve Merve Sa'yılarını yaptı. Daha sonra Zilhicce ayının 8. gününde Mina'ya, 9. günündeyse Arafat'a giderek orada bir çadırda kaldı. Güneş tepeye gelince dişi devesi Kasvâ'ya binerek hutbe okudu.

Bu hutbede, Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ birçok gerekli emri ilan etti ve cahiliye döneminin tüm kötülüklerinin ve tabu alışkanlıklarının, âdetlerinin kaldırıldığını ilan etmiştir.

Veda Hutbesi

Veda Hutbesi'nden birtakım notlar,

- ❖ Rabbiniz birdir ve şüphesiz babanız da (Hazreti Âdem عَلَيْهِ السَّلَام) birdir. Hiçbir Arap'ın Arap olmayana, hiçbir Arap olmayanın da hiçbir Arap'a, hiçbir beyazın siyaha, hiçbir siyahın da beyaza üstünlüğü yoktur, üstünlük ancak takva iledir.
- ❖ Bütün insanlar Âdem'in soyundandır ve Âdem de topraktan yaratılmıştır. Artık tüm üstünlük ve ayrıcalık iddiaları, tüm kan ve para talepleri, tüm intikamlar ayaklarımın altındadır.
- ❖ Ey insanlar! Her Müslüman diğer Müslümanın kardeşidir ve bütün Müslümanlar birbirlerinin kardeşidir.
- ❖ Kardeşinin razı olduğu ve memnuniyetle verdiği şey dışında, hiç kimsenin kardeşinden bir şey alması caiz değildir. Ey insanlar! Kendinize ve başkalarına zulmetmeyin.
- ❖ Canlarınız ve mallarınız, bugün, bu ay, bu şehrin size kutsal olması gibi Kıyamet Günü'ne kadar birbirinize haramdır.
- ❖ Ey insanlar! Kadınlarınıza iyi davranın!
- ❖ Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ daha sonra şöyle buyurdu, “Yüce Allah size benden sorduğunda ne diyacaksınız?” Sahabeler tevazu içinde, “Yüce Allah'ın mesajını tebliğ ettin ve peygamberlik hakkını yerine getirdin” dediler. Yüce Allah'ın Son Peygamberi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ mübarek parmağını semaya kaldırıp üç defa “Ey Allah'ım! Şahit ol” şöyle buyurdu. Daha sonra kendisine vahiy

yoluyla dinin tamamlandığı bildirildi ve Hazreti Peygamber ﷺ Haccını tamamladı.

Veda Hutbesi'nin Olağanüstü Etkisi

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ bu hutbeyi yaklaşık on dört buçuk asır önce vermişti. Bu hutbeyi okurken dışı bir devenin eyerinde oturması hayret vericidir. Bu onun mükemmel sadeliğinin görkemiydi.

Bu hutbe insanlık tarihinin altından, nurlu bir sayfasıdır. Bu hutbe, kadın hakları başta olmak üzere insan hakları, köle hakları, canın, malın ve namusun korunması, ekonomik reformlar, mirasla ilgili hükümler, borçlara ve borçlulara ilişkin emirler, siyaset ve din konularında da benzeri görülmemiş rehberlik içermektedir. Bu hutbe, tüm İslami öğretilerin özü ve uluslararası bir hak ve görev manifestosudur. Bu hutbe, Müslümanlar açısından bugün bile bir anayasadır ve değişmez bir mesaj olarak kabul edilmektedir. Bu hutbe, on dört buçuk asır önce ne kadar önemliyse bugün de o kadar önemlidir. Bu hutbe, insanlığın ihtiyaç duyduğu rehberliği ve insanlar tarafından uygulandığı takdirde insanlığı çok yükseklere taşıyacak dersleri barındırmaktadır.

Mübarek Saçların Dağıtılması

Sevgili Peygamber ﷺ, Arafat'ta olduğu gibi Mina'da da hutbe okumuş, Arafat'taki hutbesinde olduğu gibi pek çok hüküm ve emirden söz etmiştir. Daha sonra mezbahaya giderek yüz deveden bir kısmını mübarek elleriyle kesti, ardından Hazreti Ali'ye رضى الله عنه geri

kalanını kesmesini emretti. Kurban kesildikten sonra mübarek başını tıraş ettirdi. Daha sonra bu saçların bir kısmını Ebû Talha el-Ensârî'ye رضي الله عنه verdi ve geri kalan saçının da Müslümanlar arasında dağıtılmasını emretti. Daha sonra Zemzem Kuyusu'na giderek Zemzem içti. Veda tavafını yaptıktan sonra Muhacir ve Ensar'la birlikte Medine'ye döndü.

Hazreti Peygamber'in ﷺ Son Hastalığı ve Ahirete İrtihali

Hicretin 11. yılında, Safer ayının 20. veya 22. günü, Yüce Allah'ın Son Peygamberi صلى الله عليه وآله وسلم, gece yarısı Cennetü'l-Baki'ye gitti. Oradan döndüğünde kendisini kötü hissetmeye başladı. Sağlığı sonraki birkaç gün içinde daha da kötüleşti.

Bütün mübarek zevcelerinin izniyle Hazreti Aişe'nin رضي الله عنها mübarek odasında kaldı. Kendini çok hâlsiz hissettiği için Hazreti Ebubekir'e رضي الله عنه seccade üzerinde namaz kıldırmasını emretti. Hazreti Ebubekir رضي الله عنه bu süre zarfında on yedi namaz kıldırdı.

Mübarek vefattan kısa bir süre önce Hazreti Aişe'nin رضي الله عنها kardeşi Abdurrahman bin Ebû Bekir رضي الله عنه, elinde taze bir Misvak ile geldi. Sevgili Peygamber صلى الله عليه وآله وسلم mübarek bakışlarını ona yöneltti. Hazreti Aişe رضي الله عنها, misvağı istediğini anladı. Hemen misvağı alıp dişleriyle yumuşatıp mübarek eline koydu ve ardından Hazreti Peygamber صلى الله عليه وآله وسلم dişlerini misvakladı.

Sevgili Peygamber ﷺ Rebiyülevvel ayının bir pazartesi gününde bu dünyadan irtihal etti. Meşhur bir görüşe göre bu tarih hicretin 11. yılı, Rebiyülevvel ayının 12. günüdür.

Onun mübarek vefatı, mübarek sahabeleri büyük bir şoka uğrattı. Sevgili Peygamber'in ﷺ vasiyeti gereği cenaze törenleri ehlibeyt ve aile fertleri tarafından kılındı. Mübarek naaşı Hazreti Aişe'nin رضى الله عنها mübarek odasında kaldı. Hazreti Abbas رضى الله عنه, Sevgili Peygamber'in ﷺ cenaze namazının nasıl kılındığına ilişkin şu bilgileri aktarmıştır,

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ vefat ettiğinde, ilk olarak erkekler içeri girdiler ve imam olmaksızın teker teker salat ve selamda bulundular. Daha sonra kadınlar içeri girdiler ve onlar da ona salat ve selamda bulundular. Daha sonra çocuklar içeri girdiler ve onlar da aynısını yaptılar. Daha sonra köleler içer girdiler ve onlar da ona salat ve selam okudular. Hiç kimse o anda namaz kıldırmadı.

Başlangıçta sahabelerin, Sevgili Peygamber'in ﷺ nereye defnedileceği hususunda farklı görüşleri vardı. Bunun üzerine Hazreti Ebubekir رضى الله عنه “Sevgili Peygamber'den ﷺ, her peygamberin vefatından sonra, vefat ettiği yere defnedildiğini duydum” dedi. Sahabeler bu mübarek hadisi duyduktan sonra, Sevgili Peygamber'in ﷺ kabrini tam da orada (Hazreti Aişe'nin رضى الله عنها mübarek odasında) hazırladılar ve oraya defnettiler. Ebû Talha el-Ensârî رضى الله عنه, duvarında bir niş bulunan mezar hazırladı, Hazreti Ali رضى الله عنه, Hazreti Fazl bin Abbas رضى الله عنه, Hazreti Kusam bin Abbas رضى الله عنه ve Hazreti Abbas رضى الله عنه mübarek naaşı nurlu kabre indirdiler.

11. Bölüm

Hilye-i Şerîf, Hazreti Peygamber'in ﷺ Görünüşü ve Ahlakı

Mübarek Görünüşü

Hazreti Enes رضى الله عنه şöyle demiştir, “Yüce Allah’ın Son Peygamberi’nin صلى الله عليه وآله وسلم mübarek bedeni çok yumuşak ve narindi. Onun mübarek bedeninden daha yumuşak ve narin bir ipek bile görmedim. Onun mübarek bedeninin kokusundan daha güzel bir koku hiç duymadım.¹

Sevgili Peygamber’in صلى الله عليه وآله وسلم benzersiz özelliklerinden biri de gölgesinin olmamasıydı. Gölgesi ne güneş ışığında ne ay ışığında ne de başka bir ışıktaydı.²

İki omzu arasında güvercin yumurtası büyüklüğünde Peygamberlik Mührü vardı. Orta boyluydu. Bir mucizesi olarak, insanlardan ayrıldığında orta boylu görünür, oturduğunda veya başkalarıyla yürüdüğünde ise O صلى الله عليه وآله وسلم en uzun görünürdü.

Mübarek başı büyüktü; mübarek saçları hafif kıvrıkcıktı, mübarek yüzü, ilahi güzelliğin yansımasıydı ve ayın on dördüncü gecesindeki dolunay gibi parlıyordu.

¹ Buhârî, Kital, el Menâkib 3. cilt, s. 102, Hadis 4280

² Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 5. Cilt, s. 524-525

Mübarek başı büyüktü, mübarek saçları hafif kıvrıkcıktı, mübarek yüzü İlahi güzelliğin yansımasıydı ve gece görünen dolunay gibi parlardı.¹

Hazreti Enes رَضِيَ اللهُ عَنْهُ şunları eklemiştir, “Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ mübarek yüzünün rengi ne tamamen beyaz ne de buğday gibiydi, aksine, mübarek yüzü kırmızı ve beyazdı, parılıyordu.”²

Mübarek kaşları uzun, ince ve birbirine bitişikmiş gibi görünürdü. Öfkelendiği zaman alın çatında belirginleşen bir damar vardı. Nurlu gözleri iriydi, doğal olarak sürmeli gibi görünürdü.³

Nurlu gözlerinin mucizesi olarak, nasıl ki önündeki şeyleri görüyorsa, arkasındaki şeyleri de görürdü.

Nurlu gözleri gibi, mübarek kulaklarının da mucizevi bir ihtişamı vardı. Kendisi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ şöyle buyurmuştur, “Sizden hiç kimsenin görmediği şeyleri görüyor ve sizden hiç kimsenin duymadığı sesleri duyuyorum.”⁴

Mübarek alını parlak ve genişti. Mübarek yanakları yumuşak, narin ve pürüzsüzdü. Mübarek dişleri geniş ve pırlı pırlıydı. Konuştuğunda, ön iki dişinin arasından ışık yayılırdı. Karanlıkta güldüğünde, her yer ışıkla dolardı.⁵

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 5. Cilt, s. 485

² eş-Şemâ'ili'l-Muhammediyye, s. 15

³ eş-Şemâ'ili'l-Muhammediyye, s. 19-21

⁴ el-Hasâisü'l-Kübrâ Lasvâti, 1. Cilt, s. 104

⁵ eş-Şemâ'ili'l-Muhammediyye, s. 21, 26

Mübarek dili, İlahi vahyin yoluydu ve son derece fasihti. En mükemmel hatipler bile onun ﷺ konuşmasını dinlediklerinde hayran kalırlardı. Mübarek sesi çok güzeldi, hutbeleri sırasında ister yakında ister uzakta olsun, tüm insanlar onun mübarek konuşmasını eşit şekilde işitirlerdi.¹

Mübarek elleri çok yumuşak, narin ve etliydi. El sıkıştığı kişinin elleri gün boyu mis kokulu kalırdı.

Mübarek ayakları geniş ve etliydi. O kadar yumuşak ve narindi ki, su üzerinde durmazdı. Yürürken adımlarını vakarla yere basardı.² Yürüdüğünde, sanki bir yükseklikten iniyormuş gibi görünürdü. Her adımını sağlam bir şekilde atardı.³

En Sevdiği Yiyecekler

Sevgili Peygamber'in ﷺ mübarek hayatı tam bir sadelik ve takva örneğiydi. Bu yüzden de yiyeceklerin lezzetli olmasına hiçbir zaman dikkat etmedi. Hayatında bir kez bile beyaz ekmek yememiştir. Buna rağmen yemeklerinde ince zevk sahibiydi.

Arabistan'da, tereyağı, peynir ve hurmanın karıştırılmasıyla hazırlanan "Hays" adında bir yemek vardır. Sevgili Peygamber ﷺ bu yemeği severdi.⁴

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 5. Cilt, s. 444, 445

² eş-Şemâ'ili'l-Muhammediyye, s. 21

³ eş-Şemâ'ili'l-Muhammediyye, s. 86

⁴ es-Sünenü'l-Kübrâ lil'Nesâi, 2. Cilt, s. 114, Hadis 2631

Özellikle eti, sirkeyi, balı, zeytinyağını ve kabağı çok severdi. Hurma ve arpa ununu da oldukça sık tüketti. Soğuk taze suyu çok severdi. Bazen saf, bazen de suyla karıştırılmış süt içerdi. Ne içerirse içsin, her zaman üç yudumda içerdi.

Giydiği Kıyafetler

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ çoğunlukla pamuklu kıyafetler giyerdi. Sürekli olarak belirli bir kıyafet tarzına bağlı kalmamıştır. Elbise, kaban¹, bol uzun gömlek, peştemal, cübbe², şal, sarık, şapka ve deri çoraplar onun tarafından giyilme ayrıcalığına kavuşmuştur. Renkler arasında en çok beyazı seviyordu. Yeşili rengini de sevdiği bir başka rivayette söylenmiştir.

Bindiği Mübarek Hayvanlar

Sevgili Peygamber ﷺ ata binmeyi çok severdi. Atların yanı sıra deve, katır ve eşeklere de biniyordu.

Mübarek Alışkanlıkları ve Tavırları

Sevgili Peygamber ﷺ sadece mübarek görünümüyle değil, aynı zamanda mübarek şahsiyetiyle de dikkat çekiciydi. Zayıflara yardım ederdi. Sadece kendi halkına değil, düşmanlarına bile

¹ Kolları ön kola kadar uzanan ve toplam uzunluğu göğüsten ayağa kadar olan bol bir ceket türü. Genellikle İslam âlimlerince giyilmektedir

² Tek parça uzun elbiselerin üzerine giyilen, önu açık bir tür kaban.

yumuşak kalpli davranırdı. Mütevazıydı ve kendi kişisel iyiliği için öfkelenmez, intikam almazdı. Hastaları ziyaret eder, dertlileri teselli ederdi. Zengin olsun fakir olsun tüm insanlara eşit davranırdı. Herkesin davetine icabet ederdi.

Kendi işini kendisi yapmayı severdi. O **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**, bütün kâinattaki en nezih ve en erdemli kimseydi. Açık ve ağırbaşlı bir şekilde konuşurdu. Konuşması o kadar akıcı ve güzeldi ki, birisi Onun **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** cümleleri saymak istese sayabilirdi.

Oldukça mütevazıydı. Düşmanları bile onun **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** güvenilirliğini ve doğruluğunu överlerdi. Ahlakı o kadar mükemmeldi ki, Yüce Allah şöyle buyurmuştur,

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٢٠﴾

*Ve şüphesiz ki sen, yüce bir ahlâk üzeresin.*¹

Hazreti Peygamber'in ﷺ Faziletleri ve Sıfatları

Yüce Allah'ın Son Peygamberi **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**, bütün peygamberler arasında en yüksek mertebeye sahiptir. Onun **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** sayısız fazilet ve sıfatları Kur'an-ı Kerim'de ve mübarek hadislerde zikredilmiştir. Bunlardan bazıları,

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (29. Cüz, Kalem Suresi, 4. Ayet)

- ❖ Diğer mübarek peygamberler belli bir kavme gönderilmişken, Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ bütün insanlara, cinlere, hatta tüm meleklerle, hayvanlara ve cansız varlıklara gönderilmiştir.
- ❖ İnsanların Sevgili Peygamber'e صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ itaat etmesi farz olduğu gibi, bütün mahlûkatın da ona itaat etmesi farzdır.
- ❖ O صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ, meleklerle, insanlara, cinlere, hayvanlara, cansızlara, kısacası herkese rahmettir. Özellikle Müslümanlara karşı çok merhametlidir.
- ❖ O صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Hâtemü'n-Nebiyîn'dir, yani Yüce Allah, peygamberliği onunla sona erdirmiştir. Onun zamanında veya sonrasında hiçbir peygamber gelmemiştir ve gelemez. Onun zamanında birine peygamberlik verilebileceğini veya vefatından sonra birine peygamberlik verilebileceğini düşünen veya buna inanan kimse kâfirdir.
- ❖ Sevgili Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ mahlûkatın en hayırlısı ve en üstünüdür. Diğer peygamberlere birer birer bahşedilen sıfatların hepsi onda toplanmıştır. Ayrıca hiçbir peygamberin sahip olamayacağı, hatta diğerlerinin sahip olduğu her şeyin onun hürmetine, daha doğrusu onun eliyle sahip olduğu özelliklerle de lütuflandırılmıştır.
- ❖ Onun benzersiz faziletlerinden biri Miraç'tır. Bir gecenin kısa bir bölümünde, Mescid-i Harem'den Mescid-i Aksa'ya, oradan da yedi kat gökyüzüne, Kürsî'ye ve Arş'a, hatta Arş'ın ötesine bedenen gitmiştir. Orada, hiçbir insanın veya meleğin ulaşamadığı veya ulaşamayacağı özel bir yakınlığa erişmiştir. İlahi güzelliği

görmüş, İlahi konuşmayı doğrudan duymuş ve mübarek gözleriyle gökyüzü ve yeryüzünün her zerresini görmüştür.

- ❖ Ona olan sevgi, imanın merkezidir. İmanın gerçek anlamı ona olan sevgidir. Bir kişi, onu annesinden, babasından, çocuklarından ve tüm dünyadan daha çok sevmedikçe, gerçek bir Müslüman olamaz.
- ❖ Ona itaat etmek demek, Yüce Allah'a itaat etmek demektir. Ona itaat etmeden Yüce Allah'a itaat mümkün değildir. Bir kişi farz namazını kılarken, O ﷺ onu çağırırsa, hemen cevap verip ona gitmelidir. Bu kişi Onunla ne kadar uzun konuşursa konuşsun, sürekli olarak namazda sayılır. Bu, namazı bozamaz.
- ❖ Sevgili Peygambere ﷺ olan saygı ve hürmet, dünyadayken insanların fiziksel gözleri önündeyken en büyük farz ibadet olduğu gibi, bugün de en büyük farz ibadetlerden biridir. O anıldığında, beden ten tevazu ve kalben huzur içinde dinlenmelidir. Onun mübarek ismi anıldığında salavat getirmek vaciptir.¹
- ❖ Yüce Allah ona ﷺ sayısız mucizeler bahşetmiştir. Mucizeleri arasında ayı ikiye bölmek, batmış olan güneşi yeniden doğurmak, ağaç parçalarını bir ampul gibi parlatmak, mübarek tükürüğü ile tuzlu kuyuların suyunu tatlı yapmak, uzak mesafelerden insanlara yardım etmek, parmaklarından bir pınar gibi suyun fışkırmasını sağlamak, işaretleriyle yağmur yağdırmak, ağaçlar ve taşlarla konuşmak, az miktarda yiyecek ve sütü çok

¹ Bahar-1 Şeriat, 1. Cilt, s. 76, 1. Kısım

sayıda insana yeterli kılmak, ağaçların hareket ederek ona selam vermesi ve hayvanların tıpkı insanlar gibi onunla konuşması yer almaktadır. Kur'an-ı Kerim de onun mucizelerinden biridir.

Kur'an Ayetleri ve Hazreti Peygamber'in ﷺ Yüceliği

Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin ﷺ faziletlerinin en önemli yönlerinden biri, Yüce Allah'ın, Kur'an-ı Kerim'de pek çok yerde Onun şanını ve yüceliğini zikretmesidir. Aşağıda bu türden birkaç ayet zikredilmiştir,

Sevgili Peygamber'in ﷺ Huzuruna Çıktıktan Sonra Günahlardan Bağışlanma Dileme Emri

وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ

تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٢٢٠﴾

Peygamberi kendisine itaat edilsin diye Allah'ın emriyle gönderdik. (Sevgili Peygamber) kendilerine zulmettikleri zaman senin huzuruna gelseler de Allah'tan mağfiret dileselerdi ve sen (de) onlar için mağfiret istemiş olurdun; o zaman şüphesiz onlar Allah'ı tövbeleri çok kabul eden ve çok merhamet eden olarak bulurlardı.¹

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (5. Cüz, Nisâ Suresi, 64. Ayet)

Hazreti Peygamber Muhammet Mustafa'nın ﷺ Gelişinin Müjdesi ve Ona İman Emri

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ ط

Ey insanlar! Peygamber size Rabbinizden hak ile geldi. Öyleyse ona inanın; bu sizin için daha iyi olacaktır.¹

Sevgili Peygamber'in ﷺ Yücelik ve Şanının İfade Edilmesi

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

Ey ehlikitap! Peygamberimiz, kitaptan gizlediklerinizin çoğunu açığa vurarak ve çoğu şeyi affederek size geldi. Ant olsun ki size Allah'tan bir nur ve apaçık bir Kitap gelmiştir.²

Sevgili Peygamber'in ﷺ Faziletleri ve Ümmetine Olan Sevgisi

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (29. Cüz, Nisâ Suresi, 170. Ayet)

² [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (6. Cüz, Máide Suresi, 15. Ayet)

رَعُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾

Ant olsun size içinizden, katlandığınız şeylerden kaygı duyan, sizin iyiliğiniz için endişelenen, çok lütuflukâr, müminlere karşı çok merhametli bir resul gelmiştir.¹

Sevgili Peygamber'in ﷺ Mescid-i Harem'den Mescid-i Aksa'ya Miraç Etmesi

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا

حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١٢٩﴾

O, kulunu (Sevgili Peygamberi) gecenin bir kısmında Mescid-i Harem'den, kendisine muhteşem alametlerimizi gösterelim diye çevresine nimetler verdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götürendir. Gerçekten O, her şeyi işiten ve görendir.²

Sevgili Peygamber'in ﷺ Rahmeti

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٣٤﴾

ve Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.³

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (11. Cüz, Tövbe Suresi, 128. Ayet)

² [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (15. Cüz, İsrâ Suresi, 1. Ayet)

³ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (17. Cüz, Enbiya Suresi, 107. Ayet)

Sevgili Peygamber'in ﷺ Kâinat Peygamberliği

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

(Sevgili Peygamber) Biz seni bütün insanlara bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Ancak insanların çoğu bunu bilmiyor.¹

Yüce Allah'ın ve Meleklerin, Sevgili Peygambere Salat ve Selam Göndermesi ve Müslümanlara da Salat ve Selam Göndermesi Emri

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا
تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

Allah ve melekleri Peygambere salat ederler. Ey iman edenler! Ona salat ve selam gönderin.²

Sevgili Peygamber'in ﷺ Yücelik ve Şanı

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ
هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (22. Cüz, Sebe Suresi, 28. Ayet)

² [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (22. Cüz, Ahzâb Suresi, 56. Ayet)

Battığı zaman yıldızla kâsem olsun ki, (Ey Kureyşliler!) Arkadaşınız (Muhammed, hayatının hiçbir döneminde haktan) sapmadı ve (yine hayatının hiçbir döneminde, asla bâtıla) inanmadı. O, (bizim resûlümüzdür,) hevâsından konuşmaz. O (Kur'ân) kendisine (tarafımızdan) bildirilen, vahiyden başka bir şey değildir.¹

Sevgili Peygamber'in ﷺ Şanının Antlarla İfade Edilmesi

وَالضُّحَىٰ ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَاقَلَىٰ ۝ وَلَا خَيْرَ لِّكَ مِنْ
الْأُولَىٰ ۝ وَلسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝

Ant olsun kuşluk vaktine, Ant olsun ki, örtüp örttüğü zaman geceye. Rabbin ne seni yüzüstü bıraktı ne de sana darıldı. Senin için her an, bir öncekinden daha hayırlıdır. Ve Rabbinin seni hoşnut kılacak bir lütufta bulunması yakındır.²

Sevgili Peygambere ﷺ Verilen İlahi Lütuflar

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝

Senin şanını yüceltmedik mi?³

¹ [Ken'ül İmân (Kur'an Meali)] (27. Cüz, Necm Suresi, 1. ve 4. Ayetler arası)

² [Ken'ül İmân (Kur'an Meali)] (30. Cüz, Dûha Suresi, 1. ve 5. Ayetler arası)

³ [Ken'ül İmân (Kur'an Meali)] (30. Cüz, İnşirâh Suresi, 4. Ayet)

Ona Sayısız Niteliklerin İhsan Edilmesi

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝

Ant olsun ki (Ey Sevgili) Biz sana sayısız nimetler verdik.¹

Hadis-i Şerifler Işığında Hazreti Peygamber

Muhammed Mustafa صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ de mübarek hadislerinde birçok yerde kendi faziletinden bahsetmiştir. Aşağıda bu tür hadislerden birkaçına yer verilmiştir.

Hazreti Âdem'in عَلَيْهِ السَّلَام Tüm Soyunun Önderi

Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ şöyle buyurmuştur:

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ وَبِيَدِي لُؤَاءُ الْحَمْدِ وَلَا فَخْرَ وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَ

مَسِيدِ آدَمَ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لُؤَائِي¹

Kıyamet Günü'nde tüm insanlığın önderi olacağım ve bununla gurur duymuyorum. Elimde Livâü'l-Hamd olacak ve bununla gurur duymuyorum. Kıyamet Günü, (Hazreti) Âdem ve diğer herkes benim sancağım altında olacaktır.

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (30. Cüz, Kevser Suresi, 1. Ayet)

Hazreti Peygamber Muhammed Mustafa'nın ﷺ Beş Ahlakı

Yüce Allah'ın Son Peygamberi ﷺ buyurmuştur, “Bana benden önce hiç kimseye verilmeyen beş şey ihsan edilmiştir.

1. Bir ay mesafedeki düşmanlarımın kalbine korku salmak suretiyle bana yardım edildi.
2. Savaş ganimetleri bana helal kılındı, halbuki benden önce hiç kimseye helal kılınmamıştı.
3. Yeryüzü benim için mescit kılındı ve toprak bana temiz kılındı. Bu yüzden, ümmetimden herhangi biri namaz vakti geldiğinde bulunduğu yerde namaz kılmalıdır.
4. Bana şefaet makamı ihsan edildi.
5. Her peygamber belli bir kavme gönderilmiştir, ben ise bütün insanlığa gönderildim.

Peygamberler Arasında İlk

Ebû Hureyre رضى الله عنه, bir defasında mübarek sahabelerin رضى الله عنهم Sevgili Peygambere ﷺ tevazuyla şöyle dediklerini aktarmıştır, “Ya Resulullah ﷺ! Lütfen bize söyler misiniz, size ne zaman peygamberlik bahşedildi?” Hazreti Peygamber ﷺ şöyle cevap verdi, “Ben, Âdem'in yaratılışı beden ile ruh arasındaki aşamadayken bile peygamberdim.”

Hazreti Ömer'in رَضِيَ اللهُ عَنْهُ Sözllerinde Hazreti Peygamber Muhammed Mustafa'nın صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Şanı

Bir keresinde, Hazreti Ömer رَضِيَ اللهُ عَنْهُ gözlerinden akan yaşlarla Yüce Allah'ın Son Peygamberi'nin صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ şanını anlatmıştır. Bu anlatımın bir kısmını okuyalım,

Ya Resulullah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Anam babam sana feda olsun! Başlangıçta, bir hurma ağacının gövdesinde hutbe verirdin, sonra insanlar kalabalıklaştıkça minberden hutbe vermeye başladın. O hurma ağacının gövdesi, senin ayrılığından dolayı ağlamaya devam etti, ta ki sen şefkatli elini üzerine koyana kadar, sonra huzur buldu. Senin ayrılığından dolayı ümmetin daha çok ağlamayı hak ediyor.

Ya Resulullah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Anam babam sana feda olsun! Rabbin katında senin derecen o kadar yüksektir ki, sana itaati kendisine itaat saymıştır.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ

Kim peygambere itaat ederse, gerçekten Allah'a itaat etmiş olur.¹

Ya Resulullah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Anam babam sana feda olsun! Rabbin katında senin derecen o kadar yüksektir ki, O seni bütün peygamberlerden sonra göndermiş, ancak seni bütün peygamberlerden önce zikretmiştir.

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (5. Cüz, Nisâ Suresi, 80. Ayet)

وَأَذِّنَا مِنَ النَّبِيِّنَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ
مَرْيَمَ ۗ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا عَلِيمًا ۝

(Sevgili Peygamber) peygamberlerden, Nuh'tan, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan yeminlerini aldığımızı hatırla. Biz onlardan sağlam bir yemin almıştık.¹

Ya Resulullah ﷺ! صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Anam babam sana feda olsun! Yüce Allah, Hazreti Musa'ya عَلَيْهِ السَّلَام (asasıyla vurunca) taşlardan fişkırان pınarları mucize olarak vermiş, ancak daha da hayret verici olan, sizin mübarek parmaklarınızdan fişkırان pınarları vermiştir.

Ya Resulullah ﷺ! صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Anam babam sana feda olsun! Yüce Allah, Hazreti Süleyman'a عَلَيْهِ السَّلَام sabah ve akşam rüzgârına bir aylık mesafeyi kat ettirecek şekilde hükmetme mucizesi verdi, ancak senin bineğin (Burak) üzerinde, yedi kat gökleri ziyaret etmen ve aynı gece Mekke'ye dönüp sabah namazını kılman daha hayret verici bir mucizedir.

Ya Resulullah ﷺ! صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Anam babam sana feda olsun! Yüce Allah, Hazreti İsa'ya عَلَيْهِ السَّلَام ölüleri diriltme mucizesi vermişti, ancak daha hayret verici olan, zehirli koyun etinin seninle konuşup “Beni yeme, çünkü bana zehir karıştırılmıştır” demesidir.

¹ [Kenz'ül İmân (Kur'an Meali)] (21. Cüz, Ahzâb Suresi, 7. Ayet)

Ya Resulullah ﷺ! صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Annem ve babam sana feda olsun! Hazreti Nuh عَلَيْهِ السَّلَام, kavminin helak olması için dua etti ve şöyle dedi,

رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾

*Ey Rabbim, yeryüzünde kâfirlerden hiç kimseyi bırakma.*¹

Eğer sen de aynı şekilde dua etmiş olsaydın, biz helak olurduk. Eziyet gördün, incindin ve yaralandın ancak bize olan şefkatin nedeniyle yine de iyilikten başka bir şey söylemedin. Ümmetin sana ne zaman sıkıntı verse, hep aynı sözleri söyledin, اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِقَوْمِي فَإِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ “Ey Allah’ım! Ümmetimi bağışla, çünkü onlar beni tanımıyorlar.”

Ya Resulullah ﷺ! صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! Anam babam sana feda olsun! Peygamberliğin ilanından kısa bir süre sonra insanlar sana iman edip sana tabi olmaya başladılar, oysa Hazreti Nuh عَلَيْهِ السَّلَام, uzun bir ömür yaşamasına ve uzun süre tebliğ yapmasına rağmen böyle olmadı. Senin yaşamında çok sayıda insan sana iman etti, oysa Hazreti Nuh’a عَلَيْهِ السَّلَام iman edenlerin sayısı çok azdı.

¹ [Kenz’ül İmân (Kur’an Meali)] (29. Cüz, Nuh Suresi, 26. Ayet)

12. Bölüm

Hazreti Peygamberin ﷺ Ailesi, Akrabaları ve Dostları

Hazreti Peygamberin ﷺ Ailesi¹

Fihr, Kureyş

Kusay	Zühre	Galib	Yakaza			
Abdüddâr	Abdüme nâf	Lûvay	Mahzûm			
Osman	Vehb	Kâ'b	İmrân			
Abdüluzâ		Mürre	Âiz			
Ananesi Berre		Kilâb	Amr			
		Kusay	Ananesi Fatıma Abdülmuttalib			
Dayıları		Abdümenâf	Ancaları			
Abdye ğüs	Ûmey r	Esved	Hâşim	Hâris	Ebû Leheb	Zübeyr
Halaları		Abdülmuttalib	Hamza	Ebû	Abbas	

¹ Sîretü'n-nebeviyye, İbn Hişâm, 1. Cilt, el-Mevâhibü'l-Ledünniyye 1. Cilt, Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, 1. Cilt, Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 4. Cilt Hazreti Peygamber'in ﷺ soyağacı bu eserlerin farklı kısımlarından faydalanılarak oluşturulmuştur.

					Tâlib	
Fâhite bint Amr	Fâria bint Vehb	Ami ne	Abdul lah	Dırâr	Hacl	Mukav vim
		Resulullah		Abdülk âbe	Gayda k	Kusem ¹
				Teyzeleri		
				Ervâ	Safıyy e	Ümmü Hakîm
				Atike	Ümey me	Berre

Sevgili Peygamber'in ﷺ Süt Akraları²

Sütbabası:

Hâris bin Abdüluzâ

Sütanneleri:

Hazreti Peygamber'in ﷺ annesi Amine رضى الله عنها 7 gün emzirmiştir.

¹ Sevgili Peygamber'in ﷺ amcalarının sayısı hakkında görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Burada tüm isimler belirtilmiştir. Biyograflar ilk dokuz isim üzerinde hemfikirler, ancak son üç isim, el-Mevâhibü'l-Ledünniyye eserinin müellifi Zâhir'ül Ükbâ fi Menâkıb Zâvî el-Kûra'ya atıfta bulunarak belirttiği isimlerdir.

² Bu bilgi, İbn Hişâm'ın Siretü'n-nebeviyye eserinin 1. Cildinden, Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib isimli eserin 1. Cildinden ve Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd isimli eserin 1. Cildinden farklı sayfalardan alınmıştır.

Sevgili Peygamber ﷺ emzirme döneminin büyük bir kısmını ve çocukluğunu da Halime es-Sa'diyye'nin رضى الله عنها evinde geçirmiştir. Halime es-Sa'diyye رضى الله عنها Sevgili Peygamber'in ﷺ yanına geldiğinde kendisi için kendi şalını sererdi.

Ümmü Ferve (Benî Sa'd kabilesinden). Ümmü Ferve aynı zamanda Hazreti Hamza'nın da رضى الله عنها sütannesidir. Dolayısıyla Hazreti Hamza رضى الله عنه Sevgili Peygamber'in ﷺ hem amcası hem de süt kardeşidir.

Hazreti Peygamber'in ﷺ sütannelerinden Süveybe رضى الله عنها Ebû Leheb'in cariyesiydi. Sevgili Peygamber ﷺ ve Hazreti Hatice رضى الله عنها ona çok saygı duyarlardı. Ayrıca Medine-i Münevvere'den ona elbise ve benzeri birtakım şeyler de gönderirdi.

Benî Süleym'den Benî Sa'd'a götürülürken kendisini emziren iki kadın.

Süt kardeşleri:

Hazreti Hamza,¹ Ebû Süfyân bin Hâris², Ebû Seleme Abdullah bin Abdilesed³, Masrûh bin Süveybe⁴, Hafs bin Hâris¹.

¹ Hem amcası hem de süt kardeşidir.

² Sevgili Peygamber'in ﷺ amcasının oğlu; başlangıçta İslam'a karşıydı, ancak daha sonra İslam'ı kabul etmiştir.

³ O, İslam'a ilk iman edenlerdendir. Hazreti Süveybe; Hazreti Hamza ve Ebû Seleme'yi Sevgili Peygamberle ﷺ birlikte emzirmiştir.

⁴ Hazreti Peygamber'in ﷺ sütannesi Süveybe'nin oğlu

Süt Kızkardeşleri: Üneyse bint Hâris² ve Şeymâ bint Hâris³. İkisi de çocukluğunda Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ üzerine titrerdi. Ziyarete geldiğinde, Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ona şalını serer, hediyeler vererek uğurlardı.

Müminlerin Valideleri⁴

Mübarek İsimleri	Sevgili Peygamberlerle صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ <i>Nikâhlar</i> 1	<i>Nikâh</i> Esnasında Yaşları	Sevgili Peygamberle صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ <i>Birlikte Geçirdikleri Süre</i>	Vefat Ettiklerinde Yaşları
Hatice bint Huveylid	Hicrette n 28 yıl	40 yaşında	25 yıl	65 yaşında

¹ Hazreti Halime'nin oğlu Abdullah bin Haris'in adı bazı kaynaklarda Demre olarak geçmektedir.

² Hazreti Halime'nin kızı.

³ Hazreti Halime'nin kızı.

⁴ Bu bilgiler Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 4. Cilt, Üsdü'l-Gâbe 7. Cilt, Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd 4. Cilt, el-Muhtasarü'l-kebir fî Sireti'r-Resûl

	önce			
Sevde bint Zem'a	Hicrette n 3 yıl önce	-	14 yıl	-
Aişe bint Ebî Bekr es-Sıddîk	Hicrette n 2 yıl önce. Evinden çıkması Hicri 1. yılda.	Nikâh kıyıldığında 6, evinden çıktığında 9 yaşında.	10 yıl	65 yaşında
Hafsa bint Ömer bin el-Fârûk	Hicri 3	21 yaşında	8 yıl	63 yaşında
Zeyneb bint Huzeyme	Hicri 3	29 yaşında	8 ay	30 yaşında
Ümmü Seleme Hind bint Ebî Ümeyye	Hicri 4	28 yaşında	7 yıl	85 yaşında
Zeyneb bint Caş	Hicri 5	37 yaşında	6 yıl	53 yaşında
Ümmü Habîbe bint Ebî Süfyân	Hicri 6	32 yaşında	5 yıl	69 yaşında
Cüveyriye bint Hâris	Hicri 5	19 yaşında	6 yıl	70 yaşında

Meymûne bint Hâris ¹	Hicri 7	36 yaşında	4 yıl	80 yaşında
Safiyye bint Huyey	Hicri 7	16 yaşında	4 yıl	59 yaşında

Hazreti Peygamber'in ﷺ Kutlu Soyı

Mübare k İsimleri	Doğum unda Hazreti Peygamberin ﷺ Yaşı / Doğum Tarihleri	Eşi	Soy Devamı	Vefat Tarihi	Vefat Ettiğinde Yaşı
Kâsım	-	-	-	-	-
Zeyneb	30 ²	Ebü'l-Âs bin er-Rebî'	Oğlu: Ali Kızı: Ümâme	Hicri 8	31 yaşında

¹ Cüveyriye ve Meymûne'nin validelerimizin asıl adları Berre'ydi. Sevgili Peygamber ﷺ isimlerini değiştirmiştir. Ayrıca her ikisinin de babaları aynı adı taşıyan Hâris adlı iki farklı kişidir.

² Doğduğunda Sevgili Peygamber'in ﷺ yaşı.

Rukiyye	33	İlki Utbe bin Ebû Leheb, ikincisi Hazreti Osman <i>رضي الله عنه</i>	Oğlu: Abdullah	Hicri 2, Ramazan	22 yaşında
Ümmü Gülsüm	34	İlki Uteybe bin Ebû Leheb, ikincisi Hazreti Osman <i>رضي الله عنه</i>	-	Hicri 9, Ramazan	28 yaşında
Fatıma	35	Ali Murtazâ	Oğulları: Hasan, Hüseyin, Muhsin Kızları: Zeyneb, Ümmü Gülsüm, Rukiyye	Hicri, Ramazan 3	29 yaşında
Abdullah	Peygamberliğin İlanında	-	-	Peygamberliğin İlanının	Çocukluğunda

	n Sonra			4. yılında	
İbrahim	Hicri 8. yıl, Zilhicce ¹	-	-	Hicri 10, Rebiyüle vvel 10	17 veya 18 aylıkken

Sevgili Peygamber'in ﷺ *Gazveleri (Savaşları) ve Seriyeleri (Seferleri)*

Sevgili Peygamber'in ﷺ döneminde gerçekleşen savaşların sayısının 100 olduğu söylenmektedir. Bu savaşların birçoğunda kınından kılıç bile çıkmamıştır. Bazı araştırmalara göre, bu *Gazveler* ve *Seriyeler* sırasında 181 sahabe şehit olurken, 202 müşrik de öldürülmüştür. Toplamda bu şekilde 383 kişi hayatını kaybetmiştir. Bu da Sevgili Peygamberin ﷺ döneminde gerçekleşen *Gazveler* ve *Seriyelerin* barış ve güvenliği sağlama amacına yönelik olduğunu göstermektedir. *Gazvelerin* ve *Seriyelerin* istatistikleri şu şekildedir:

Savaş Adı	Şehit Müslümanlar	Olan	Öldürülen Müşrikler
Bedir <i>Gazvesi</i>	14		70
Sevîk <i>Gazvesi</i>	02		-
Kâ'b bin Eşref'i Hedefleyen <i>Seriyeye</i>	-		01

¹ Khadija, İbrahim'i Mâriye dünyaya getirdi. Onun dışında Sevgili Peygamber'in ﷺ bütünü oğullarını ve kızlarını Hazreti Hatice dünyaya getirmiştir.

Uhud Gazvesi	70	22
Hamrâülesed Gazvesi	-	01
Recî' Seriyyesi	07	-
Bi'rimaûne Seriyyesi	27	-
Hendek Gazvesi	06	03
Abdullah bin Atık Seriyyesi	-	01
Benî Kureyza Gazvesi	-	-
Zûkared Gazvesi	02	01
Benî Mustalik Gazvesi	01	-
Hayber Gazvesi	20	02
Vâdilkurâ Gazvesi	01	-
Mûte Gazvesi	11	-
Mekke'nin Fethi	03	17
Huneyn Gazvesi	04	84
Taif Gazvesi	13	01
Toplam	181	202

Sevgili Peygamber ﷺ, anlaşmayı bozan Yahudileri cezalandırmak için bir ordu ile Benî Kurayza'ya vardı. Yahudilerin direnci kuşatma neticesinde kırıldı ve teslim oldular. Haklarındaki kararı Sa'd bin Muâz'ın vermesini istediler. Sa'd bin Muâz'ın verdiği karar doğrultusunda onlara karşı savaşanlar öldürüldü. Bunun neticesinde ölümler savaş meydanında gerçekleşmemiş oldu.

Hazreti Peygamber'in ﷺ Genel Olarak Kullanmış Olduğu Birtakım Eşyalar¹

Makaslar (Cemi' olarak isimlendirilmiştir).

Bir sürme şişesi (uyku vakti ismid sürmesini çekmek için), bir sürme çubuğu (sürme çekmek için yapılan ahşap çubuk).

Bir çubuk (Memşûk olarak isimlendirilmiştir).

Büyük bir pirinç kap (Sa'e adında).

Bir küçük kutu (Kral Mukavkıs tarafından hediye olarak gönderilmiştir. Sevgili Peygamber'in ﷺ seyahatlerinde yanında bulunurdu ve içinde beş şey vardı, bunlar: tarak, sürme şişesi, makas, misvak ve ayna).

Bir leğen (pirinçten yapılmış, çamaşır yıkamak için kullanılırdı).

Bir asa (bundan dolayı kendisine *Sahib-ül Hirave* denilmektedir)

Geleneksel dokuma döşek (Es'ad bin Zürâre tarafından hediye edilmiştir, döşegin ayakları tik ağacından yapılmıştı. Hazreti Aişe'nin رضى الله عنها evinde bulunmaktaydı).

Bir deri yastık (içi hurma ağacının kabuklarıyla doldurulmuştur).

Deri nevresim takımı (içi hurma ağacının kabuklarıyla doldurulmuştur).

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 5. Cilt, s 93-97, Tarihü'l hamis, 2. Cilt

Mihdab (Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ abdest almak için tasarlanmış, taştan yapılan bir tür tekne).

Bir ayna (*Muzille* diye isimlendirilmiştir).

Bir tarak (fildişinden yapılmıştır).

Mübarek sandaletleri(Nali Şerif), (tüysüz deriden mamul, her birinde bağlamak için iki bağcık bulunmaktadır).

Bir sandalye (sandalye ayaklarının ayakları demirden ya da koyu renkli ahşaptan yapıldığı düşünülmektedir).

Sofra bezi (Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ üzerine oturup yemek yedi).

Sarıklar (siyah, gri, safran sarısı, beyaz, kırmızı çizgili, yeşil)

Hazreti Peygamberin صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ geceleri üzerinde *namaz* kıldığı, gündüzleri oturduğu bir hasır.

Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Binekleri ve Diğer Hayvanları

Dişi Develer	Katır	Eşek
Kasvâ, Adbâ, Ced'â	Duldul	Ya'fur ¹

¹ Sübülü'l-hüdâ ve'r-Reşâd, Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Hayvanları, 11. Cilt, s. 419-420

Develer

Seleb	Cemal Ahmer	Askar	Sehri	Ve isimleri bilinmeyen birçok deve.
-------	----------------	-------	-------	---

Beyaz Horoz

Keçiler

Ümmü Eymen رضى الله عنها süt veren on keçiyi otlatmaya götürürdü.

Bereket	Zemzem	Kamer	Varşah	Ûcra	Etraf
---------	--------	-------	--------	------	-------

Sûkye	Etlal	Yemen	Gavs / Gaysa
-------	-------	-------	--------------

Medine dışında yirmi süt veren deve otlatılır ve geceleri her gün 2 tulum süt getirilirdi.¹

¹ Şerhü'l Ez-Zürkani ala'l-Mevahib, 5. Cilt, s. 109-112

13. Bölüm

BİR BAKIŞTA SİRETÜ'N-NEBÎ

Hicri Takvim	Miladi Takvim	Önemli Hadiseler
Doğduğu mübarek yıl	04-20-571	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Rabiyülevvel</i> ayının 12. günü Mekke'de doğmuştur. ❖ Mübarek doğumundan 6 ay önce babası vefat etmiştir.
2. yıl	572	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Benî Sa'd kabilesinde Hazreti Halime رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ile birlikte kalmıştır.
3. yıl	573	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hazreti Peygamber صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Mekke'ye döndü ancak salgın nedeniyle Benî Sa'd kabilesinde kaldı.
4. yıl	574	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Benî Sa'd'da mübarek inşirahı, annesine dönüşü.
6. yıl	576-577	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ annesi Hazreti Amine'nin رَضِيَ اللهُ عَنْهَا Ümmü Eymen ile birlikte Medine'den dönerken vefatı ve Ebvâ'ya defni.
8. yıl	578-579	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

		dedesi Abdülmuttalib'in vefatı. ❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ amcası Ebû Tâlib'in himayesine geçmesi.
9. yıl	579-580	❖ Arapların o dönem yaşadığı çok şiddetli kıtlığı onun bereketiyle son buldu.
10. yıl	581	❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ amcası Zübeyr ile Yemen'e yolculuğu
12. yıl	583	❖ Ebû Tâlib ile Suriye'ye ilk seyahati ve rahip Bahira ile buluşma.
14. yıl	584-585	❖ Ficâr Savaşı'na katıldı
20. yıl	589-590	❖ Hilfü'l-Fudûl'e katıldı.
25. yıl	595	❖ Hazreti Hatice'nin رضى الله عنها isteği üzerine mallarıyla birlikte Levant'a ikinci kez ticaret için seyahat etti ve 3 ay sonra onunla evlendi.
30. yıl	600	❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ büyük kızı Zeyneb'in رضى الله عنها doğumu.
33. yıl	603	❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ ikinci kızı Rukiyye'nin رضى الله عنها doğumu.

35. yıl	605	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kâbe'nin inşasına katıldı. ❖ Hacerülesved ile ilgili ihtilafı çözdü. ❖ Hazreti Fâtıma'nın رضى الله عنها doğumu.
Nübüvvetin 1. yılı	Şubat, 610	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kırk yaşındayken ilk vahyin gelmesi ve peygamberliğin ilanı.
Nübüvvetin ilk 3 yılı	610-613	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Üç yıl boyunca gizlice İslam'ın tebliği. ❖ Kızı Hazreti Rukıyye'nin رضى الله عنها Hazreti Osman رضى الله عنه ile nikâhlanması.
Nübüvvetin 4. yılı	613-614	<ul style="list-style-type: none"> ❖ İslam'ın açıktan tebliğinin başlaması, şirkin ve putperestliğin menedilmesi.
Nübüvvetin 5. yılı	615	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Müslümanlara Habeşistan'a hicretin emredilmesi.
Nübüvvetin 6. yılı	616	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hazreti Ömer'in رضى الله عنه ve Hazreti Hamza'nın رضى الله عنه Müslüman olmaları.
Nübüvvetin 7. yılı	617	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Şib'i Ebî Talib'de Benî Hâşim boykotunun başlaması.

Nübüvvetin 10. yılı	619-620	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Şib'i Ebi Tâlib'deki boykotun sona ermesi. ❖ Bu yıla "Senetü'l-Hüzün" (hüzün yılı) denir. Hazreti Peygamber'in ﷺ Amcası Ebû Tâlib'in ve muhterem zevcesi Hazreti Hatice'nin رضى الله عنها vefat senesi.
Nübüvvetin 12. yılı	Temmuz, 621	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Birinci Akâbe Biati, Medine'den on iki kişinin Mina vadisinde İslam'ı kabul etmesiyle gerçekleşti. ❖ Miraç mucizesi bahşedildi.
Nübüvvetin 13. yılı	Haziran, 622	<ul style="list-style-type: none"> ❖ İkinci Akâbe Biati, Mina vadisinde yetmiş iki kişinin daha Hazreti Peygamber'in ﷺ mübarek eline biat etmesiyle gerçekleşti. ❖ Hazreti Peygamber ﷺ aynı yılın Eylül ayında Medine'ye hicret etmiştir.
Hicri 1. yıl, Rebiyülevvel	622	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kubâ'ya varılması, ❖ Mescid-i Kubâ'nın inşası, ❖ İlk cuma namazının eda edilmesi, ❖ Medine'ye dönülmesi, ❖ Mescid-i Nebevî'nin inşası, ❖ Medine'de kardeşliğin tesis edilmesi,

		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ezan ve kametin ikame edilişi, ❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ Hazreti Aişe رضى الله عنها ile evlenmesi, ❖ Hazreti Fâtıma'nın رضى الله عنها evlenmesi.
Hicri 2. yıl	623-624	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kiblenin değişmesi, ❖ Ramazan orucunun farz olması, ❖ Bayram namazlarının ve kurban kesmenin vacip olması, ❖ Bedir Savaşı, ❖ Hazreti Hasan'ın رضى الله عنه doğumu, ❖ Hazreti Rukıyye'nin رضى الله عنها vefatı, ❖ Hazreti Osman'ın رضى الله عنه Ümmü Gülsüm رضى الله عنها ile evlenmesi.
Hicri 3. yıl, Şevval	Mart, 625	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Uhud Savaşı ❖ Hazreti Hamza'nın رضى الله عنه şehit olması.
Hicri 4. yıl	625 - 626	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Recî' Vakası ve Bi'rimaüne, ❖ Salâtü'l-Havf emri, ❖ Hazreti Hüseyin'in رضى الله عنه doğumu, ❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ Ümmü Seleme رضى الله عنها ve Zeyneb bint

		<p>Caḥş ﷺ ile evlenmesi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kasr-ı salât vahyi ve örtünme emirleri.
Hicri 5. yıl	626-627	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ Cüveyriye bint Hâris ﷺ ile nikâhlanması, ❖ Hendek Savaşı ❖ Benî Mustalik Savaşı ❖ İfk Hadisesi ❖ Teyemmüm emri vahy oldu. ❖ Benî Kureyza Savaşı
Hicri 6. yıl	628	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Bey'atürriğvân ❖ Hudeybiye Antlaşması ❖ Hükümdarlara İslam'a davet mektuplarının gönderilmesi. ❖ Habeşistan kralı muhterem Necaşı'nın İslam'ı kabul etmesi.
Hicri 7. yıl	628-629	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hayber Savaşı, Zâtürriķā' Savaşı, ❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ Ümmü Habîbe, Safiyye ve Meymûne ﷺ validelerimizle nikâhlanması, ❖ Güneşin battıktan sonra tekrar doğma mucizesi, ❖ Hazreti Peygamber'in ﷺ

		oğlu Hazreti İbrahim'in رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ doğumu, ❖ Kaza umresinin eda edilmesi.
Hicri 8. yıl	630	❖ Mekke'nin fethi, ❖ Huneyn Savaşı, ❖ Taif Savaşı, ❖ Müte Savaşı.
Hicri 9. yıl	631	❖ Tebük Savaşı, ❖ Farklı heyetlerin Hazreti Peygamber'e صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ gelmesi.
Hicri 10. yıl	632	❖ Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ oğlu Hazreti İbrahim'in رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ vefatı, ❖ Sahabelerin katılımıyla kalabalık bir şekilde Veda Haccı'nın eda edilmesi, ❖ Usame'nin ordusuna hazırlık, ❖ 12 Rebiyülevvel pazartesi günü, miladi olarak 12 Haziran 632'de Sevgili Peygamber'in صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 63 yaşında bu dünyadan zahiren ayrılması, bir başka görüşe göre, Sevgili Peygamber صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 1 Rebiyülevvel veya 2 Rebiyülevvelde bu dünyadan zahiren ayrılmıştır. ❖ Hazreti Peygamber'in صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ Hazreti Aişe'nin رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهَا mübarek odasına

		defnedilmesi.
--	--	---------------

Sevgili Peygamber'in ﷺ hayatındaki hadiseler için kesin tarihler vermeye özen gösterilmiştir, bununla birlikte birtakım hatalar\değişim olabilmesi mümkündür.